

Årsmelding og regnskap 2023

Skien kommune

Årsmelding 2023

Innhold

Kommunedirektørens innledning	3
Organisering og styring	3
Planer, satsingsområder og mål	6
Satsingsområder og måloppnåelse	7
Inkluderende kommune	7
Inkluderende kommune - aldersvennlig samfunn	9
Grønn kommune	11
Attraktiv kommune	15
Innovasjon og samarbeid	17
Medarbeidere.....	21
Økonomi	24
Kommunens tjenesteområder	26
Oppvekst	26
Helse og velferd.....	32
NAV.....	35
Byutvikling, drift og kultur.....	37
Status klimaoppdrag og klimatiltak.....	41
Årsberetning.....	46
Økonomirapportering drift.....	46
Investeringer	51
Balansen	52
Økonomiske perspektiver	54
Avvik fra bystyrets budsjettpremiser	56
Konsolidert regnskap.....	57
Etisk standard.....	58
Betryggende kontroll.....	58
Likestilling og mangfold.....	63
Finansrapport.....	67
Årsregnskap.....	73
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd.....	73
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd.....	74
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd.....	75
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	76
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6	79
Balanseregnskap §5-8	80
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner §5-9	83
Noter til regnskapet	85
Vedlegg	115
Forskriftsskjema for konsoliderte selskap	115

Kommunedirektørens innledning

Året 2023 har vært preget av at vi lever i en urolig verden. Skien kommune som en lavinntektskommune merker også godt økte kostnader på allerede hardt pressede kommunale budsjetter. 2023 var et år der nærmere halvparten av landets kommuner hadde et negativt driftsresultat mot 17% i 2022. Det sier noe om både kostnadsvekst, ekstraordinære oppgaver som f.eks mottak av flyktninger fra Ukraina og om forventninger og «etterspørsel» etter kommunale tjenester.

Skien kommune har levert en rekke gode tjenester og oppdrag i året som vi har bak oss, men likevel er det også utfordringer vi må adressere. Kommunen leverer også i 2023 et resultat som tilfredsstillende våre valgte økonomiske nøkkeltall, men dette skyldes et ekstraordinært nivå på utbytter og er ikke inntekter vi kan basere oss på.

Indikator	Mål	Faktisk	Trend
Netto driftsresultat	1,7%	2,6%	
Disposisjonsfond	8%	17,5%	
Netto lånegjeld	80%	85,1%	

Kommunene står overfor økende helse- og omsorgsutgifter, spesielt med en aldrende befolkning. Det er viktig å finne bærekraftige løsninger for å møte behovene til innbyggerne. Å rekruttere og beholde kompetent helsepersonell er en utfordring. God ledelse og kompetanseheving er avgjørende for å levere kvalitetstjenester. Barnehagen og skolen er sentrale arenaer for barn og unges oppvekstmiljø. Å sikre gode læringsmiljøer, tilpasset undervisning og tidlig innsats er viktige utfordringer. Vi vet at det å fullføre videregående skole er avgjørende for deres fremtidige muligheter.

Å arbeide for et inkluderende samfunn der alle har like muligheter er en kontinuerlig utfordring og krever innsats på tvers av sektorer. Samarbeid med frivillige organisasjoner og tiltak for å styrke sosial deltakelse er viktig. Vi må også fortsette å jobbe for en mer bærekraftig og attraktiv kommune, ved å redusere klimautslipp, ta vare på natur, og satse på by- og næringsutvikling.

Skien kommune ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver, og det er i 2023 igangsatt ulike tiltak for å rekruttere og beholde ansatte med den kompetansen kommunen trenger. Blant annet er det gjort endringer i oppgavefordeling i noen tjenester, det jobbes med heltidskultur, intern kvalifisering samt fokus på strategisk arbeid inn mot eksterne aktører og utdanningsgrupper. I krevende tider er det viktig å jobbe med medarbeiderskap og lederskap for å sette organisasjonen i stand til å håndtere utfordringene en møter. I forbindelse med det har vi i 2023 utarbeidet et introduksjonsprogram ledere i Skien kommune, som både eksisterende og nye ledere gjennomfører.

Jeg ønsker å takke alle våre ansatte og tillitsvalgte, frivillige og samarbeidspartnere for deres innsats i 2023. Sammen har vi skapt resultater og bidratt til en positiv utvikling for Skien kommune.

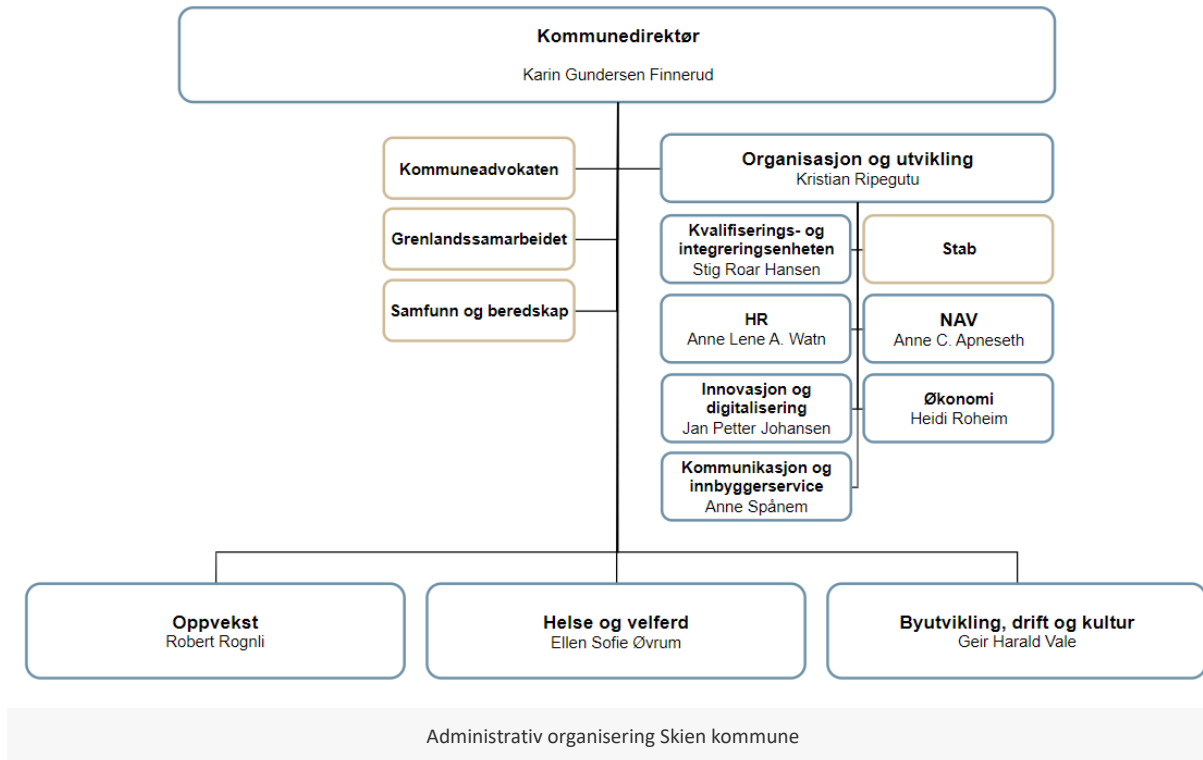
Skien, 22.03.2024

Karin Finnerud, Kommunedirektør

Organisering og styring

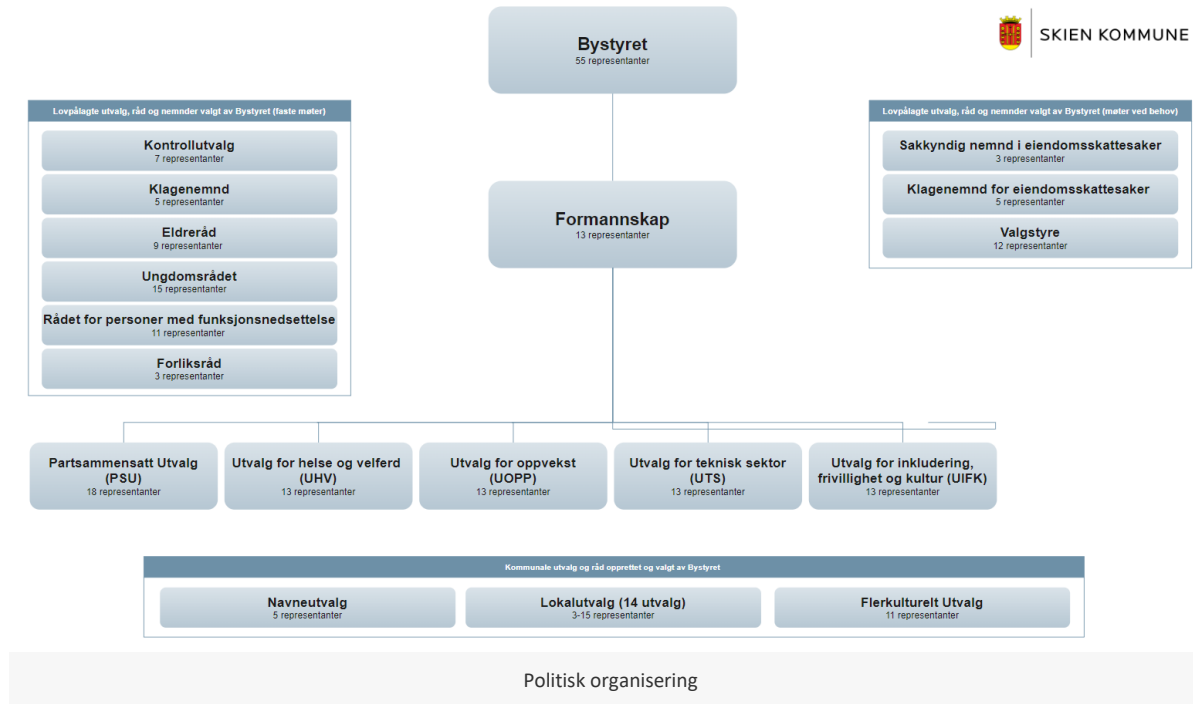
Administrativ organisering

Figuren viser den administrative organiseringen av Skien kommune i 2023. Det har ikke vært endringer i organisering eller i lederstillingene som går fram av organisasjonskartet i 2023. Den øverste administrative ledergruppen består av kommunedirektør, OU-direktør og tre kommunalsjefer.

Politisk organisering og aktivitet

Skien kommune styres etter formannskapsmodellen der bystyret er øverste politiske myndighet og ledes av ordfører.

Aktiviteten i bystyre, formannskap og utvalg har vært slik i 2023. Utvalg før og etter konstituering av nytt bystyre er slått sammen, da området for utvalgene ikke er vesentlig endret. Den største endringen ligger i området til UKIFF / UIFK, der blant annet NAV er overført fra UHO i gammel utvalgsmoell til UIFK i ny utvalgsmoell.

Organ	Antall ordinære møter	Antall behandlede saker	Antall temamøter/annet
Bystyret	11	176	2, i tillegg kommer folkevalgtopplæring
Formannskapet	12	68	1 (budsjettseminar)
Partssammensatt utvalg	4	13	
Utvalg for klima, miljø og byutvikling UKMB / teknisk sektor UTS	14	95	Folkevalgtopplæring
Utvalg for oppvekst UOPP	9	41	Folkevalgtopplæring
Utvalg for kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet UKIFF / inkludering, frivillighet og kultur UIFK	10	49	Folkevalgtopplæring
Utvalg for helse og omsorg UHO / helse og velferd UHV	9	76	Folkevalgtopplæring
Utvalg for landbruk UL	3	8	

Planer, satsingsområder og mål

Handlingsprogrammet og økonomiplanen for 2023-2026 ble utarbeidet med kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt høsten 2022 som grunnlag. Satsingsområdene i samfunnsdelen er følgende:

- Inkluderende kommune (delt inn i to kapitler der det ene gjelder særskilt perspektivet aldersvennlig samfunn)
- Grønn kommune
- Attraktiv kommune

Disse tre satsingsområdene med bærekraftsmål knyttet miljøbærekraft, økonomisk bærekraft og sosial bærekraft er derfor sentrale i årsmeldingen.

Innovasjon og samarbeid er sentrale metoder for å oppnå et bærekraftig samfunn, noe også den nye samfunnplanen vektlegger. Kommunens ansatte er det aller viktigste "verktøyet" kommunen har for å levere gode tjenester, og en bærekraftig økonomi gir muligheter og setter rammer for kommunens drift. Derfor er Innovasjon og samarbeid, Medarbeidere og Økonomi også tatt inn som egne avsnittet under kommunens satsingsområder.

Det er ikke tegnet et gjennomgående og helhetlig målbilde i handlingsprogram og økonomiplan 2023-2026 siden samfunnsdelen nettopp var vedtatt da budsjettet ble lagt fram. Det rapporteres derfor ikke på dette i årsmeldingen for 2023. Et gjennomgående målbilde er presentert i handlingsprogram og økonomiplan 2024-2027.

Satsingsområder og måloppnåelse

Inkluderende kommune

FNs bærekraftsmål

Innledning

Den inkluderende kommunen er en by med gode og varme fellesskap, en by der folk har god helse og riktig utdanning, har arbeid og der det er godt å bli gammel.

God utdanning, læring og personlig mestring er det beste virkemiddelet for inkludering og god helse. God utdanning er viktig for samfunnet som helhet, for å sikre bærekraftig samfunn i fremtiden og ikke minst er god utdanning helt avgjørende for den enkelte. God utdanning er inkluderende og rettferdig og fremmer alles mulighet for læring gjennom hele livet. Læring foregår på mange arenaer som i barnehager, skoler og skolefritidsordningen, men også i kulturskolen, bibliotek og gjennom ulike fritidsaktiviteter.

Et godt lokalmiljø er et godt oppvekstmiljø der venner, positive aktiviteter og sosiale møteplasser skaper gode opplevelser. Deltakelse i arbeidslivet eller i en annen aktivitet skal gi alle voksne mulighet for et meningsfullt liv, mestring og tilhørighet. Gode sosiale møteplasser og muligheter for fysisk aktivitet gir eldre gode muligheter for deltakelse, og kunne bidra i samfunnet på en meningsfull måte. Det er viktig for den enkelte og for samfunnet som helhet.

Dette skal vi oppnå

- Alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring.
- Barn og unge er trygge og vokser opp som robuste individer.
- Alle barn og unge skal ha mulighet til å delta på organiserte fritidsaktiviteter.
- Barn og unge skal ha mulighet til medvirkning og deltagelse.

Viktige resultater og innsatser

I 2023 inngikk Skien kommune intensjonsavtale med staten om 5-årig områdesatsing på Gulset. Det overordnede målet for områdesatsingen er at den skal bidra til en varig forbedring av tjenester og nærmiljøkvalitet der behovet er størst. På Gulset har vi identifisert tre hovedsatsingsområder for programperioden som går fra 2024-2028.

- Inkluderende arbeidsliv
- Trygg oppvekst
- Nærmiljø og attraktivitet

I Skien kommune har vi flere verktøy og metoder for å inkludere barn og unge i fritidsaktiviteter. Kontingentkassa dekker kontingent og nødvendig utstyr slik at alle barn skal kunne delta i organiserte

fritidsaktiviteter og Fritidsfondet gir støtte til turer, turneringer og deltagelse på andre kulturarenaer. Skien kommune har fritidsveiledere i de fleste bydeler som skal tilrettelegge for at barn og unge skal ha mulighet til en aktiv fritid. Fritidsveileder kartlegger behov og bidrar med informasjon, kontakt med lag/forening, søke kontingentkassa og eventuelt inngå avtaler med lag/foreninger dersom det er behov for ekstra oppfølging og eventuelt tilrettelegging. BUA låner ut diverse fritidsutstyr gratis til kommunens innbyggere. I tillegg får barn og unge tilbud om gratis aktiviteter og utflukter i alle skolens ferier.

Viktige innsatser i 2023

- Planlagt nytt folkehelseprosjekt "Mer enn skole" som bygger på gode erfaringar fra Stigeråsen aktivitetslubb.
- Menstad ungdomsskole og Åfoss skole har videreført inkluderingsprosjekter som er gode eksempler på samarbeid mellom skole, kultur og fritid og frivillige lag og foreninger.
- Kommunen innvilget totalt 1050 søknader om støtte fra Fritidsfondet og kontingentkassa og delte ut mer enn 5000 billetter til ulike kulturarrangementer.
- Nærmere 100 barn fikk bistand fra fritidsveiledere i 2023.
- Utstyrssentralen hadde 997 utlån i 2023 derav 660 til barn og unge under 18 år.
- 1900 barn og unge deltok på mer enn 80 ulike aktiviteter og utflukter i skolens ferier.
- 103 barn med funksjonsnedsettelse hadde tiltak om fritidskontakt enten individuelt eller i gruppe.
- 68 ungdommer fikk sommerjobb gjennom tiltaket «Min første sommerjobb». Nav Skien refunderte lønnskostnaden for inntil 50 timer per deltaker. 24 bedrifter var med, og 5 ungdommer fikk jobb i etterkant.
- Ungdomsgarantien sørger for individuelt tilpasset oppfølging for målgruppen 16 til 30 år.
- 84 prosent av deltakerne som avsluttet kvalifiseringsprogrammet gikk til arbeid, utdanning, tiltak eller statlige stønader. 7 prosent gikk tilbake til sosialhjelp, og resterende 9 prosent flyttet ut av kommunen.
- 27 barnefamilier har fått forsterket oppfølging i NAV. Dette er utsatte og sårbare familier som har behov for oppfølging over lengre tid. Flesteparten er familier med flyktningbakgrunn.
- NAV har innvilget tilskudd til to husholdninger med eldre personer for tilpasning av bolig, slik at de kan bli boende i egen bolig.

Dette jobber vi videre med

- Områdesatsing på Gulset: Jobbe videre med innbyggerdialog, analyse og kunnskapsgrunnlag samt innsending av endelig programbeskrivelse for områdesatsingen på Gulset.
- Innføre kommunal fritidskortordning i Skien høsten 2024.
- Starte folkehelseprosjekt "Mer enn skole" etter modell fra Stigeråsen. I alt 8 skoler skal igangsette egne tiltak i løpet av de kommende tre årene.
- NAV Skien fortsetter tiltaket «Min første sommerjobb» for ungdom, og ønsker å ha med 60 deltakere.
- NAV skal opprettholde antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet på 127, og har stort fokus på kvaliteten i oppfølgingen.
- Sårbare familier skal få veiledning til å bruke en større del av det kommunale tjenestetilbudet, og hvordan frivilligheten kan hjelpe.
- NAV jobber videre med en ny og mer brukervennlig rutine for kartlegging av barnefamilier.
- Tiltaket «Barna Først» har som mål skaffe barnefamilier egen bolig, for å bedre oppvekstvilkårene. Det er i starten av 2024 seks familier NAV jobber videre med.
- Nav Skien øker antall veiledere som har tettere oppfølging for brukere under 30 år.

Inkluderende kommune - aldersvennlig samfunn

FNs bærekraftsmål

Innledning

Demografisammensetningen i Norge er i endring, noe som medfører at færre personer i arbeidsfør alder må bidra til at flere eldre skal få gode liv. Alle deler av kommunens virksomheter må jobbe sammen for å finne gode løsninger. Nasjonale føringer legger til grunn at kommunene skal tilrettelegge for at innbyggerne skal kunne «Leve hele livet». Leve hele livet-reformen utfordrer de eldre selv til å engasjere seg i planleggingen av egen alderdom, innenfor fysisk aktivitet, fellesskap med andre, kosthold og helse.

Videre mobiliserer kommunen krefter fra alle kommunalområder for å legge til rette for våre eldste, enten det dreier seg om kulturtilbud, kollektivtransport eller tilgjengelige boliger med livsløpsstandard. Eldre er en stor ressurs inn i frivillig arbeid og samarbeid med frivillige organisasjoner fremmer aktivitet og sosialt samvær for alle generasjoner. For å imøtekomme idealet om å gripe minst mulig inn i den enkeltes liv, må kommunen i større grad enn i dag sette seg inn i hva den enkelte selv mener er viktig å få hjelp til. Ansvar for å bo i egnet bolig vil trolig måtte legges til den enkelte, men kommunen må legge til rette for at det finnes boliger som er tilrettelagt for alderdom.

Pårørende vil bli en enda viktigere ressurs i fremtiden, enn i dag. For å sikre at pårørende over tid kan ivareta omsorgsoppgavene på en god måte, vil faktorer som oppleves som avlastende være viktige å spille på. Dette kan for eksempel være, men mer lettstelt bolig, helsehjelp eller trygghetsteknologi i eget hjem. Kommunen utfordres på å endre arbeidsform i alle ledd for å optimalisere bruken av eget personell og tilgjengelig kompetanse. Tradisjonell organisering og bruk av ressurser er ikke en bærekraftig tilnærming for å løse utfordringene. Fremtidens tjenester vil i større grad enn i dag foregå i hjemmet, både fordi det er minst inngripende, men også fordi vi da kan gi tjenester til flest mulig innenfor gitte økonomiske rammer.

Kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helsetjenester til sine eldste innbyggere. Endringer i demografien fremover med blant annet økt antall eldre, krever målrettet planlegging, og tiltakene vi velger må være virkningsfulle. Det er i dag forventninger om at kommunen kan ivareta sykere pasienter, samt pasienter med økende grad av sammensatte behov, i et raskere tempo enn tidligere. Knapphet på kompetanse tvinger frem en endring i oppgavefordeling for å sikre at kompetansen brukes der det er nødvendig i forhold til tjenestekvalitet og pasientsikkerhet. Dette betyr at kommunen må ha et bevisst forhold til oppgavefordeling og kompetansekrav, tilrettelegge infrastruktur og arbeidsverktøy samt ta i bruk og utnytte teknologiske muligheter.

Teknologien utvikles i raskt tempo og kan potensielt bidra til å friggi personalressurser, øke tjenestekvaliteten og forbedre pasientsikkerheten. Skien kommune har digitalisering som et av sine satsningsområder, og jobber videre med å utnytte potensialet som ligger i teknologiske løsninger.

Kommunen har en rekke pågående prosjekter innen velferdsteknologi og finner stadig bedre metoder for å implementere teknologien i ordinær drift, endrer arbeidsform i takt med teknologien og får realisert gevinster på en god måte.

Dette skal vi oppnå

For å imøtekomme idealet om å gripe minst mulig inn i den enkeltes liv, må kommunen i større grad enn i dag sette seg inn i hva den enkelte selv mener er viktig å få hjelp til:

- Alle deler av kommunens virksomheter må jobbe sammen for å finne gode løsninger
- Leve hele livet-reformen utfordrer de eldre selv til å engasjere seg i planleggingen av egen alderdom, innenfor fysisk aktivitet, fellesskap med andre, kosthold og helse
- Kommunen mobiliserer krefter fra alle kommunalområder for å legge til rette for våre eldste, enten det dreier seg om kulturtilbud, kollektivtransport eller tilgjengelige boliger med livsløpsstandard
- Eldre er en stor ressurs inn i frivillig arbeid og samarbeid med frivillige organisasjoner fremmer aktivitet og sosialt samvær for alle generasjoner
- Pårørende vil bli en viktigere ressurs enn tidligere
- Kommunen har digitalisering som et av sine satsningsområder

Viktige resultater og innsatser

Kommunen har:

- lagt tilrette for boliger tilpasset og tilrettelagt for alderdom
- Inngått avtale om bygging av leiligheter på Tømmerkaia, det første prosjektet om omsorgsboligene vi har i samarbeid med privat aktør
- Påbegynt arbeidet med å optimalisere bruken av helsepersonell i form av årsturnus, oppgavefordeling mellom profesjoner og sykepleierteam
- Satset på digitalisering og velferdsteknologi på vårt nyeste sykehjem i Kverndalen
- kulturtilbud til våre eldste, for eksempel sommerkonserter på sykehjem, sommeråpent bydelshus, ulike gratis seniortreff

Dette jobber vi videre med

- Tilrettelegge infrastruktur og arbeidsverktøy slik at det oppnås ønsket effekt
- Ta i bruk og utnytte teknologiske muligheter, implementere teknologien i ordinær drift, endre arbeidsform og realisere gevinsten
- Tilrettelegge for at innbyggerne skal kunne «Leve hele livet» på den enkeltes foretrukne måte
- Vurdere mer fleksible tjenester som støtter opp om den enkeltes evne til å bo hjemme
- Utvikle nye boformer som reduserer eller forsinker behovet for kommunal innsats, for eksempel boliger tilknyttet et servicenivå i form av praktisk hjelp eller i form av sosial/trygghetsfunksjonalitet
- Kommunisere tydelig at ansvaret for å bo i egnet bolig i hovedsak må legges til den enkelte, samtidig som kommunen må legge til rette for at det finnes boliger som er tilrettelagt for alderdom
- Spille på lag med pårørende slik at de både ønsker og har krefter til å være den støtten de kan for sine

Grønn kommune

FNs bærekraftsmål

Innledning

Samfunnsdelen har «Grønn kommune»

som ett av tre satsingsområder for perioden 2022-2034. I satsingsområdet er det definert at klima, natur og miljø skal være rammen om den grønne kommunen, og det er listet opp hvilke områder Skien kommune skal jobbe med for å skape en grønn kommune. Tabellen under viser disse målområdene, og hvordan det jobbes med indikatorer og status på disse.

Dette skal vi oppnå

GRØNN KOMMUNE						
KLIMA						
Målområder	Indikator	Måleenhet	2020	2021	2022	2023
Areal og foretting	Ant. ny boenheter innenfor/utenfor bybåndet. Fordeling 80/20	Prosent	89/11	81/19	86/14	70/30
Mobilitet	Antall gående i sentrum	Under utarbeidelse	0	0	0	0
	Sykkeltrafikk på 32 målepunkter for Grenland	Antall personer	20 694	18 466	18 190	16 906
	Kollektiv i Grenland	Antall personer	3 196 419	2 802 218	3 909 360	4 523 908
	Personbiler i Grenland	Antall biler	859 617	866 781	901 834	924 689
Grønn Næring	Grønt fond	Antall søknader støttet	2	0	1	0
	Klimarådgiving landbruk jf. RMP - regional miljøprogram	Kr	0	4 000	2 000	36 000
	Skogbruk	Under utarbeidelse	0	0	0	0
	Næringsliv	Under utarbeidelse	0	0	0	0
Holdningsendring	Indikator ikke funnet		0	0	0	0
Innkjøp	Nytt anskaffelsesreglement under arbeid		0	0	0	0
Smærtby	Indikator under utarbeidelse gjennom Skien 2030	Under utarbeidelse	0	0	0	0
NATUR						
Urørt natur	KOSTRA-tabell 12924: Arealbruk og arealressurser*	% av total areal	94,9	94,7	95	95
Skjøtsel og restaurering	Støtte landbruksforetak SMIL - spesielle miljøtiltak i landbruket	Kr	863 698	1 082 704	1 292 591	1 190 136
	Støtte landbruksforetak RMP - regionalt miljøprogram	Kr	2 562 846	3 166 173	4 592 385	5 803 325
Kunnskapsbygging	Miljødirektoratet	Under utarbeidelse	0	0	0	0
	Indikator ikke funnet		0	0	0	0
Matjord	KOSTRA omdisponering dyrka jord*	Dekar	4	6	0	11,5
	KOSTRA omdisponering dyrkbar jord*	Dekar	16	1	388	25,4
Grøntområder	Nærhet til rekreasjonsareal på minst 5 daa innen 200 meter, andel bostatt. SSB	%	55	0	55	Ikke klart
MILJØ						
Sirkulærøkonomi	MAT: Indikator under utvikling	Under utarbeidelse	0	0	0	0
	Klær: Indikator under utvikling	Under utarbeidelse	0	0	0	0
Avfall	KOSTRA-tabell 12263: Husholdn.avfall pr innbygger*	Kg	598,9	527,4	468,8	439,4
	KOSTRA-tabell 13136: Husholdn.avfall fordelt på materiale:plast/henteordning/all behandling*	Tonn	374	378	315	457,00
Luft	Antall dager med overskredne verdier av PM10	Dager	6	3	4	2**
Vann	Antall vannforekomster som oppfyler kravene i vannforskriften (kjemisk tilstand)	Prosent	0	0	92 %	92 %
	Antall vannforekomster som oppfyler kravene i vannforskriften (økologisk tilstand)	Prosent	0	0	97 %	97 %
*KOSTRA tallene er foreløpige 15.mars og endelige tall forventes i juni						
**årsrapport for luftkvalitet i Grenland er ikke klar på rapporteringstidspunktet						

Tabelltekst: Grønn kommune har målområder og indikatorer innen klima, natur og miljø for perioden 2020-2023.

Viktige resultater og innsatser

Grønn kommunes målområder innen klima, natur og miljø, har oppgaver og ansvar fordelt innenfor svært mange av kommunens fagområder. Målområdene er definert i samfunnsdelen og det er funnet indikatorer til de fleste. For noen målområder er mål og indikatorer gjennomarbeidet i egne satsinger som f.eks. *mobilitet*, *matjord* og *luft*. I andre målområder må vi identifisere relevante indikatorer. Det er for eksempel utfordrende å finne gode indikatorer for *holdningsendring* og *kunnskapsbygging*. Arbeidet med indikatorer er et kontinuerlig arbeid.

Tabellverktøyet skal utvikles videre slik at det gir resultater for de ulike indikatorene og hvordan de ligger an i forhold til målet om en grønn kommune. Vi jobber for å øke presisjonen på de ulike

målområdene fra samfunnsdelen, og vil gi disse gode og omforente måleindikatorer. Samtidig vil det utvikles en helhetlig score, et målbilde, som viser hvordan kommunen ligger an i målet om å være en grønn kommune. Først når alle målområdene har gode og presise indikatorer, får vi et bilde av hvor godt kommunen leverer på helheten i det å være grønn kommune.

Der vi har målinger, må vi vurdere de årlige resultatene sammen med langsiktige tiltak som også vil kunne gi resultater over tid. Nedenfor kommenteres områder der utviklingen er betydelig endret

- I 2023 ser vi en nedgang i utbygging innenfor bybåndet. Prosentvis utbygging innenfor/utenfor bybåndet var 70/30 og målet er 80/20. Det betyr at det ble bygd færre boliger innenfor bybåndet i 2023 enn målsettingen. Resultatet kan i stor grad forklares med markedssituasjonen og en generell nedgang i boligbyggingen i 2023 pga. høyt rente- og kostnadsnivå. Dette har særlig rammet de større prosjektene som krever salg av et stort volum for å bli satt i gang, og som har blitt satt på vent. Omvendt er boligbygging utenfor bybåndet fortrinnsvis mindre prosjekter, med tilrettelegging for eneboliger/ småhusbebyggelse. Her har det ikke vært tilsvarende markedssvikt.
- Målinger viser også en trafikkvekst i Grenland i 2023. Årsrapporten for belønningsavtalen Grenland 2023 peker på at økningen har årsak i den sterke veksten i antall elbiler, og at disse så langt ikke betaler avgift i bommene. Den viser til at det er registrert 1,3 prosent flere personbiler i Grenland enn referanseåret 2016.
- Kollektiv viser en økning fra 2022 med 15,7 prosent. Ifølge årsrapporten for belønningsavtalen Grenland 2023 har det vært en økning i antall kollektivreisende i Grenland fra 2015 til 2019 med 34 prosent. Under pandemien falt passasjerantallet, og to år etter gjenåpningen er passasjerantallet på vei opp. Passasjerantallet er bare 1,7 prosent lavere enn normalåret i 2019 ifølge rapporten.
- Innenfor Grønn Næring viser indikatoren for klimarådgiving i landbruket en relativt stor økning sammenlignet med foregående år. Dette er statlige RMP (Regionalt miljøprogram) midler og tilskudd til klimarådgiving var nytt fra 2021. Økningen kan derfor skyldes at tiltaksområdet er bedre kjent blant bønder i 2023. Tallene viser at 6 landbruksforetak har mottatt rådgiving i 2023, mot 2 i 2021 og 2022. Vi ser også en økning i de totale RMP tallene for Skien og særlig økning innenfor skjøtsel av kulturlandskap og utslippstiltak i landbruket. Økningen skyldes både støtte til flere tiltak, men også økning i satser for ulike tiltaksområder og en særlig regional innsats for utslipp og avrenning til vann.
- Av KOSTRA tall for Natur og Miljø kan vi merke oss omdisponeringstallene for dyrka og dyrkbar jord samt husholdningsavfall.
 - Omdisponering på 11.5 daa dyrka jord og 25.4 daa dyrkbar jord gir totalt 37.5 daa nedbygd jordbruksareal. Dette fordeler seg på tre tiltak knyttet til boligutbygging på Bjørklund, veiutbedring langs Hynivegen og Urnelund på Gulset.
 - Miljødata for husholdningsavfall har gått ned med 6 prosent fra 2022 til 439,4 kg pr. innbygger i 2023. Likeledes ser vi at det kastes 45 % mer plastavfall fra husholdningene gjennom henteordningen i 2023 enn i 2022. Disse dataene kan ikke direkte leses ammen, men antyder at plast utgjør mer av avfallet vårt i 2023 enn 2022.

I Skien kommunes kommunedelplan for klima og energi er det mål om 35 prosent reduksjon av klimagassutslipp innen 2025 sammenlignet med 2015. Tilsvarende er målet for utslipp fra egen virksomhet 30 prosent. Status for den løpende klimaoppfølgingen er redegjort for i eget kapittel.

I 2023 har Skien kommune hatt svært mange aktiviteter innenfor klima-, natur- og miljøarbeidet. Disse er vist nedenfor, og i eget kapittel om klima, og er alle viktige bidrag i satsingsområdet "den grønne kommunen".

Gjennom satsingen på grønn kommune, er det i 2023 gjennomført en lang rekke tiltak som bidrar til økt vekt på klima, natur og miljø i kommunens planlegging og forvaltning:

- vært med i eksterne klima- og miljønettverk både på nasjonalt og regionalt nivå, og har i tillegg medvirket i en rekke lokale arrangement med kompetanse på klima, natur og miljø
- opprettet/revitalisert to tverrfaglige administrative grupper som jobber målrettet med klimaarbeidet
 - Operativ styringsgruppe for klima
 - Folkehelsegruppen
- tildelt interne og eksterne økonomiske virkemidler til klimainvesteringer
 - Investeringsmidler klima og miljø – internt søkbare - 7 millioner kroner
 - Energiøkonomiseringsordning (ENØK) – eksternt søkbare - 4 millioner kroner
- Søkt og mottatt eksterne virkemidler til klima og miljø
 - Klimasatsmidler til 3 prosjekter
- sertifisert 8 Miljøfyrtårnbedrifter i kommunen
- gjennomført en rekke kartlegginger og kunnskapsbyggende prosjekt med interne ressurser
 - Grøntkartlegging av Skien sentrum i forbindelse med kommunedelplan for sentrum
 - Kartlegging av trær i Skien sentrum i forbindelse med kommunedelplan for sentrum
 - Brosjyre Pollinatorvennlige Skien i forbindelse med kommunedelplan for sentrum
 - Restaurere myr – Storemyr på Ånnerød, prosjekt sammen med Statsforvalter
 - Utarbeidet rapporten «Naturregistreringer i Lundeparken» i forbindelse med reguleringsarbeidet til nytt Ibsenbibliotek
 - Representanter fra kommunen har bidratt som rådgivere på grønn innovasjonscamp i regi av Skien videregående skole
 - Grønn karrieredag for 9. og 10. klassinger på Århus gård
- Skien kommune er med i flere pilotprosjekter og samarbeid med andre kommuner, fylkeskommuner og forskning om utvikling av klimagass- og arealverktøy til bruk i arealplanleggingen:
 - Økosystemkart – temabasert kartløsning. Klimasatsstøtte - *pågående*
 - Klimagasskalkulator– beregningsverktøy. Klimasatsstøtte- *avsluttet pilot*
 - Regionalt arealregnskap – implementere etter modell fra Arendal- *pågående*
 - Felles utslippsfaktor – innen avfall og transport – Klimasatsstøtte - *ferdig*

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt 25.05.23. Klimaregnskap for å vurdere nye arealformål er beregnet som del av kunnskapsgrunnlaget. Det sammen gjelder visjon om null nedbygging av dyrket- og dyrkbar jord, og stor vekt på klimavennlig areal- og transportplanlegging

Dette jobber vi videre med

- I planstrategi 2024-2027 er det lagt inn behov for å revidere Kommunedelplan for klima og energi 2018-2025 samt kommunedelplan for naturmangfold. Politisk sak ventes i april og planarbeidet kan starte opp i 2024
- Kommunikasjonsplan for klimaarbeidet
- Restaurering av myr i samarbeid med Statsforvalteren i Oslo og Viken/ Vestfold og Telemark
- Klima- og miljøvurdering i offentlige anskaffelser. Det er et lovpålagt krav for 01.01.24 om at klima og miljø skal vektes med minst 30 prosent i offentlige anskaffelser.

Årsmelding 2023

- Opprette en administrativ miljøgruppe i kommunen som samordner det miljøfaglige på tvers i kommunen
- FUS bedrift – prosjekt for å reise klimavennlig til jobb gjennom sykkel og kollektiv framfor bil

Attraktiv kommune

FNs bærekraftsmål

Innledning

Økt
befolkningsvekst og

vekst i arbeidsplasser er viktig for å sikre kommunen langsiktig økonomisk bærekraft. Alle kommunalområder bidrar til kommunens samlede attraktivitet. Vi må både utvikle og synliggjøre kommunens kvaliteter for å vinne fram i konkurransen slik at flere vil bosette seg her, skape arbeidsplasser her og besøke kommunen. Det er mye aktivitet i kommunen og i regionen og mange satsninger som ønskes realisert.

Nye næringsarealer er en kritisk forutsetning for videre vekst i Skien. Kommuneplanens arealdel er vedtatt med flere nye næringsarealer. Flere arealer til næring hadde innsigelser og ble unntatt rettsvirkning, men er avklart og vedtatt i planen. I tillegg til næringsarealer og energi har dialogen med næringslivet gjennom året gitt tydelige signaler på at det å vinne frem i en stadig økende konkurranse om tilflyttende kompetanse vil være avgjørende for å lykkes med nærings- og industriutvikling fremover.

Sentrum er "hjertet" i en kommune og det gode samarbeidet vi har gjennom "Skien 2020" er nå gått over i et samarbeid for Skien 2030. Søkelys på kultur, idrett og frivillighet bygger identitet, bo-lyst og attraksjonskraft, samtidig som det fremmer livsglede, mening og rekreasjon.

Sentrum er "motoren" i kommunens utvikling og det jobbes for å påvirke vekst og attraktivitet fremover. Vestfold og Telemark fylkeskommune splittes fra 1.1.2024 og Skien må redefinere sin rolle som fylkeshovedstad.

Kommunikasjon og innbyggjerservice er viktig for Skien kommune. I det ligger jevn, tydelig og nøytral informasjon om tjenester gjennom interne og eksterne nettsider, samt deltakelse i sosiale medier som Facebook, Instagram og LinkedIn. Vi holder fast på en til en-tjenestene våre gjennom servicesenteret, med chat og telefon. Bystyresekretariatet er et viktig bindeledd mellom politikk, administrasjon, media og befolkning. Beredskapsinformasjon, informasjon til nye innbyggere og gjester, rekruttering og et godt samarbeid med media er viktige oppgaver. Vi bruker stadig oftere film for å nå fram med informasjonen på en tydelig måte, og har en stor oppgave i å framsnakke alle bra tiltak kommunen har.

Dette skal vi oppnå

- Utvikle Skien i rollen som regionhovedstad for å påvirke vekst og attraktivitet
- Befolkningsvekst som kommunegruppe 11
- Økt vekst i arbeidsplasser for å sikre økonomisk bærekraft; etablering av arbeidsplasser som landet
- Ruste flere til arbeidsdeltakelse og ut av lavinntekt
- Sysselsettingsgrad som landet
- Fokus på overgangen fra industri til grønn omstilling

Viktige resultater og innsatser

- Skien kommune har vedtatt kommuneplanens arealdel. Kun et par arealer til næring er fortsatt unntatt rettsvirkning. Det er lagt vekt på medvirkning, informasjon og diskusjon i planprosessen. I arbeidet med rullering av arealdelen har det vært et spesielt søkelys på å finne frem til nye næringsarealer. Det er også tatt ut arealer til utbygging på dyrka mark.
- Kommunedelplan for sentrum er et viktig verktøy for utviklingen. Arbeidet med rulleringen er i gang.
- Det er vedtatt reguleringsplan for infrastruktur til Gromstul og det er gitt igangsettingstillatelse til forberedende grunnarbeider på siden.
- Det faglige grunnlaget for Bypakke Grenland fase 2 er sendt til Statens vegvesen for kvalitetssikring. Ny bypakke vil gi oss mulighet for å forhandle byvekstavtale med staten.
- Det er vedtatt en politisk sak som avklarer hvordan Skien kommune skal håndtere de ulike planprosessene knyttet til fornybar energi prosjekter.
- Ibsenhuset feiret 50 år i 2023, og markeringen ble gjort ved jubileumsshow, jubileumsbok, foredrag og en rekke små og store arrangementer. Ibsenhuset er en av landets aller eldste kulturhus.
- Tilbudet til barn og unge skal styrkes og videreutvikles. På Gulset åpnet det i 2023 et nytt bredere ungdomstilbud. Og i sentrum jobbet en enda mer med arrangementer og aktiviteter for unge, blant annet i samarbeid mellom fritidsenheten, kulturskolen, biblioteket og Ibsenhuset.
- Arbeidet med Ibsen 2028 og aktiviteter frem til og forbi jubileumsåret ble forsterket i 2023.

Dette jobber vi videre med

- Kommuneplanens arealdel og sentrumsplanen
- Bypakke fase 2 og byvekstavtale
- Søke om nye belønningsmidler
- Prosjekter i fase 1 av Bypakke Grenland og prosjekter i tidlig fase 2.

Innovasjon og samarbeid

FNs bærekraftsmål

Innledning

Skien kommunes visjon «**Den gode møteplassen**» er viktig både for arbeidet internt i organisasjon- og utviklingsområdet og i møte med kommunalområdene. Vi skal skape gode arenaer for samhandling på tvers, hjelpe andre til å bli gode og gi merverdi til organisasjonen.

Hovedtyngden av aktivitetene i området *Organisasjon og utvikling* (OU) er knyttet til strategiene **samarbeid og innovasjon** fra Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034. Disse strategiene skal OU bruke både internt og når vi bistår kommunalområdene i utvikling, støtte og kontroll. Samarbeid og innovasjon skal gjennomsyre arbeidet med å realisere kommunens mål og sette kommunen i stand til å løse fremtidens utfordringer. OU skal være kommunens strategiske verktøy i dette arbeidet. Det betyr at seksjonene i OU må jobbe tett med kommunalområdene for å realisere politiske bestillinger og levere gode tjenester til innbyggerne.

Dette skal vi oppnå

Mål 1: Forberede kommunen på fremtiden

Skien kommune står foran store omstillinger i årene som kommer. Utviklings- og endringsarbeid er svært viktig for at kommunen skal være godt rustet for fremtiden. *Organisasjon og utvikling* (OU) skal være en særlig pådriver for samarbeid og innovasjon, og ta ansvar for forbedring og omstilling i organisasjonen. Vi skal bidra til utvikling, både når det gjelder tjenestene og organiseringen av dem. I dette ligger blant annet effektivisering og digitalisering av tjenestene. OU skal også legge til rette for å skape en god kultur for kontinuerlig forbedring.

Mål 2: Orden i eget hus

God internkontroll er viktig. Det bidrar til god kvalitet på tjenestene, at lovverk og rutiner etterleves og følges opp, at vedtatt politikk blir gjennomført, samt at ressursene brukes effektivt og riktig. De viktigste elementene i kommunens internkontroll er definerte roller og ansvar, gode styringsdokumenter og en hensiktsmessig organisering av risiko- og avvikshåndtering. I tillegg kommer et godt system for rapportering av kvaliteten på tjenesten.

Mål 3: Trygge og kompetente ledere

Organisasjon og utvikling skal gi støtte til lederne i kommunalområdene slik at de kan utøve sin ledergjerning på best mulig måte. Dette innebærer støtte både i det daglige og i større prosjekter og satsninger. Satsningsområdene kan enten være å følge opp politiske og administrative bestillinger, være forankret i overordnede planer, eller fra akutte utfordringer.

Viktige resultater og innsatser

Se under satsingsområde "Medarbeidere"

Dette jobber vi videre med

Forberede kommunen på framtiden

Skien kommune følger opp regjeringens digitaliseringsstrategi. Ambisjonen her er en enklere hverdag for brukere av offentlige tjenester, mer effektiv ressursbruk og økt produktivitet i offentlig sektor.

Digitaliseringsarbeidet er organisert på tvers av fag og organisasjon. Prosjekter som bidrar til mer effektiv drift prioriteres gjennomgående.

En mer tilgjengelig og effektiv kommune: Innbyggere skal kunne søke tjenester uavhengig av hvor de befinner seg og tid på døgnet. Skjemaene kommunen bruker må derfor digitaliseres og vi må ta i bruk bank ID som identifikasjon. Videre må selve søknadsbehandlingen automatiseres i større grad, slik at innbyggerne kan få raske svar på søknadene sine. Først ut har vært skjemaer som redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO samt permisjonssøknad for elever i grunnskolen. I 2024 skal det jobbes ut tilsvarende løsninger for en rekke tjenester innenfor helse- og velferdsområdet. Det er allerede pilotert digital innbyggerdialog ved helsestasjonene med lovende resultater. Videre igangssettes det en anskaffelse på vaksinasjonsfeltet i 2024, som gir mer effektiv og sikrere drift på området. Det forventes også økt trykk på utvikling av digitale løsninger med tilsetningen av e-helsesjef. Her er incentivet også at det er mangel på helsefaglig kompetanse og at vi følgelig må løse flere oppdrag på andre måter enn ved fysisk arbeidskraft. Digitale løsninger vil være en viktig del av dette bildet, sammen med endret organisering og økt fokus på oppgavedeling.

Også innenfor andre deler av kommunen vil målsettingen fra regjeringen om økt produktivitet som følge av digitalisering kunne føre til mindre behov for arbeidskraft. Vi ser i dag at økt bruk av for eksempel renholdsroboter fører til mer effektivt renhold, og deler av plenklippingen er i dag erstattet av robotklippere. Framover vil innføring av kunstig intelligens (KI) kunne redusere papirarbeid og manuelle oppgaver betydelig. KI vil i økt grad kunne gi støtte til beslutninger og saksbehandling i form av analyse- og simuleringsverktøy, og vil forenkle databehandling og prosesser på måter vi i dag ikke kan overskue.

Effektivisering av interne samhandlingsprosesser: Driften og bruken av digitale løsninger internt har endret seg og vil endre seg ytterligere de kommende årene. Feltet har flere komponenter. Dels handler dette om samhandlingsplattformer innenfor Office 365, som gir nye muligheter for informasjonsflyt- og deling. Med dette blir mulighetene for effektive arbeidsprosesser på tvers av organisasjonen større, og man vil kunne jobbe mer effektivt med komplekse arbeidsprosesser og utredninger. Dels handler dette om bruk av for eksempel KI til automatisering av det som i dag er omfattende, komplekse og arbeidskrevende prosesser. Eksempelvis ser vi på digital strømlinjeforming av rekrutterings- og ansettelsesprosessen. Nøkkelen for effektivisering på disse områdene er datakvalitet og gjenbruk av data på tvers av systemene, og dette har vi et stort fokus på.

Sikkerhet og endringer i trusselbildet: Samfunnet er i dag helt avhengig av digitale løsninger for å fungere. Datasikkerhet er derfor et prioritert driftsområde. Dette har blitt for krevende for en kommune å gjøre på egen hånd. Kommunen har derfor anskaffet en rekke skybaserte løsninger, som driftes av store, eksterne leverandører, som har kraft og kompetanse til å takle angrep og sikkerhetsbrudd. Kommunen er på sin side pliktig å kunne redegjøre for oppbevaring og tilgangsstyring til disse opplysningene. Vår oppgave som kommune endres fra å drifte systemer selv, til å følge opp at leverandørene med hensyn til sikkerhet, oppbevaring og tilgangsstyring av opplysningene i systemene. Flere av kommunens systemer er flyttet til skyløsning i 2023 (økonomisystem, saks/arkivsystem) og flere vil følge på i årene som kommer. Dette er et av de områdene hvor sikkerhet går hånd i hånd med god internkontroll og utvikling.

Orden i eget hus

God internkontroll: Kommunens kvalitetssystem – TQM – har i 2023 vært under reorganisering. Dette arbeidet vil fortsette i 2024. Det er nå etablert et felles system for risikovurdering og rapportering og håndtering av uønskede hendelser på HMS-området. Det som skjer kommende år er at kommunalområdene løfter den faglige tjenestekvaliteten inn i det samme systemet, men med områdevis tilpasninger. Flere av områdene vil fra høsten 2024 ha på plass et delvis nytt rammeverk for risikovurdering og kvalitetskontroll for tjenestene.

Rapportering og oversikt: Et felles rapporteringssystem er en viktig del av kommunens internkontroll, og har vært høyt prioritert de siste årene. Vi har implementert et enhetlig system for rapportering til bystyret. For dette bruker vi programmet Framsikt. Det er nå en rød tråd mellom handlingsprogram, (overordnet) virksomhetsplan, tertialrapportene og årsmeldingen. Neste fase i dette arbeidet er etablering av et mer overordnet og helhetlig målhierarki. Dette går ut på å tydeliggjøre sammenhengen mellom kommunens overordnede og langsiktige mål og de mer konkrete indikatorene som viser om vi er på rett vei. En utgave av dette vil være på plass i løpet av 2024, og vil bli å finne i ovennevnte styringsdokumenter.

Videre er det en ambisjon at den røde tråden også skal være gjennomgående i kommunens plansystem, slik at dette blir et helhetlig styringssystem som gir forutsigbarhet og oversikt over de lange linjene. Dette arbeidet vil bli tydeliggjort i forbindelse med arbeidet med planstrategien, som kommer til behandling våren 2024.

Trygge og kompetente ledere

Det er flere viktige elementer i dette arbeidet kommende år, men viktigst blir kompetanseutvikling og opplæring på den ene siden og tilgjengeliggjøring av informasjon og analyser på den andre.

Kompetanseutvikling og opplæring: Det skal jobbes med å tilgjengeliggjøre, digitalisere og forenkle tilgangen til opplæring, blant annet gjennom å utarbeide digitale kurs-/opplæringsseanser som vil ligge tilgjengelig for lederne til bruk når de selv ønsker. Vi hadde flere gode eksempler på sistnevnte i 2023. Mest omfattende var kanskje opplæringen rundt nytt sakssystem, som for en stor del bestå av digitale moduler ledere og ansatte selv måtte jobbe seg igjennom. I mindre format har vi kjørt e-læring på personvern og datasikkerhet samt og HR har lagde en julekalender med 24 små opplæringsssnutter på arbeidsgiverfeltet. Selv om vi foreløpig prøver oss litt fram og også må jobbe på mer tradisjonelle måter med opplæring, mener vi at det er riktig og viktig å satse enda mer på e-læring. Vi vil i 2024 jobbe videre med å bygge ut denne delen av kompetanseutviklingen.

Videre har vi forsterket innsatsen inn mot økonomiopplæringen for å styrke og trygge lederne på rammene for egen enhet. Dette vil skje på mer tradisjonelt vis, men en- til – en oppfølging og gruppeoppfølging flere ganger i halvåret. Styrking av partssamarbeidet er viktig for arbeidsgiver og tillitsvalgte og vinteren 2024 vil det også være en samling mellom alle tillitsvalgte og ledere hvor man i fellesskap får opplæring på hovedavtalen. På denne måten tror vi at både lederes og tillitsvalgtes kompetanse på samarbeid, roller og regelverk styrkes, og at vår samlede evne til å finne gode løsninger sammen og trekke i samme retning forsterkes ytterligere.

Onboardingprogrammet for nye ledere vil fortsette, et program også hovedtillitsvalgte deltar på. Programmet er todelt. Første del skal sikre tidlig informasjon om sentrale systemer og prosesser ledere må forholde seg til, og inneholder blant annet møter med støttefunksjonene ledere har bruk for. Andre del setter fokus på overordnede perspektiver for kommunen, herunder juridiske rammer, lokalt partsarbeid samt ledelse generelt og ledelse av kommunal virksomhet spesielt. Gjennom våren 2024 vil alle ledere i kommunen ha vært igjennom programmet, og fra høsten vil vi kjøre del to av programmet jevnlig 1-2 ganger i året, avhengig av antallet nye ledere. Del 1 av programmet vil fortsatt foregå umiddelbart etter tilsetting.

Økt tilgjengeliggjøring av informasjon og analyser: Gode og nyttige analyser av ansattgrupper vil bidra til å trygge lederne samt gi et bedre grunnlag for gode beslutninger. I tillegg er det viktig at lederne har enkel tilgang til relevant og nyttig lov- og avtaleverk. Det skal derfor jobbes videre med følgende:

- Kartlegge hvilke analyser kommunalområdene har behov for og dernest videreutvikle «faste» analyser. Eksempler på analyseområder som vil bli videreutviklet er avvik knyttet til arbeidstid og vikarbruk, sykefravær, ulike lønnsforhold og utvikling av disse over tid og oversikter over kommunens arbeid med likestilling og mangfold.
- Kartlegge muligheten for bedre analyseverktøy (eksempelvis Visma BI, kompetansestyringssystem)
- Revidere og forenkle tilgangen til relevant lov- og avtaleverk for lederne, herunder revidere HR-håndboken

Tilgjengeliggjøring av informasjon og analyser handler også veldig mye om hvilket plattform dette legges på. Kommunen har lenge brukt ansattportalen som et hovedverktøy for dette, men ser at dette neppe holder mål mht informasjonsmengde og brukervennlig. Å jobbe ut en plattform som både håndterer stabil og dynamisk informasjon og hjelpemidler, og samtidig har en større grad av skreddersøm for den enkelte

Medarbeidere

Innledning

Antallet ansatte er relativt stabilt over år. Samtidig har heltidskulturarbeidet hatt effekt og gjennomsnittlig stillingsstørrelse har økt. Dette medfører en økning i antall årsverk.

Antall årsverk	2021	2022	2023
Totalt	3 511	3 622	3669
BDK	459	468	413
Helse og velferd	1 495	1 573	1607
Oppvekst	1 325	1 347	1406
NAV	56	58	58
KDIR/OU (ekskl lærlinger og tillitsvalgte)	176	176	185

Dette skal vi oppnå

Mål og nøkkeltall	Mål	2020	2021	2022	2023
Antall lærlinger	110	90	86	78	83
Samlet sykefravær	7,0 %	8,8%	9,1%	10,0%	9,3%
Heltid HV - Gj.snittlig stillingsstr	82,0%	69,1%	69,8%	72,0%	75,0%
Heltid HV - Heltidsandel *	40,0%	30,8%	31,5%	33,0%	38,0%

Med heltidsandel i HV menes ansatte i 100% stilling. Målsetningen er 40% ansatte i 100% stilling i 2026. Jf. sak 11/23 i Partssammensatt utvalg, ble det besluttet å endre hvilket tallgrunnlag som benyttes til måling av heltidsandel. Etter en vurdering og justering av tallgrunnlaget som benyttes, er det følgende målsetning og rapporterte tall som gjelder.

Viktige resultater og innsatser

Lærlinger

Det er en liten økning i antall kvalifiserte lærlinger ved årets hovedinntak, men grunnet lave søkertall og få kvalifiserte kandidater de siste to årene er det totale antall lærlinger i kommunen stabilt på mellom 80 og 85. Skogmo videregående skole melder at det er rekordlave søknadstall til helsefagutdanningen og i år har alle søkerne fått skoleplass; dette har trolig aldri vært tilfelle tidligere. Det er fremdeles slik at mange kandidater mangler grunnleggende norskerferdigheter. Dette er en særskilt utfordring innenfor helsearbeiderfaget, hvor språkkompetansen kan være driftskritisk. Utfordringsbildet rundt rekruttering av lærlinger samsvarer med den generelle utfordringen med å rekruttere kvalifisert personell til stillinger i kommunen.

Det er et stort fokus på samarbeid med opplæringskontoret i Telemark med tanke på praksisplasser til personer som ikke har fått læreplass, men som har rett på videregående opplæring samt språkopplæring.

Sykefravær Skien kommune 2023

I 2023 hadde Skien kommune et samlet fravær på 9,3%. Dette er en nedgang fra 2022, hvor kommunen hadde et fravær på 10%. Det er en nedgang i fraværet i alle kommunalområder.

Det er gledelig at fraværet har gått ned sammenlignet med fjoråret, men det er fremdeles på et svært høyt nivå – noe som også viser seg i nasjonale trender hvor fraværet har lagt seg på et høyere nivå etter covid.

I Handlingsprogram 2023 – 2026 har kommunen satt et ekstra søkelys på sykefravær i alle kommunalområder. I 2023 har alle kommunalområder satt egne mål for reduksjon av sykefraværet. I tillegg er det etablert et hovedprosjekt for sykefraværarbeid i kommunen som har som formål å sikre en struktur på overordnet rapportering samt rette søkelys på noen felles, overordnede tiltak. Hvert kommunalområde er ansvarlig for å definere, iverksette og gjennomføre tiltak samt rapportere status på tiltak og utvikling. Dette gjøres i tett samarbeid med HR, BHT og NAV. Ulike tiltak har blitt iverksatt i kommunalområdene og følges opp gjennom den etablerte strukturen i hovedprosjektet.

Sykefravær er en kompleks og sammensatt utfordring og kommunen har gående en rekke tiltak på sykefraværsområdet. Det er etablert en prosjektorganisering av fraværarbeidet i Helse og velferd som heter «Bra på jobben», det har vært gjennomført tett oppfølging av enheter med høyt fravær i de ulike kommunalområdene og det har vært jobbet med å etablere tettere samarbeid mellom kommunen og NAV arbeidslivssenter.

Heltidskulturprosjekt i Helse og velferd

I Partssammensatt utvalgt (PSU) 26.09.23 ble det vedtatt et heltidskulturprosjekt i Helse og velferd med målsetning om å oppnå høyest mulig andel heltidsstillinger og fokus på heltidskultur i hele kommunalområdet. Målsetning er at andel personer i 100% stilling i Helse og velferd er 54% i 2026.

PSU har definert heltidskultur i Helse og velferd som: «*Helse og velferd har en kultur med gjennomsnittlig stillingsstørrelse på over 80% stilling*».

Det har vært en jevn vekst i gjennomsnittlig stillingsstørrelse de seneste årene og Helse og velferd har økt andelen ansatte i 100% stillinger fra 33% i 2022 til 38% i 2023. Det vises for øvrig til likestillingsredegjørelsen i årsberetningen hvor tallene viser en positiv utvikling når det gjelder andelen heltidsstillinger og gjennomsnittlig stillingsstørrelse i alle kommunalområder.

Arbeidet med heltidskultur i Helse og Velferd er et omfattende arbeid som innehar tiltak på en rekke ulike felt og av ulik kompleksitet og omfang. Ulike tiltak har blitt iverksatt i 2023, blant annet innføring av årsturnus på 20 enheter, etablering av ressursteam samt ansettelse av administrative ressurser for å frigjøre tid til ledelse.

Rekruttere og beholde

Skien kommune har et stort fokus på rekruttering. Som landet for øvrig, opplever også Skien kommune store rekrutteringsutfordringer, spesielt når det gjelder helsepersonell (sykepleiere og helsefagarbeidere). Det blir stadig vanskeligere å rekruttere til enkelte lederstillinger samt stillinger innen oppvekstsektoren. Det strategiske arbeidet intensiveres inn mot eksterne aktører og ulike utdanningsgrupper det er mangel på. Vi har økt samarbeid med universitetet og nabokommuner, samt mer profesjonell deltagelse på utdanningsmesser. Videre ser kommunen at kombinasjonen av mangel på personell og en stor andel personer som står utenfor arbeidslivet gjør at kommunen må ha et økt fokus på intern kvalifisering.

AML-brudd

	2020	2021	2022	2023
Antall brudd totalt	10 230	13 412	17 039	15 250
Antall vakter med brudd	8 361	9 972	12 705	11 329
Antall vakter i perioden	405 849	489 178	518 032	568 912
Andel brudd pr. vakter	2,5%	2,7%	3,3 %	2,7%
Andel vakter med brudd	2,1%	2,0%	2,5 %	2,0%

Kommunen har hatt en nedgang i antallet aml-brudd i 2023 sammenlignet med 2022. Nivået er fremdeles høyt, men det er viktig å se på antallet vakter med brudd opp mot arbeidede vakter. Antall brudd pr. vakt i 2023 er 2,7% og antall vakter med brudd er 2,0%. I en FAFO-rapport fra 2015 (2015 :47) ble det gjort en analyse av brudd på arbeidstidsbestemmelsene i landets tre helseregioner. Der viser tallene at det i gjennomsnitt ble generert brudd i 2,2% av alle vaktene. Bruddene fordeler seg på flere av arbeidsmiljølovens bestemmelser, men kommunen har flest brudd på arbeidede timer pr uke (AML §10-4), samlet tid pr dag (AML §10-5) samt søndager på rad (AML§10-8).

Det er viktig å redusere antallet aml-brudd og kommunen jobber med en rekke ulike tiltak, både på system- og individnivå gjennom bruk av verktøy for oversikt over aml-brudd, opplæring og oppfølging av enheter og enkeltpersoner med høy grad av overtid.

Dette jobber vi videre med

For å øke rekrutteringstilfanget til stillinger både innen helse- og oppvekstsektoren samt økt tilfang av lærlinger vil følgende områder være prioritert fremover:

- Arbeid med oppgavedeling i Helse og velferd for å øke attraktiviteten for de ulike faggruppene
- Øke profesjonaliteten og tilstedeværelsen på relevante utdanningsmesser
- Kartlegge og teste ut nye måter å rekruttere personell det er knapphet på
- Økt fokus på intern kvalifisering og uttesting av ulike tiltak / prosjekter relatert til dette
- Praksisplasser og språktrening
- Samarbeid med USN om utdanningsløp, praksis-studenter og traineeordninger
- Økt fokus på merkevare- og omdømmebygging

For å redusere sykefraværet settes det fokus på målrettet innsats på følgende områder:

- Økt fokus på det forebyggende perspektivet og fokus på kultur- og arbeidsmiljøarbeid kombinert med stort fokus på tett oppfølging av sykemeldte medarbeidere gjennom bedre rammer til å utøve ledelse samt implementering av analyseverktøyet GAT-analyse
- Økt fokus på og innsats mot enheter med høyt fravær over tid
- Tett samarbeid mellom leder, lokal vernetjeneste og lokale tillitsvalgte, HR, bedriftshelsetjenesten, NAV lokal og NAV arbeidslivssenter

For å øke heltidskulturen i Helse og velferd vil det være et stort fokus på innføring av årsturnus i flere enheter og det skal gjennomføres en kartlegging av ufrivillig deltid i 2024.

Økonomi

Innledning

For å kunne levere gode og stabile tjenester over tid er kommunen avhengig av en stabil og forutsigbar økonomi. Økonomisk bærekraft er ikke et mål i seg selv, men er det verktøyet som gir muligheter og handlingsrom til å løse de kommunale oppgavene. Økonomiske handlingsregler skal bidra til å ivareta og sikre økonomisk bærekraft i et langsiktig perspektiv.

Dette skal vi oppnå

Jfr handlingsprogrammet 2023:

Pkt 1. Driftsbalanse i kommunalområdene

- Ambisiøse, men realistiske budsjetttrammer
- Omfordeling i/mellom kommunalområdene
- Forbedring, innovasjon, effektivisering

Pkt 2. Unngå bruk av fond til løpende drift

Økonomiske handlingsregler	Mål	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	> 1,7 %	2,0 %	2,5 %	2,3 %	2,6 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	> 8,0 %	13,2 %	14,3 %	15,9 %	17,5 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	< 80 %	83,3 %	82,8 %	85,5 %	85,1 %

Viktige resultater og innsatser

Netto driftsresultat

Regnskapet for 2023 viser et netto driftsresultat på kr 139 mill som utgjør 2,6 % av driftsinntektene. Dette resultatet er ca kr 47 mill over målsettingen om resultat på 1,7%. Iflg foreløpige kostratall ble netto driftsresultat 0,8 % for landet samlet sett og 1,2% for kostragruppe 11.

En må si seg fornøyd med et positivt resultat som ligger over målsettingen i et år der mange kommuner kommer ut med negativt driftsresultat, og der også Skien kommune ved inngangen til året budsjetterte med et negativt resultat på kr 5 mill. Likevel matcher ikke resultatet at det blant annet ble utbetalt ekstraordinært utbyttet fra Skagerak Energi AS på kr 152 mill høsten 2023. Økte inntekter fra skatt, utbytte og finansinntekter, som i stor grad er engangsinntekter, har i stor grad har gått med til å finansiere ubalanse i driften.

Disposisjonsfond

For å ha en bærekraftig økonomi og en buffer for svingninger og økonomisk utfordrende perioder har Skien kommune som mål å ha disposisjonsfond på minst 8% av brutto driftsinntekter. Ved utgangen av 2023 var fondet på kr 954 mill, som tilsvarer 17,6%. Dette gir kommunen et økonomisk fundament som gjør at en kan tåle uforutsette utgifter, herunder mulighet til å vurdere delfinansiering av framtidige investeringer med fond. I 2023 ble det avsatt totalt kr 130 mill til disposisjonsfond.

For at disposisjonsfondet skal opprettholde sin verdi ved økende lønns- og prisnivå må det avsettes ca kr 30 mill årlig. I økonomiplanperioden 2024-2027 er det lagt inn en gjennomsnittlig årlig avsetning til disposisjonsfond på ca kr 30 mill. Denne avsetningen betinger at en både holder budsjettet og i tilllegg må budsjettere med lavere utgiftsnivå enn det som var tilfelle i 2023.

Lånegjeld

Handlingsregelen for netto lånegjeld (lånegjeld korrigert for ubrukte lånemidler og utlån) sier gjeld på maksimalt 80% av brutto driftsinntekter. Lånegjelden er ved utgangen av 2023 på 85,1%. Dette er inklusive lån til selvkostområder, i hovedsak vann og avløp. Gjeldsgraden har vært nesten uendret det siste året, men blant annet demografiendringer og skjerpede miljøkrav kan gjøre det utfordrende å holde gjeldsgraden på dagens nivå. Dette bidrar også til å legge press også på driftsbudsjettene framover, i hvilken grad vil være avhengig av hvordan rentenivået utvikler seg framover. Men høy gjeldsgrad og pr nå et relativt høyt rentenivå forsterker behovet for å ha et godt økonomisk fundament og buffer i form av gode disposisjonsfond.

Ubalanse i driften

Netto samlet merforbruk ble kr 185 mill i 2023. Det største avviket er i Helse og velferd, men også Oppvekst og NAV har merforbruk i forhold til budsjett. Store deler av merforbruket kan tilskrives høyt fravær, mangel på personell og rekrutteringsutfordringer som gir høye utgifter til variabel lønn, overtid og innleie av arbeidskraft.

Det vises til Årsberetningen for mer utfyllende omtale av økonomiske forhold og status i 2023.

Dette jobber vi videre med

- Tilpasse driften til demografisk utvikling, økonomiske rammebetingelser og målet om netto driftsresultat på 1,7% av brutto driftsinntekter i kommende budsjetter.
- Identifisere og gjennomføre mulige effektiviserings- og forbedringstiltak som gir økonomisk gevinst i hele planperioden 2024-2027
- Jobbe for et økonomisk handlingsrom som gjør at det, på kort sikt, som et minimum kan avsettes tilstrekkelig til disposisjonsfond til at verdien av disposisjonsfondet ikke forringes med økende lønns- og prisnivå og på lengre sikt bygge opp fond som er tilstrekkelig til at det kan inngå som egenkapital ved investeringer.
- Utarbeide langsiktig drifts- og investeringsplan med 20 års perspektiv som bidrar til langsiktig strategi for kommunens investeringer og struktur på driften. Den langsiktige planen bygger på analyser av behov og kapasitet innenfor skole og barnehage og helse- og omsorgstjenester. Demografisk utvikling, økonomiske rammebetingelser og tilstand og egnethet for kommunale formålsbygg er også viktig input i planen.

Kommunens tjenesteområder

Oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

I Skien kommune er det 13 barneskoler, 6 ungdomsskoler, Enggrav spesialscole, SPT (spesialpedagogiske tjenester), kulturskolen og voksenopplæringen. Det er 19 kommunale barnehager og en fagenhet for spesialpedagogisk hjelp som utfører spesialpedagogiske hjelpetiltak i barnehage. Enggrav spesialbarnehage er endel av Enggrav spesialscole. Ved Duestien barnehage er det en spesialavdeling med inntil 5 plasser.

PPT har et to-delt oppdrag. Sakkyndig instans for spesialpedagogiske tjenester og bistå barnehager og skoler med systemarbeid og organisasjonsutvikling på feltet.

Forebyggende helse gir tjenester til gravide, barn og ungdom opp til voksenlivet. Jordmortjenester, helsestasjoner, helsesykepleiere i skole og psykologtjenesten.

Barneverntjenesten er en lovpålagt tjeneste med rettighetsfestede tiltak til barn og unge, og har en viktig oppgave i å sikre at barn og unge som lever under skadelige forhold får hjelp, beskyttelse og omsorg. Tjenesten består av følgende team; Mottak- og undersøkelsesteam, Oppfølging barn, Oppfølging ungdom og ettervern, Team for familiebaserte hjelpetiltak og tilsyn, Fosterhjemsteamet og til slutt Team for enslige mindreårige flyktninger.

Nøkkeltall

Grunnskole

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	143,9	148,4	151,7	150,2	149,9
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)		74,3 %	71,2 %	68,1 %	65,3 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)		68,9 %	69,0 %	65,5 %	64,3 %
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)		42,2	42,1	41,1	42,0
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,6	13,8	14,2	14,4	14,2
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,9	16,8	17,9	18,0	17,3
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	19,8	20,4	20,5	20,7	19,4
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år *) **)	7 109	8 366	7 707	12 000	12 926
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,2 %	8,2 %	8,1 %	8,0 %	8,2 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	19,6 %	19,5 %	20,1 %	20,4 %	20,0 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	52,3 %	51,4 %	58,1 %	64,7 %	64,4 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år korrigert for elever i private skoler (B) *) **)	110 476	115 884	112 665	99 314	103 771

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Årsmelding 2023

Barnehage

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	90,9 %	91,0 %	91,6 %	92,0 %	93,2 %
5 år Alle eierforhold Alle oppholdskategorier Andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	96,6 %	96,1 %	96,3 %	95,2 %	97,7 %
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager (kr) *)	69 752	86 542	79 648	95 820	86 064
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	6,7 %	6,2 %	5,6 %	5,1 %	4,4 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	195 670	206 859	195 234	206 464	208 422
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,7	5,6	5,7	5,7	5,8

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Barnevern

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet i løpet av året	1,6 %	1,5 %	1,4 %	1,4 %	1,0 %
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet i løpet av året	2,9 %	3,0 %	3,0 %	2,5 %	2,3 %
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	4,5 %	4,5 %	4,4 %	3,9 %	3,3 %
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) *)	65 506	53 516	62 292	115 446	67 171
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) *)	365 878	369 253	345 702	378 834	585 945
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	11 191	12 010	12 217	14 232	14 647

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Forebyggende helse

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	34,6	40,0	41,5	41,5	47,9
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *) **)	2 934	3 479	3 411	4 082	4 157

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Kulturskole

Årsmelding 2023

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år *)	2 591	2 767	2 348	2 626	2 460
Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker *)	27 498	28 262	26 135	28 345	26 721
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,2 %	11,1 %	10,6 %	11,2 %	9,6 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Grunnskole

Det er færre elever enn tidligere som skårer på et gjennomsnittlig og høyt nivå i lesing og regning på nasjonale prøver i 8. trinn. Resultatutviklingen er imidlertid noe bedre på 9. trinn. Nedgangen på ett grunnskolepoeng er identisk med nasjonal nedgang og skyldes hovedsakelig gjeninnføring av eksamen. Lærertettheten er stabil og innenfor kravene til lærernorm for 1. – 7. trinn. For ungdomstrinnet er imidlertid lærertettheten så vidt over norm. Det antas at dette skyldes at høyere andel av undervisningstimer på ungdomstrinnet går til spesialundervisning. Andel elever som mottar spesialundervisning, samt andel timer til spesialundervisning utført av lærere, er stabilt sammenliknet med foregående år. Dette er også på nivå med kostragruppe 11. Antall barn som går i kommunal SFO og netto driftsutgifter til SFO økte betydelig i 2023. Det antas at dette henger sammen med innføring av 12 timers gratis SFO.

Barnehage

Innenfor barnehagefeltet er driften i Skien kommune kostnadseffektiv og noe lavere enn kommunegruppen.

Andel barn i aldersgruppen 1-5 år som er i barnehage er svakt økende. Legger vi til skiensbarn som har barnehageplass utenfor kommunen er vi om lag på snittet for Kostragruppe 11 (93 %).

Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn har økt markant siste år. Det kan skyldes at vedtakene er mer omfattende enn foregående år.

Det er en ønsket og gledelig utvikling at andelen førskolebarn som mottar styrket tilbud er synkende og nå nærmer seg nivået i Kostragruppe 11. Det ser ut til at systemretta arbeid, tilbud til grupper av barn og fokus på å avslutte spesialpedagogiske hjelpetiltak har ønsket effekt.

Barnevern

I barnevernet er netto driftsutgifter for barn 0-17 år noe lavere enn Kostragruppe 11. Dette er tall korrigert for kommunens utgiftsbehov. Holder vi utgiftsbehovet utenfor er Skien kommunes prioritering av barneverntjenester noe høyere enn kommunegruppen, og det er således grunn til å hevde at driften er kostnadseffektiv.

Andel barn med hjelpetiltak, og som ikke er plassert i annet hjem, har de siste tre årene vært noe høyere enn Kostragruppe11. Andel barn som er plassert i annet hjem, har blitt redusert, men er fortsatt høyere enn Kostragruppen. Mange av disse barna har vært plassert tidlig i livet og dermed i mange år. Barneverntjenesten i Skien har mindre brutto utgifter per barn som er plassert enn sammenliknbare kommuner. Det ble for flere år siden gjort en målrettet innsats på dette området.

Skien kommune bruker mer enn sammenliknbare kommuner per barn som ikke er plassert.

Forebyggende helse

Antall årsverk i helsestasjon og skolehelsetjenesten er stabilt, men lavere enn Kostragruppe 11.

Miljøterapeutene i skolene regnes ikke med i denne oversikten, og legger vi til disse stillingene har Skien kommune en høyere innsats enn kommunegruppen.

Økningen i netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjon, og skolehelsetjenesten følger utviklingen i kommunegruppen forøvrig der lønn og pensjon er kostnadsdrivere.

Kulturskolen

Det er en liten og gledelig økning i antall elever i kulturskolen. Tallene viser at Skien kommune prioriterer kulturskolen noe høyere enn kommunegruppen.

Viktige resultater og innsatser

I 2023 ble det utarbeidet en ny temaplan for kommunalområdet oppvekst, *Sammen om målene*. Planperioden går fra 2024-2036 med revidering hvert 4. år. Planen ble utarbeidet med bred medvirkning av ansatte, tillitsvalgte og ledere. Temaplan for oppvekst er forankret i kommuneplanens samfunnsdel og har følgende hovedmål;

- Enhetene i Oppvekst samhandler slik at alle gravide, barn, unge og deres familier får rett hjelp på rett sted til rett tid.
- Barn og unge er trygge og vokser opp som robuste individer.
- Alle har et tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring.
- Vi skal arbeide for at alle unge fullfører videregående skole.

Grunnskolepoeng for Skien kommune i 2023 var 41,1. Dette er en nedgang på ett grunnskolepoeng fra 2022. Nedgangen på ett grunnskolepoeng er identisk med nasjonal nedgang og skyldes hovedsakelig gjeninnføring av eksamen. Resultatene fra nasjonale prøver i 2023 viser en liten nedgang fra 2022 i elevenes lese- og regneferdigheter for småskoletrinnet. For mellomtrinnet er resultatene mer stabile, bortsett fra en nedgang i regning. For ungdomstrinnet ses mer stabile resultater.

Resultater i Elevundersøkelsen for 5. til 10. trinn viser en økning i hvor mange elever som opplever at de blir mobbet. Samtidig sier en stor andel av elevene at de trives godt på skolen. Det ses en negativ utvikling i elevenes motivasjon og medvirkning. Nedgangen i faglig læring og elevenes læringsmiljø må ses i sammenheng. Tilsvarende negative utviklingstrekk ses også nasjonalt.

Andel elever fra Skien kommune som har fullført og bestått videregående skole, viser en svak økning til 81,3 % i 2022. Tilsvarende tall for 2021 og 2020, var henholdsvis 80 % og 78,2 %. Tall for 2023 vil være klart tidligst i juni.

Foreldreundersøkelsen i de kommunale barnehagene viser igjen gode resultater. Kommunens barnehager har resultat på nasjonalt gjennomsnitt eller noe over. På spørsmål om barnets trivsel er det gjennomsnittlige resultatet 4,8 av 5,0.

I PPT ser vi følgende utviklingstrekk;

- Klart flere gutter enn jenter som henvises i grunnskolen. Siste året var det 40% jenter og 60% gutter i grunnskolen, mens tilsvarende for barnehagen var 26% jenter og 74% gutter.
- Trenden de siste årene er at betydelig flere gutter enn jenter henvises for sakkyndig vurdering.
- Antall henvisninger og sakkyndige vurderinger gikk ned med om lag 10 % i 2023 sammenlignet med 2022.

PPT jobber videre med dreining av tjenesten i tråd med sentrale og lokale føringer. Det er satt søkelys på å etablere rutiner og strukturer som sikrer at vi kan følge intensjonene i ny opplæringslov og det nye mandatet tjenesten får i den forbindelse.

Det er også et viktig fokus å sikre at de som trenger å få spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning får dette raskest mulig med god kvalitet gjennom effektive og gode rutiner.

Det er en høyere andel barn som mottar spesialpedagogisk hjelp i barnehagene sammenlignet med landet forøvrig. I utførelsen av spesialpedagogiske tjenester for barnehagebarn drives det kostnadseffektivt i Skien kommune sammenlignet med Kostragruppe 11 og landet for øvrig. Fagenheten, som utfører spesialpedagogiske tjenester i kommunale og private barnehager, arbeidet i 2023 med rutiner, samarbeid og organisering. Dette fortsetter i 2024. Fra 2021 til 2023 er merforbruket i tjenesten redusert fra 2,3 mill. kr til 1 mill. kr.

I forebyggende helse ser vi følgende utviklingstrekk;

- En økning på 1340 konsultasjoner sammenlignet med 2022.
- Svangerskapsomsorgen opplever en større pågang av antall gravide og flere av dem har sammensatte behov.
- Helsepsykiatere i grunnskolen opplever særlige utfordringer knyttet til skolefravær, økende behov for foreldreveiledning og sammensatte utfordringer.
- En stor økning i konsultasjoner i videregående skoler der en større andel jenter søker hjelp knyttet til psykososial problematikk.
- En nedgang i konsultasjoner hos helsepsykiatere i grunnskolene og ved Helsestasjon for ungdom. En forklaring kan være at det er en større kompleksitet i saker, og at det krever mer tid til oppfølging og tverrfaglig samarbeid.
- Bekymringsfullt fravær og skolevegring er et økende problem.

Todagerskurset emosjonsfokuset ferdighetstrening for foreldre har blitt gjennomført syv ganger i 2023. Tjenesten har tilbudt diverse grupper for barn og ungdom og foreldreveiledningskurs med gode tilbakemeldinger. FH ser at tidlig innsats og forebygging har effekt. Kompetansen i tjenesten er etterspurt i mange fora, og det har vært gjennomført både veiledning og temafremlegg i barnehager og på skoler. Innføring av innbyggerdialog gjør at tjenesten blir mer tilgjengelig.

Barneverntjenesten fikk i 2023 en stor økning i antallet plasseringer på institusjon. Resultatmessig gikk derfor barneverntjenesten med et merforbruk. Dette har en naturlig sammenheng med økende problematikk og negativ utvikling hos en gruppe ungdommer. Barneverntjenesten har som konsekvens av denne utviklingen rettet fokus både internt, og i samarbeid med andre instanser i kommunen, mot hvordan man kan møte denne utfordringen på en annen måte. Målet er å finne andre og riktige tiltak på ett tidligere tidspunkt i barnas liv. Hensikten må være å stoppe ytterligere negativ utvikling i ungdomsmiljøet og for hver enkelt ungdom.

Barneverntjenesten har i 2023 hatt fokus på utvikling av god lederstruktur og lederpraksis, jobbet med å legge til rette for gode faglige drøftingsarenaer og å utvikle gode internkontrolltiltak.

Barneverntjenesten har valgt å gjøre en endring i deler av tjenesten. Mottaket og barnevernvakten ble i løpet av 2023 slått sammen til en avdeling. Hensikten og målet er å gi en bedre og mer helhetlig tjeneste til brukerne i Skien og Telemark. Samtidig er målet å benytte ressurser som allerede er der på en bedre måte, og dermed skape mer flyt i saksbehandlingen og hverdagen til saksbehandlerne.

Dette jobber vi videre med

I Temaplan for oppvekst 2024-2036 finner vi følgende strategier.

- Vi skal skape utviklingsorienterte profesjonsfellopplysninger gjennom økt samarbeid og kompetanseheving.
- Vi skal skape trygge læringsmiljøer med en god balanse mellom mestring og utfordringer.
- Vi skal ha fokus på lek og utforskning i læringsmiljøene.
- Vi skal sikre en aktiv, praktisk og variert opplæring som oppleves relevant.

Årsmelding 2023

- Vi skal involvere barn og elever i større grad i beslutningsprosesser.
- Vi skal ha enheter som setter seg ambisiøse mål med tydelige indikatorer for progresjon.
- Vi skal åpne opp og utvikle områder i nærmiljøet slik at de blir gode sosiale møteplasser, som gir inkluderende lavterskeltilbud til barn og unge i hele kommunen.
- Vi skal etablere arenaer som legger til rette for at barn, unge og deres foresatte, ansatte i Oppvekst og andre aktører kan møtes for sammen å finne de gode løsningene.
- Vi skal ha et systemfokus som utgangspunkt når hjelp og støtte til barn og unge utvikles.

Helse og velferd

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet Helse og velferd skal sørge for at personer som oppholder seg i Skien, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

- Tjenestene omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne
- Fastlegeordningen; utredning, diagnostisering og behandling
- Helsetjenester i hjemmet og plass i institusjon, herunder sykehjem
- Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering og dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens

Nøkkeltall

Pleie og omsorg

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,72	0,71	0,70	0,70	0,62
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	44,4 %	45,2 %	44,5 %	45,5 %	50,4 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	24,7 %	24,6 %	24,6 %	23,1 %	25,6 %
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	321,9	324,0	323,7	321,9	330,8
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	2,3 %	2,3 %	2,1 %	1,5 %	3,2 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	10,0 %	10,2 %	9,3 %	10,2 %	8,9 %
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass *)	1 517 396	1 570 954	1 546 660	1 473 790	1 740 166
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	420 719	436 483	415 611	436 705	365 938
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B) *) **)	132 409	145 682	144 982	154 694	154 440
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B) *)	485 869	543 569	541 748	566 474	548 972
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	13,0 %	23,4 %	22,9 %	21,7 %	16,2 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	13,3 %	14,2 %	12,5 %	15,4 %	15,6 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	12,0 %	14,0 %	12,4 %	15,1 %	15,4 %

*) *Inflasjonsjustert med deflator**)* Justert for utgiftsbehov

Kommunehelse

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	8,7	8,3	9,3		10,4
Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	1 367,0	1 206,0	1 277,0		1 049,0

Årsmelding 2023

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Andel pasienter på liste uten lege	1,7 %	1,5 %	7,2 %	11,8 %	3,6 %
Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B) *) **)	353	287	329	344	455
Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B) *) **)	2 096	2 432	2 690	3 120	2 934
Pasienter på fastlegeliste per kapasitet i prosent (B)	101,1	102,0	101,4	100,5	100,5
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	5,6	5,6	5,8		7,4

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Vurdering og analyse

Pasientflyt og overligger problematikk på sykehuset er fortsatt en utfordring. Åpningen av nytt sykehjem i Kverndalen har bedret situasjonen for langtidsopphold noe, men økt produksjon på sykehuset utfordrer dimensjoneringen og mottakerapparatet i kommunen, både på Helsehuset og i Hjemmetjenesten. Helsehuset har omorganisert sine tjenester for å bedre utnytte personell og kompetanse til økt pasientflyt. Hjemmetjenesten har bl.a. prøvd ut modellen med forsterket hjemmesykepleie av samme årsak.

Det største økonomiske avviket for kommunalområdet i 2023 er fremdeles variabel lønn. Variabel lønn er innleie ved vakante stillinger eller sykdom. Det settes fokus på problemstillingen gjennom:

- Årsturnus som har med nye og bedre arbeidsplaner, samt høyere stillingsbrøker for deltidsansatte. Årsturnus gir videre bedre planleggingsmuligheter rundt ferier og høytider
- Strammere internkontroll på bruk av variabel lønn
- Sykefraværsoppfølging og systematisk arbeid gjennom verktøyet "En bra dag på jobb"

Rekruttering av helsepersonell er en økende utfordring i hele landet. Kommunalområde arbeider kontinuerlig med dette i form av:

- omdømmebygging gjennom sosiale medier
- oppsøker utdanningsinstitusjoner, -fra ungdomsskole til universitet
- etablert trainee-program med oppstart august-24

Utfordringene fastlege krisen har gitt oss påvirker mange innbyggers liv og helse. Gjennom året er effekten av tiltak beskrevet i "Handlingsplanen for legetjenesten" begynt å gi resultater, og det synes lettere å rekruttere nå enn tidligere. Byggingen av nytt kommunalt legekantor er påbegynt, med planlagt åpning august-24.

Kommunalområdet håndterer oftere krevende enkeltsaker enn tidligere. Dette er spesielt tilrettelagte tilbud til enkeltpersoner som ikke kan gjøre seg nytte av ordinært tilbud. Disse sakene er ressurskrevende i form av høyt personalbehov, og tidvis høyt kompetansebehov.

Viktige resultater og innsatser

- Åpningen av nytt sykehjem i Kverndalen i oktober-23. Kommunen fikk da 47 nye sykehjemsplasser. På sykehjemmet er det innført sykepleierteam som reduserer behovet for sykepleierårsverk betydelig sammenlignet med tradisjonell sykehjemsdrift

Årsmelding 2023

- Gjennomført omorganisering av Helsehuset i oktober-23. Omorganiseringen medførte mindre lederspenn og høyere bemanningsfaktor. Målet er å øke pasientflyten på Helsehuset og bedre rekrutteringen av personell med nødvendig kompetanse
- Arbeidet med årsturnus begynte og har medført nye og bedre arbeidsplaner der det er gjennomført, bl.a. høyere stillingsbrøker for deltidsansatte
- Systematisk sykefraværsoppfølging og systematisk arbeid gjennom verktøyet "En bra dag på jobb" pågår i hele kommunalområdet.
- Ulike rekrutteringstiltak i samarbeid med HR-avdelingen
- Kommunalt fastlegekontor under bygging

Dette jobber vi videre med

- Tiltak for å redusere sykefravær, bl.a ved å frigjøre tid til ledelse slik at sykefraværsoppfølgingen kan intensiveres
- Det er opprettet ulike prosjekter og samarbeidsplattformer med mål om å bedre pasientflyten mellom hjem-sykehus-helsehus (evt sykehjem)
- Kommunalområde har iverksatt ulike tiltak, som videreføres, for å rekruttere og beholde nødvendig personell
- Tiltak for å styrke fastlegetjenesten, herunder nytt kommunalt fastlegekontor i Kverndalen august-2024
- Ekstern hjelp til å analysere og gjennomgå organisering, ressursbruk og ressurstilgang/behov i kommunalområdet. Rapporten ferdigstilles medio april 2024

NAV

Tjenesteområdebeskrivelse

Nav Skien skal bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. De kommunale tjenestene er økonomisk sosialhjelp, aktivitetsplikt, fremme overgang til arbeid eller trygd, økonomisk rådgivning, forvaltning, kvalifiseringsprogrammet, midlertidig botilbud, boveiledning, individuell plan, bostøtte og startlån.

Nøkkeltall

NAV

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023	Landet 2023
Mottakere av kvalifiseringsstønning per 1000 innbyggere 18 - 66 år (antall)	3,3	3,5	4,4	5,5	3,8	3,1
Gjennomsnittlig stønadstid for sosialhjelpsmottakere (antall)	6,0	5,6	5,2	5,1	5,4	5,1
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr) *	12 115	12 183	12 538	12 560	11 808	12 017
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) * **)	1 796	1 546	1 540	1 778	1 843	1 795
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *	71 371	69 406	69 079	70 636	67 514	66 643
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B) * **)	2 990	2 581	2 580	2 986	3 070	2 937
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	66,6 %	62,7 %	59,4 %			
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B) **)	3,2 %	2,6 %	2,7 %	3,2 %	4,4 %	4,6 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Vi har i 2023 sett en stor økning i utgifter til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet (KVP) sammenlignet med 2022. Disse tjenestene utgjør størstedelen av forbruket til NAV Skien.

KVP skal bidra til at flere med nedsatt arbeids- og inntektsevne kvalifiserer seg til og kommer ut i arbeid. Dette skjer gjennom tettere og mer forpliktende bistand og oppfølging fra NAV-kontoret.

Resultatene for 2023 viser at omtrent halvparten av deltakerne som avsluttet, enten gikk til ordinært arbeid, utdanning eller arbeidsrettede tiltak.

Vi har økt antall deltakere hvert år fra 2020. Vi ligger nå tett opptil måltallet som Statsforvalteren har satt for antall deltakere i Skien kommune. Som man ser fra KOSTRA-tallene så har vi flere deltakere per innbygger enn sammenlignbare kommuner og landet for øvrig.

Økonomisk sosialhjelp er økonomisk bistand til de som ikke klarer å forsørge seg selv. Det skal først og fremst være en midlertidig ytelse, og meningen er at den som søker hjelp, skal bli i stand til å hjelpe seg selv etter hvert.

NAV Skien har en målsetting om at sosialhjelpsutgiftene i kommunen ikke skal overstige gjennomsnittet for landet, justert for alders- og levekårsforskjeller iht. utgiftsbehov i rammetilskuddsmodellen. For 2023 er utgiftsbehovet i Skien beregnet å være 23 prosent høyere enn landsgjennomsnittet.

Årsmelding 2023

- De behovsjusterte sosialhjelpsutgiftene har vært lavere for Skien enn sammenlignbare kommuner i 2023, og omtrent likt med landet for øvrig.
- De behovsjusterte resultatene har blitt bedre for hvert år siden 2020. Økningen i utgiftene på 14 prosent i Skien, sammenlignet med 2022, er lavere enn landet for øvrig som har hatt en økning på over 30 prosent, ref. KOSTRA-tall fra SSB for 2023.
- Tallene viser at vi har en lavere andel sosialhjelsmottakere ift. sammenlignbare kommuner og hele landet. Mottakere i Skien får sosialhjelp i en kortere periode sammenlignet med tilsvarende kommuner; dette er likt med landet ellers. Dette bidrar til en relativ reduksjon i utgiftene.
- Skien har høyere utgifter per mottaker og høyere gjennomsnittlig utbetaling per måned. Grunnen for dette er at mottakere i Skien i større grad enn landet generelt, har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Dette bidrar til relativ økning i utgiftene.

Viktige resultater og innsatser

- På grunn av en lavere vekst enn landet for øvrig oppnådde Skien målet om at utgiftene til økonomisk sosialhjelp ikke skal overstige gjennomsnittet for landet, justert for alder- og levekårsforskjeller.
- Antall mottakere var i 2023 ni prosent høyere enn i 2022, og den gjennomsnittlige utbetalingen per husholdning økte med fem prosent
- NAV Skien har endret organiseringen, og samlet ressursene på sosialhjelp i en egen avdeling.
- Nav Skien har gitt 216 husholdninger økonomisk rådgivning i løpet av 2023. 39 av disse har vi hjulpet søke offentlig gjeldsordning. 89 brukere har benyttet vårt drop-in tilbud for økonomisk rådgivning
- NAV Skien har hatt 81 husstander boende i midlertidig botilbud. 3 av disse husstandene var barnefamilier. 15 av husstandene var enslig unge mellom 18-24 år. Ingen av husstandene har bodd mer enn 3 mnd. i midlertidig botilbud.
- 43 deltakere avsluttet kvalifiseringsprogrammet i 2023. 50 prosent av disse gikk til arbeid, utdanning eller tiltak. 35 prosent gikk over til statlige stønader, 7 prosent gikk tilbake til sosialhjelp og resterende 9 prosent flyttet ut av kommunen.
- 53 husstander har kjøpt seg bolig med startlån i 2023. 59 prosent av disse var barnefamilier. De som får avslag på lånesøknaden, har i hovedsak for lav betjeningsevne eller for stor gjeldsbyrde.

Dette jobber vi videre med

- Rettighetsavklaring for å identifisere sosialhjelsmottakere som kan ha rettigheter til å motta statlige trygdeytelser.
- Nytt bygg med syv boenheter skal stå klart juni 2024. Dette skal benyttes til midlertidig botilbud, og NAV Skien skal drifte bygget.
- Aktivitetstiltak for brukere under 30 år som innvilges økonomisk sosialhjelp. Målet er å finne rett plass i arbeidslivet eller ta utdanning, for å forhindre at unge mennesker blir langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp.
- Nav Skien øker antall veiledere med to årsverk, som har tettere oppfølging for brukere under 30 år.
- Tiltaket «Barna Først» har som mål skaffe barnefamilier egen bolig, for å bedre oppvekstvilkårene. Det er i starten av 2024 seks familier vi jobber videre med.
- Inkludering med mål om arbeid eller kvalifisering til arbeid for innvandrere fra land utenfor EØS. NAV Skien har som mål å ha i snitt 127 deltakere på KVP.
- Øker ressursene med ett årsverk til effektiv og kvalitetssikret drift av de sosiale tjenestene.

Byutvikling, drift og kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Byutvikling, drift og kultur (BDK) har i 2023 bestått av fagområdene By- og stedsutvikling, Eiendom, Kommunalteknikk og Kultur, samt Næringsenheten. I tillegg har kommunalsjefen en stabsfunksjon for Kvalitet og utvikling. Kommunalområdet hadde i 2023 om lag 415 årsverk, etter at Skien brann- og feiveesen fra 1. januar 2023 ble overført til det interkommunale selskapet Grenland brann og redning IKS.

Nøkkeltall

Kommunalteknikk

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr) *)	146 000	197 948	194 733	211 544	258 620
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	2 902	2 767	2 850	3 685	3 703
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 205	3 074	2 881	3 019	2 961
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 973	3 993	4 036	5 190	5 074
Vann - Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent) (B)	1,0 %	0,9 %	1,0 %	0,8 %	0,7 %
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (B)	1,0 %	0,9 %	1,0 %	0,8 %	0,8 %
Vann – Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent) (B)	30,0 %	30,0 %	29,0 %	29,0 %	30,2 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Eiendom

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere *)	26	23	22	21	21
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	77,0 %	78,0 %	78,0 %	79,0 %	70,0 %
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) *)	146,7	162,9	229,9	252,0	228,0
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) *) **)	5 864	5 734	5 505	6 633	6 238
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	4,3	4,7	4,7	4,4	3,7

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Kultur

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr) *)	1 895	1 564	1 457	1 646	1 301
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (B)	1,7	1,8	1,8	1,8	2,5
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B) (Kommunekasse) *) **)	3 400	3 239	3 195	3 102	2 848

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

By- og stedsutvikling

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Vedtatte detaljreguleringer fremmet som private forslag (antall)	9	4	4	6	68
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	11,2 %	14,9 %	18,1 %		
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	36	34	47		
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	15	18	24		
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år	12	6	5	7	95

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Landbruk

	Skien 2020	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Kostragruppe 11 2023
Omdisponering av dyrkbar jord til andre formål enn landbruk (dekar)	16,2	0,6	387,5	25,4	334,7
Omdisponering av dyrka jord til andre formål enn landbruk (dekar)	3,6	5,8	0,0	11,5	264,5
Produktivt skogareal	400 046	398 976	563 401	563 401	2 340 947

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

- Det er nedgang i antall byggesaker. De større byggeprosjektene lar vente på seg på grunn av fortsatt usikkerhet i økonomi med pris- og renteøkning (tall for 2023 har ikke kommet med i foreløpig kostrapublisering 15. mars)
- Innrapporterte kostratall til SSB viser at gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker i all hovedsak holder seg innenfor de lovpålagte saksbehandlingsfristene.
- Antall vedtatte reguleringsplaner i 2023 er omtrent som forventet, dvs. noe opp fra året før. Reguleringsplanene er behandlet innen lovpålagte frister.
- Omdisponering av dyrka jord i reguleringsplaner for Jernverksvegen (2,4 da samferdsel/infrastruktur), Urnelund på Gulset (2,0 da, bebyggelse/anlegg) og Bjørkelund Tufte (7,1 da, boligbebyggelse).

- Omdisponering av dyrkbar jord er knyttet til reguleringsplaner for Jernverksvegen (6,4 da samferdsel/infrastruktur), Urnelund på Gulset (16,9 da, bebyggelse/anlegg m.fl.), Bjørkelund Tufte (0,2 da, boligbebyggelse) og Bedriftsvegen (1,9 da, kombinasjon hovedformål).

Viktige resultater og innsatser

- Kverndalen Bo og Dagsenter ble ferdigstilt og satt i drift.
- Eiendom har i 2023 jobbet mye med bosetting av flyktninger, det ble kjøpt og leid inn boliger til 150 flyktninger. I tillegg har det blitt jobbet med bygging av nye boformer i Sandviksvegen 3 som skal ferdigstilles våren 2024.
- I 2023 startet eiendom, i samarbeid med oppvekst og helse/velferd, en arealgruppe som jobber aktivt med arealeffektivisering.
- Det jobbes aktivt med heltidskultur. Innen renhold er det 92% i gjennomsnitt som jobber heltid.
- Løpende vedlikehold og oppgraderinger av formålsbygg, eksempelvis utskifting av vinduer i flere barnehager, oppgradert uteområder og byttet tak på Gulset sykehjem.
- EPC2 prosjektet ble ferdigstilt og det ble installert solceller på flere formålsbygg.
- Flere nye og reviderte strategier er utarbeidet innen kulturområdet, bla Toppidrettstrategi for Grenland, Strategier for Kunstnerbyen Skien, og Skien vedtok å delta i prosjektet syngende kommune.
- Det ble fastsatt nye retningslinjer for gate- og stedsnavn i Skien.
- Innenfor kulturlivet var det også i 2023 mange arrangementer og aktiviteter som samlet innbyggerne, både innendørs og utendørs.
- Ny gs-bro over Damfossen ble levert. Dette var et prosjekt i samarbeid med Telemarkskanalen, der også ledemurene ble oppgradert.
- Arbeidet med Rv 36 er stoppet. Det ga nye premisser i arbeidet med næringsarealer i kommuneplanens arealdel, bypakkeprosjektet på Moflata og videreføring av Fase 2 av Bypakke Grenland
- Kommuneplanens arealdel ble vedtatt.
- Det har vært jobbet med å tilrettelegge for etablering av datasenter på Gromstul.
- Ved hjelp av kunstig intelligens (AI) er det laget en bedre inndeling i det historiske byggesaksarkivet.
- Det er gjennomført kartlegging av landbruksarealer som er ute av drift.
- Det gjennomføres stadig flere og større vann- og avløpsprosjekter på mer urbane områder i kommunen. Dette skaper utfordringer for dem som bruker og ferdes på disse områdene. Prosjektene er helt essensielle for å nå målene om å redusere overløp og utslipp fra avløpsanleggene, og vi vil se flere slike prosjekter i årene som kommer.
- Aktiv jobbing med byutviklingsprosjekter.
- Det jobbes aktivt med å kartlegge avløpsnett og det har i løpet av året blitt funnet og utbedret et betydelig antall direkteutslipp.

Dette jobber vi videre med

- Fortsette arbeidet med energieffektivisering og etablering av solceller.
- Videreføring av igangsatte prosjekter som Ibsenbiblioteket, Lyngbakken, Odingsgt. 8, Sandviksvegen 3 og MATS.
- Gjennomføre tilstandsanalyse for alle formålsbygg.
- Videreføre arbeidet med arealeffektivisering i den tverrfaglige arbeidsgruppen med oppvekst og helse/velferd for.
- Bosette 141 flyktninger.
- Slutføre arbeidet med kommunedelplan for sentrum og samarbeidsprosjektet Skien 2030.

Årsmelding 2023

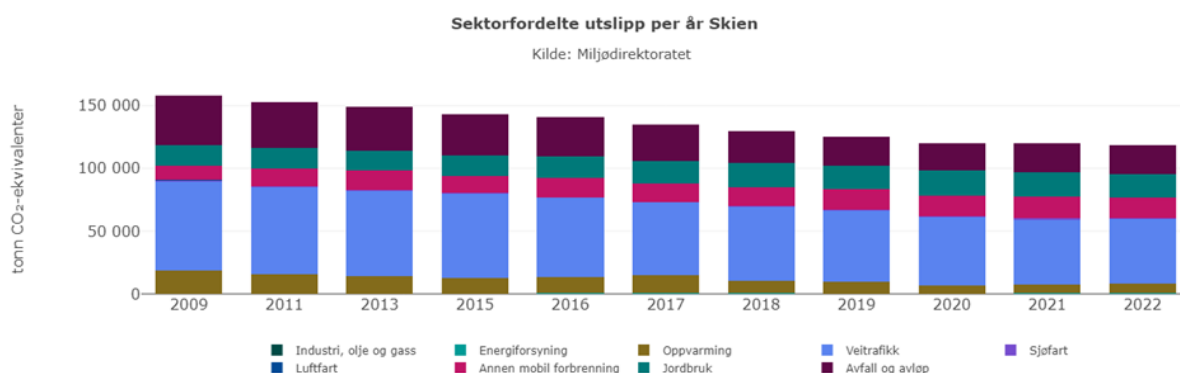
- Planlegge og gjennomføre sentrale prosjekter i Bypakke Grenland, som gang og sykkelveg i Kverndalen, gang og sykkeløsning langs Skottfossvegen, gang- og sykkelbru over Bryggevannet, samt forprosjekt for Kongensgate og Torggata.
- Bypakke fase 2 og eventuelt Byvekstavtale. Prosjekter i tidlig fase av ny Bypakke er i startgropa.
- Videre tilrettelegging og saksbehandling knyttet til etablering av datasenter på Gromstul, samt tilrettelegge for lokale ringvirkninger ifm datasenteretableringen.
- Oppfølging av jordbruksarealer som er kartlagt ute av drift. Kommunen skal delta i nasjonalt prosjekt knyttet til dette, som 1 av 6 kommuner.
- Styrke klima- og miljøvennlig landbruk gjennom ordningene SMIL (spesielle miljøtiltak i landbruket) og RMP (regionalt miljøprogram).
- Planlegging av markeringen av Ibsens 200-års fødselsdag i 2028.
- Gjennomføring av et bredt spekter av kulturarrangementer.
- Slutføring av konseptvalgutredning knyttet til avløpsrensaneanleggene i Grenland.
- Ferdigstilling av hovedplan for veg.
- Tilrettelegge for lokalt næringsliv, både nytt og eksisterende.

Status klimaoppdrag og klimatiltak

Geografiske utslipp

Tallene inkluderer ikke utslippene knyttet til sektorene industri og sjøfart, siden disse opererer med utslippstillatelser fra enten Statsforvalter eller Miljødirektoratet. Det betyr at utslippstallene er utenfor kommunens påvirkningsområde, og holdes derfor utenfor vårt klimaregnskap.

Geografiske utslipp viser det samlede utslippet innenfor kommunens grenser. I kommunedelplan for klima og energi er målet å redusere dette utslippet fra 148 480 tonn CO₂e i 2015 til 96 512 tonn CO₂e i løpet av 2025. Dette er en reduksjon på 35 prosent. Diagrammet nedenfor viser utviklingen i geografiske klimagassutslipp fra 2009 frem til 2022. Utslippstallene fra 2022 er de mest oppdaterte tallene fra Miljødirektoratet.

Figur 1. Oversikt over Skien kommunes geografiske klimagassutslipp fra 2009 frem til 2022. Tallene inkluderer ikke utslippene knyttet til sektorene industri og sjøfart, siden disse opererer med utslippstillatelser fra enten Statsforvalter eller Miljødirektoratet, og dermed er utenfor kommunens påvirkningsområde.

Det totale geografiske klimagassutslippet i Skien kommune var i 2022 på 117 963 tonn CO₂e. Det tilsvarer en nedgang på 20 prosent fra 2015, og en reduksjon på 1 prosent fra 2021 til 2022. Usikkerheten fremover er knyttet til om det er mulig å nå reduksjonsmålet for 2025. Det forutsetter at det kuttes totalt 21 451 tonn CO₂e frem mot 2025, fordelt på 7 150 tonn CO₂e årlig. Historisk har utslippene i Skien blitt redusert med i overkant av 5 000 tonn CO₂e per år. At reduksjonen må ytterligere ned, vil bli utfordrende, men det er ikke urealistisk. Det vil allikevel kreve flere målrettede tiltak, spesielt innenfor de største klimagassektorene.

Skal vi nå 2025 målet, må trenden for utslipp fortsette og forsterkes. De største utslippsdriverne er sektorene veitrafikk og annen mobil forbrening. Kort fortalt er dette utslipp fra fossildrevne maskiner, enten med registreringskilt på vei (veitrafikk), eller en maskin uten registreringsskilt på en anleggsplass (annen mobil forbrening). Utfordringene er knyttet til disse to sektorene, og mye avgjøres av hvilke tiltak og endringer som skjer innenfor disse. Skal vi nå klimamålene, er det derfor viktig at det aktivt jobbes med mulighetsrommet som ligger i disse sektorene.

Egen virksomhet

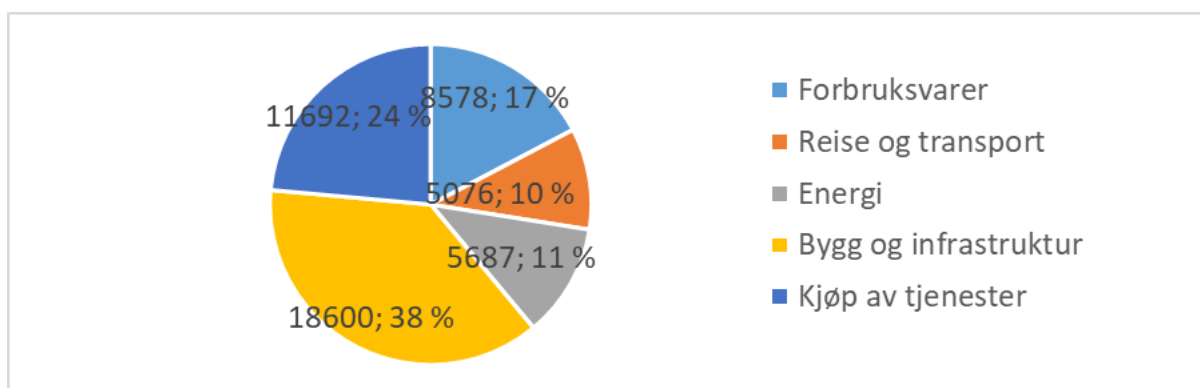
I årsmeldingen for 2023 presenteres utslippstallene for egen virksomhet fra 2022. Årsaken er at regnskapet er basert på KOSTRA-rapporteringen, og tallene for 2023 på dette området er ikke klare på rapporteringstidspunktet. Skien kommune hadde i 2022 et totalt klimafotavtrykk fra egen virksomhet på 49 633 tonn CO₂e. Figur 2 viser hvordan utslippene har utviklet seg fra 2009 til 2022. Den mørkegrønne

linjen viser faktiske utslipp, og den lysegrønne viser forventet framskrivning. Blå linje viser reduksjonsmålet på 30 prosent.

Figur 2. Utvikling i utslipp fra Skien kommunes egen virksomhet.

Skal vi nå utslippsmålet for egen virksomhet må de totale utslippene ned fra 49 633 tonn CO₂e til 33 600 CO₂e inne utgangen av 2025. Dette vil være ambisiøst å få til på kun tre år. En reduksjon på i overkant av 5000 tonn CO₂e årlig må til for at målet skal nås, og dette er mer enn det kommunen har kuttet tidligere. Historisk har de faktiske utslippene til virksomheten ligget under de forventede framskrivingene. Dette har vært en tydelig indikator på at reduksjonsmålet har vært innenfor rekkevidde, men at målet kanskje nås noen år etter 2025. Denne utviklingen brytes av tallet for 2022 som skyldes store investeringer i bygg, slik som Kverndalen Bo- og Dagsenter. Klimakostmetoden som benyttes tar utgangspunkt i kostnader, og dermed vil store investeringer på bygg og anlegg gi betydelige utslipp, selv om det benyttes klimavennlige løsninger. Dette er en svakhet i metoden. Hvordan utslippene fordelte seg på de ulike sektorene i 2022 er vist i figur 3.

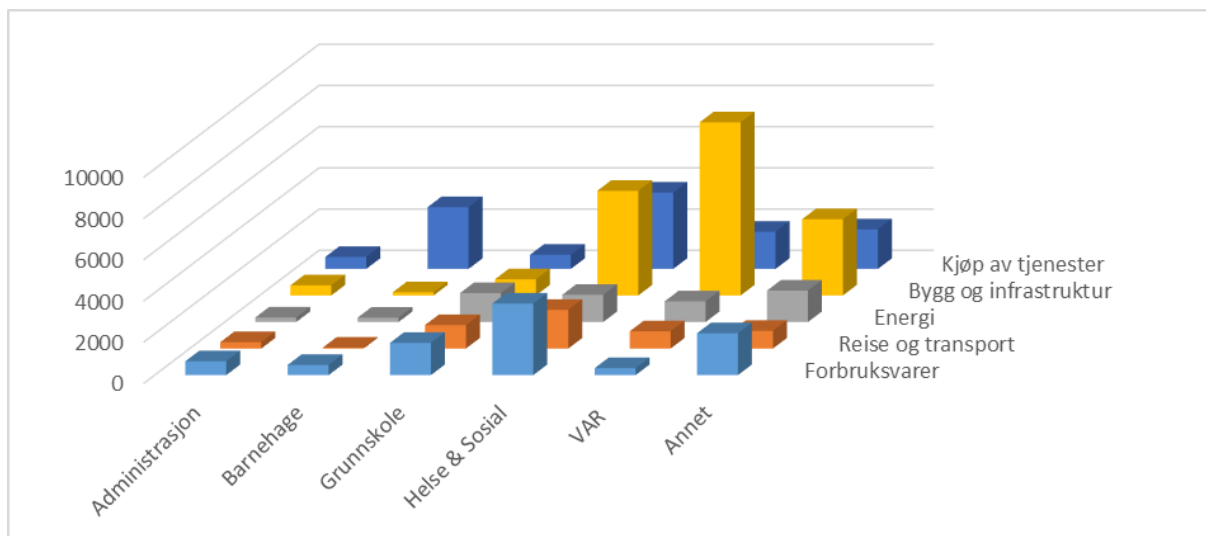

Figur 3. Sektorvis fordeling av utslipp fra Skien kommunes virksomhet i 2022.

Kategorien bygg og infrastruktur har et høyt utslipp, men det viktig å være klar over at slike investeringer ofte vil gi positive klimaeffekter over tid, for eksempel med mer energieffektive løsninger. Investeringer som slår negativt ut på klimaregnskapet i 2022, kan slå positivt ut i fremtiden. Kverndalen Bo- og dagsenter kan trekkes frem som eksempel. Det er et bygg med mange smarte klimavalg innen energi, grønne løsninger og arealplanlegging.

Et annet eksempel, er den positive utviklingen innen energisektoren, hvor utslippene går kraftig ned. Disse utslippene har tidligere vært det neste største bidraget til klimagassutslipp. Utslippene er redusert fra 9949 tonn CO₂e i 2021 til 5687 tonn CO₂e i 2022. Dette er en reduksjon på 42 prosent, og det viser at de energibesparende tiltakene vi gjør gjennom EPC og smarte energiløsninger i nybygg har effekt.

Regnskapet inkluderer både direkte og indirekte utslipp. Det vil si både utslipp som skjer knyttet til f.eks. kommunens kjøretøy (direkte) og utslippene knyttet til varer og tjenester som vi kjøper (indirekte) blir tatt med. De indirekte utslippene skjer ikke nødvendigvis innenfor kommunegrensen. Disse utslippene står for en stor del av de totale klimagassutslippene, men det er vanskelig å knytte konkrete målbare tiltak til dem. I tillegg er det mange klimatiltak kommunen gjør som det ikke er mulig å beregne direkte effekt av. Eksempler på det er klimatiltak som er holdningskappende, eller er knyttet til opptak og lagring av CO₂ gjennom grønne løsninger.

Figur 4. Sektorvis utslipp i 2022 fordelt på ulike tjenesteområder i Skien kommune.

Figur 4. viser noe forenklet hvordan klimagassutslippene for 2022 fordeler seg på de ulike tjenesteområdene i kommunen. Det kommer tydelig frem at alle tjenesteområder har et betydelig klimafotavtrykk, og dermed at alle tjenesteområdene bidrar til økte klimagassutslipp. Hvilke sektorer disse utslippene fordeler seg på varierer i de ulike tjenesteområdene. Dette illustrerer at vi bør jobbe med ulike tilnærminger i tjenesteområdene.

Klimaledelse

Klimaledelse handler om politisk og administrativ ledelse. Noen må gå foran og tenke langsiktig om endringer og tiltak innenfor klima. Dette beskrives som en viktig faktor for å oppnå forventet reduksjon og handlekraft (NOU2023:25). Uten et lederskap på klima, blir tiltak avgrenset og kun enkeltinitiativer.

Den operative styringsgruppa for klima er en del av klimaledelsen i kommunen. Gruppa har seks fysiske møter i året, samt teamsgruppe og delmøter. Mandatet er å jobbe på tvers av sektorene og drive kommunens klimaarbeid framover med rapporteringer og tiltak. Gruppa er satt sammen av nøkkelpersoner på tvers av kommunalområdene. Til gruppa ligger også oppgaver om å utvikle klimaarbeidet og jobbe med kommunikasjon ut i organisasjonen og til innbyggere. Skien kommune har to ansatte rådgivere; klimakoordinator og klima- og miljørådgiver som følger opp det daglige arbeidet.

Virkemidler og tiltak

Det finnes flere økonomiske virkemidler for å få til klimahandling. Skien kommune har selv egne tilskuddsordninger og det er flere statlige og regionale ordninger. Nedenfor vises den statlige ordningen Klimasats, og de to kommunale ordningene Investeringstiltak til klima og miljø og ENØK ordningen for 2023.

Klimasats

Skien kommune søkte og fikk støtte til tre prosjekter fra Miljødirektoratets klimasatsordning i 2023. Kommunen var hovedsøker på ett prosjekt, og medsøker på to andre.

1. Stor elektrisk sitteklipper (hovedsøker): Skien kommune har anskaffet en stor elektrisk sitteklipper, som skal erstatte tre eldre maskiner som går på diesel. Kommunen beregner at klimaeffekten vil være en årlig reduksjon i utslipp på om lag 13,4 tonn CO₂-ekvivalenter sammenlignet med å bruke maskiner på fossil diesel.

Den nye maskinen skal etter planen settes i drift våren 2024. Kommunen forventer helsegevinster både i form av redusert støy og utslipp, for de som benytter maskinene og for de som bruker arealene som klippes. Tilskudd: 395 750 kroner.

2. Mer biogass til tungtransport og synergi med elektrisitet (medsøker): Oslo, Skien og Fredrikstad kommuner skal sammen med Viken og Vestfold og Telemark fylkeskommuner gjennomføre et biogassprosjekt. På kort sikt har prosjektet som mål å bidra til økt bruk av biogass for tungtransport. På lengre sikt skal prosjektet finne klimabesparende bruk av komprimert biogass (CBG) etter hvert som batteriteknologien utvikler seg og økt andel av CBG blir frigjort på markedet. Tilskudd: 300 000 kroner.

3. Kartløsning som viser økosystemtjenester (medsøker): Vestfold og Telemark fylkeskommune skal sammen med Viken fylkeskommune og Sandefjord, Larvik, Porsgrunn, Skien, Notodden, Ringerike, Aurskog-Høland og Rælingen kommuner synliggjøre naturlige økosystemer i en kartløsning som kan integreres i kommunens kartsystem. Kartløsningen skal vise klimagassutslipp, klimatilpasning og naturmangfold i sammenheng for å styrke betydningen av grøntstruktur og økosystemer i arealbruksvurderinger. Tilskudd: 650 000 kroner.

Investeringstiltak til klima og miljø

Investeringsmidlene med 7 millioner til fordeling, er søkbare for hele kommunen som virksomhet. Målet er å få alle kommunalområder med i ordningen og tildele både der utlippene er store på kort sikt og der langsiktig innsats må til for å endre holdninger og forbruk. I 2023 ble det gitt midler til 11 tiltak fordelt på energiøkonomisering i kommunale bygg og anlegg, fossilfrie maskiner og kunnskapsbyggende tiltak. Prosjektene ble gjennomført innenfor investeringsrammen. Klimamidlene gir en direkte reduksjon av utslipp i kommunens bygg og anlegg. Samtidig gir det en positiv effekt for befolkningen gjennom energieffektive bygg og innelima, fossilfri drift av parker og anlegg og holdningsskapende aktiviteter gjennom skoler og nærmiljøsentre.

ENØK ordning 2023

I budsjettvedtaket for 2023 ble det satt av 4 millioner kroner til energiøkonomiserende tiltak (ENØK) for privat husholdning og næringslivet. Midlene ble fordelt 50/50 mellom husholdning og næring, og søknadsprosess og tildeling pågikk høsten 2023. Målet var at tiltakene skulle være langsiktige og følge bygget, uavhengig av eier. Det ble derfor lagt vekt på at tiltaket måtte være kvalitetssikret og vise

dokumenterte effekter på energiforbruket i bygget. Søknadsperioden var fra 15. august til 15. oktober for privat husholdning, og 15. august til 1. desember for næring (utvidet søknadsomgang). Etter søknadsomgang og tildeling ble fordelingen slik:

- Private husholdning: tildelt til 37 søkere med tiltak innen isolering, varmepumpe og bytte av dører /vinduer.
- Næringsbygg: tildelt til 31 søkere med tiltak innen solceller og energieffektivisering.

Ordningene ble godt mottatt og har bidratt til at i underkant av 70 aktører i Skien kommune har gjort nye energieffektiviseringstiltak som ikke var påbegynt før ordningen trådte i kraft. Ordningen fikk god medieomtale og alle midlene ble disponert.

Videre utvikling av klimaarbeidet i kommunen

Skien kommune har lang erfaring på klimafeltet. Siden 2004 har det vært jobbet målrettet med klima, gjennom kommunedelplaner og handlingsprogram, alene og i samarbeid med nabokommuner. Vi ble tidlig med i det nasjonale nettverket Fremtidens byer og videre i klimatilpasningsnettverket IFront. Signalene og erfaringene om at klimaendringene og konsekvensene av global oppvarming skjer raskere og med økt intensitet har kommet med delrapporter fra FNs klimapanel (IPCC) i 2021, og kunnskap om naturtilstand, biologisk mangfold og økosystemer gjennom rapporter fra FNs Naturpanel (IPBES) fra 2019.

Som ledd i dette, legges det nå vekt på en mer tydelig kobling mellom klima og natur i de nasjonale forventningene til kommunal- og regional forvaltning. Alt dette angår Skien kommune, og arbeidet må utvikles i takt med dette. Kommunedelplan for klima- og energi er viktig del av klimaledelsen til kommunen. Det er foreslått å starte opp dette arbeidet i 2024.

Årsberetning

Årsberetningen legges fram iht kommuneloven §14-7 (årsberetning) og §25-2 (rapportering internkontroll), og omtaler økonomiske forhold, herunder en kort redegjørelse for avvik samt en vurdering av kommunens økonomiske stilling og handleevne over tid. Videre har årsberetningen omtale av etisk standard, status og tiltak som gjelder likestilling samt rapportering om internkontroll.

Det konsoliderte regnskapet (Skien kommune og Fritidsparken KF) omtales i eget avsnitt i årsberetningen.

Økonomirapportering drift

Status drift for kommunen (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd	-1 738 617	-1 844 474	-1 886 537	-1 912 498	25 961	1,4 %
Inntekts- og formuesskatt	-1 841 892	-1 680 262	-1 708 668	-1 736 047	27 379	1,6 %
Eiendomsskatt	-158 138	-163 000	-163 000	-160 747	-2 253	-1,4 %
Andre generelle driftsinntekter	-78 936	-68 779	-93 324	-108 827	15 503	16,6 %
Sum generelle driftsinntekter	-3 817 583	-3 756 515	-3 851 529	-3 918 119	66 590	1,7 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 593 956	3 576 624	3 684 931	3 870 085	-185 153	-5,0 %
Avskrivninger	239 157	249 000	249 000	244 252	4 748	1,9 %
Sum netto driftsutgifter	3 833 113	3 825 624	3 933 931	4 114 336	-180 405	-4,6 %
Brutto driftsresultat	15 530	69 109	82 402	196 217	-113 815	-138,1 %
Renteinntekter	-27 673	-24 749	-24 749	-51 197	26 448	106,9 %
Utbytter	-158 078	-114 167	-183 167	-341 374	158 207	86,4 %
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	9 515	-8 416	-8 416	-36 118	27 702	329,2 %
Renteutgifter	95 021	152 578	152 578	156 856	-4 278	-2,8 %
Avdrag på lån	183 691	180 000	180 000	180 451	-451	-0,3 %
Netto finansutgifter	102 475	185 246	116 246	-91 381	207 628	178,6 %
Motpost avskrivninger	-239 157	-249 000	-249 000	-244 252	-4 748	-1,9 %
Netto driftsresultat	-121 151	5 355	-50 351	-139 415	89 064	176,9 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	15 240	13 600	31 586	13 565	18 021	57,1 %
Avsetninger til bundne driftsfond	20 190	615	615	9 943	-9 328	-1517,5 %
Bruk av bundne driftsfond	-30 910	-7 294	-9 703	-13 663	3 960	40,8 %
Avsetninger til disposisjonsfond	136 889	15 225	73 297	129 571	-56 274	-76,8 %
Bruk av disposisjonsfond	-20 257	-27 500	-45 442	0	-45 442	-100,0 %
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	121 151	-5 355	50 351	139 415	-89 064	-176,9 %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	

Netto driftsresultat ble kr 139,4 mill i 2023, ca kr 89 mill høyere enn regulert budsjett. Netto driftsresultat er disponert slik:

- Kr 13,6 mill er overført til investeringsregnskapet for å finansiere egenkapitalinnskudd i Skien kommunale pensjonskasse og Kommunal landspensjonskasse.

Årsmelding 2023

- Kr 9,9 mill er avsatt til bundne fond og det er brukt kr 13,7 mill fra bundne fond, dvs netto inntektsføring fra bundne fond på kr 3,7 mill. Avsetning til og bruk av fond på selvkostområdene inngår her.
- Kr 129,6 mill er avsatt til disposisjonsfond.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av innbyggertilskudd, skjønnstilskudd og utjevning av skatteinntekter mellom kommunene.

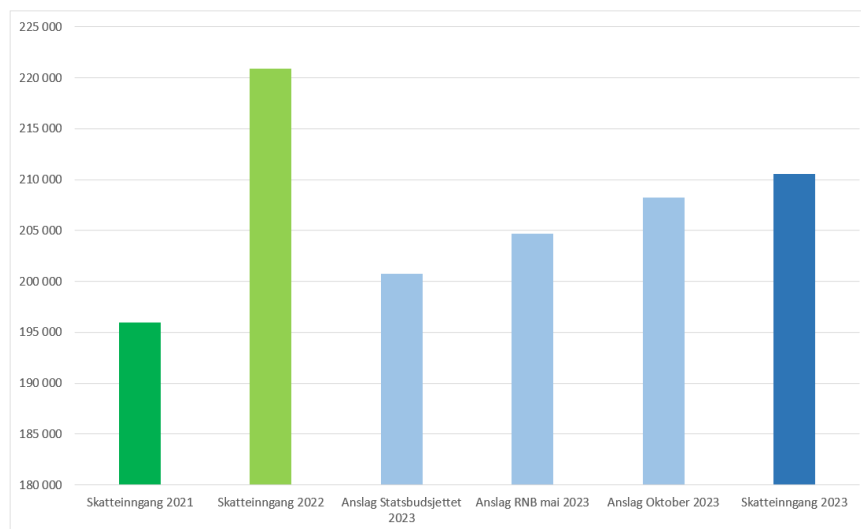
Innbyggertilskuddet ble opprinnelig budsjettert med kr 1,586 mrd og ble gjennom året økt med kr 34 mill i budsjettet. Deler av økningen var konsekvenser av endelig budsjettvedtak i Stortinget og endringer i revidert nasjonalbudsjett (RNB), hovedsaklig kompensasjon for lavere oppholdsbetaling i barnehage og SFO. Den største økningen på kr 21,3 mill kom fra en tilleggsbevilgning i RNB på kr 2,1 mrd til kommunene som kompensasjon for en svært høy lønns- og prisvekst i 2023 som ikke ble forventet å kunne dekkes ved økte skatteinntekter alene. Disse midlene gikk i sin helhet til å dekke økt avsetning til lønnsreserve.

	Opprinnelig budsjett	Budsjettregulering	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik
Innbyggertilskudd	1 586 119	34 191	1 620 098	1 624 098	3 788
Skjønnstilskudd	4 000	1 500	5 500	6 200	700
Sum rammetilskudd ekskl inntektsutjevning	1 590 119	35 691	1 625 598	1 630 298	4 488

Inntektsutjevningen er nært knyttet til skatteinntektene og omtales sammen med disse.

Inntekts- og formuesskatt

Som figuren under viser var skatteinngangen på landsbasis svært høy i 2022, og i statsbudsjettet for 2023 ble det derfor anslått en betydelig reduksjon, hele 9,1% ned fra 2022-nivå. Dette anslaget ble justert både ifm revidert nasjonalbudsjett (RNB) i mai og ifm framleggelse av statsbudsjettet for 2024 i oktober. Siste anslag i oktober viste en nedgang på 5,7% fra 2022-nivå. Endelig resultat ble en nedgang på 4,7% eller samlet kr 10,4 mrd for kommunene.

Skatteinngang kommunene 2021-2023

Skien er lavinntektskommune og hadde egne skatteinntekter per innbygger på 81% av landsgjennomsnittet i 2023. Dette er noe svakere enn tidligere, da gjennomsnittet av de fem foregående årene viser egne skatteinntekter på 82,2% av landet. Etter utjevning av skatteinntektene mellom høy- og lavinntektskommuner var skatteinntektene i Skien på 94,2% av landsgjennomsnittet i 2023.

Skien skatteinntekter, inklusiv inntektsutjevningen, endte på kr 2 mrd i 2023. Dette er kr 51 mill mer enn justert budsjett og kr 86 mill mer enn opprinnelig budsjett, jfr at budsjettet for skatteinntekter og inntektsutjevning ble regulert opp med kr 35 mill i bystyret i juni.

Skatteinntekter på nivå med landsgjennomsnittet ville gitt Skien kr 124 mill høyere inntekter i 2023.

Eiendomsskatt

Regnskapet for eiendomsskatt viser en mindreinntekt på kr 2,25 mill. Dette har i hovedsak sammenheng med at framdriften i byggeprosjekter ikke har vært i tråd med det som ble lagt til grunn som vekst i objekter i budsjettet 2023. En del objekter vil derfor bli beregnet eiendomsskatt på først i 2024.

Andre generelle driftsinntekter

Disse inntektene består i hovedsak av av integreringstilskudd og rentekompensasjoner fra Husbanken knyttet til eldre investeringer i formålsbygg. Naturressursskatt og vertskommunetilskudd føres også her og utgjør ca kr 2 mill hver.

Integreringstilskuddet var opprinnelig budsjettert med kr 58, mill og er oppjustert gjennom året med kr 24 mill. Inntekter fra integreringstilskudd ble på totalt kr 93 mill i 2023. Årsaken til høyere inntekter enn budsjettert er først og fremst at det langt ut på året var usikkerhet knyttet til om det ville bli bosatt det antallet som det var gjort vedtak om, og budsjettet ble lagt på det som nå viser seg å være et noe forsiktig nivå. Videre er det budsjettert med tilskudd til flyktninger i familie, mens det faktisk ble bosatt relativt mange enslige som utløser høyere integreringstilskudd.

Kommunalområdene har fått styrket sine budsjetter for å dekke utgifter knyttet til økt bosetting. Dette er gjort administrativt jfr delegering til kommunedirektøren i budsjettvedtaket for 2023.

Finansinntekter og -utgifter

Finansområdet viser samlet et positivt avvik på kr 207,3 mill i forhold til budsjett. Hovedårsaken til det gode resultatet er ekstarordinært utbytte fra Skagerak Energi AS på kr 152 mill. Samlet utbytte fra selskapet var kr 325 mill i 2023. Dette er et utbyttensnivå som er helt ekstraordinært og som ikke kan forventes å bli gjentatt. Bjorstaddalen AS og Kontorbygg AS var hhv kr 13 mill og kr 3 mill i utbytte, i tråd med budsjett.

Kommunens finansielle omløpsmidler/plasseringer viser en merinntekt mot budsjett på kr 27,7 mill grunnet et år med god avkastning i aksjemarkedene. Disse inntektene var også budsjettert forsiktig på grunn av ustabil marked og liten avkastning i 2022 og langt inn i 2023.

Et relativt høyt rentenivå i 2023 førte til gode renteinntekter på driftslikviditeten og på kommunens utlån. Renteinntektene ble totalt ble kr 51 mill, noe som er om lag det dobbelte av det som var budsjettert. Rentenivået treffer kommunen også på utgiftssiden, men her var det i budsjettet tatt høyde for et høyt rentenivå. Renteutgifter ble totalt kr 157 mill, ca. kr 4 mill. høyere enn budsjettert. Gjennomsnittlig rente i porteføljen er per desember 3,5% på kommunens samlede gjeld på kr 5,5 mrd.

Status drift for tjenesteområdene (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Selskaper og annen felles drift	94 301	248 289	234 180	227 136	7 044	3,0 %
Kommunedirektør	27 766	7 992	9 808	10 462	-654	-6,7 %
Oppvekst	1 341 326	1 342 251	1 457 054	1 476 036	-18 982	-1,3 %
Helse og velferd	1 575 968	1 510 220	1 668 882	1 785 911	-117 030	-7,0 %
NAV	164 137	168 114	180 723	195 009	-14 286	-7,9 %
Organisasjon og Utvikling	227 850	236 246	272 919	260 285	12 634	4,6 %
VARF	70 289	74 618	0	0	0	0,0 %
Byutvikling, drift og kultur	536 751	575 349	580 248	564 397	15 852	2,7 %
Tjenesteovergrepene	-458 497	-590 451	-720 799	-649 893	-70 906	-9,8 %
Sum bevilgninger drift, netto	3 579 890	3 572 629	3 683 014	3 869 343	-186 330	-5,1 %
Herav:						
Avskrivninger	0	0	0	0	0	
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	
Netto renteutgifter og -inntekter	73	-193	-193	85	-278	-144,3 %
Overføring til investering	1 940	0	2 986	2 986	0	
Avsetninger til bundne driftsfond	18 657	615	615	9 796	-9 181	-1493,5 %
Bruk av bundne driftsfond	-23 329	-2 916	-5 325	-11 802	6 477	121,6 %
Bruk av disposisjonsfond	-11 407	-1 500	0	-1 806	1 806	0,0 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 593 956	3 576 624	3 684 931	3 870 085	-185 153	-5,0 %

Selskaper og annen felles drift

Området består av tilskudd til selskaper og og annen felles drift (herunder lønnsoppgjør)

Hovedtrekk i avvik - mindreforbruk kr 7 mill:

- Det ble bevilget inntil kr 6 mill i engangstilskudd strømstøtte til Skien Fritidspark på grunn av forventede høye strømpriser. Skien Fritidspark har bedt om kun kr 1,7 mill av denne bevilgningen og det gir et mindreforbruk på kr 4,3 mill.
- Bevilgning på kr 1 mill områdeløft er ikke benyttet
- Mindreforbruk på kr 1,7 mill lønnsreserve

Kommunedirektør

- Merforbruk på ca kr 650 000 gjelder utgifter i forbindelse med corona-vaksinering første halvår 2023; personell, timebestilling, leie av lokaler mv.

Oppvekst

Hovedtrekk i avvik - merforbruk kr 19 mill:

- Negativt avvik i skolene ble totalt kr 15 mill, enkeltskoler hadde til dels store merforbruk. En ser at de største avvikene først og fremst er ved skoler der det er store og/eller mange spesialpedagogiske vedtak. Spesialpedagogikk og tidlig innsats er områder som jobbes systematisk med i 2024, med tanke på både kvalitet og økonomi.
- Merforbruk i barnehage er samlet kr 5,7 mill. Også her er det spesialpedagogiske- og tilretteleggingstiltak som er hovedårsaken til merforbruket. Dette gjelder både private og kommunale barnehager.
- Barnevernstjenesten hadde et samlet merforbruk på kr 6,5 mill i 2023. Det er i all hovedsak plassering i statlige institusjoner som har generert dette merforbruket.
- Mindreforbruk eller merinntekter i andre poster bidrar til å redusere det samlede merforbruket

Helse og velferd

Hovedtrekk i avvik - merforbruk kr 117 mill:

Årsmelding 2023

- Også i 2023 har det vært høye vikarutgifter både ifm avvikling av sommerferie (rekrutteringsutfordringer) og ut over høsten (høyt sykefravær) i 2023. Utgifter til vikar og overtid var likevel ca kr 30 mill lavere i 2023 enn i 2022, hensyntatt lønnsvekst og sosiale kostnader.
- Vikarutgifter og overtid inkl sosiale kostnader og fratrukket sykelønnsrefusjon viser samlet utgift på ca kr 190 mill i 2023. Dette er kr 90 mill mer enn budsjettet. Både heldøgns omsorgstjenester, hjemmetjenester og tilrettelagte tjenester har store merforbruk på disse postene. I tillegg kommer innleie fra vikarbyrå.
- Mangel på kvalifisert personell har nødvendiggjort innleie fra vikarbyrå i relativt stor skala. En stor del av innleie gjelder legetjenesten, der regnskapet i 2023 viste kr 27 mill. I 2022 var utgiften på denne posten kr 12 mill, og budsjett 2023 var kr 16 mill.
- Overliggerkostnader for utskrivningsklare pasienter på sykehuset var ca kr 25 mill i 2023. Det var budsjettet med kr 7,5 mill til dette.
- Eksterne kontrakter til BPA og spesialiserte tiltak hadde et betydelig merforbruk. Reforhandling av kontrakter ble intensivert senhøstes 2023 og har så langt gitt resultater.
- Mindreforbruk eller merinntekter i andre poster bidrar til å redusere det samlede merforbruket

NAV

Hovedtrekk i avvik - merforbruk kr 14,3 mill:

- Utgiftene til økonomisk sosialhjelp hadde totalt et merforbruk på ca kr 7 mill. Økte bo- og levekostnader for husholdningene gjennom dyrere husholdningsvarer, høyere energikostnader og økende rentenivå gjør seg også gjeldende i utgiftene til økonomisk sosialhjelp. Satsene økte med 10 % fra juli 2023. Dette har NAV fått kompensert med samme beløp som kommunen fikk kompensert i rammetilskuddet.
- Utbetaling av økonomisk sosialhjelp til gruppen ukrainske flyktninger var ca kr 5 mill i 2023, en økning på kr 4,5 mill fra 2022. NAV ble tilført kr 4 mill i budsjettet for å håndtere økt antall flyktninger. Merforbruket her inngår i beløpet i kulepunktet over.
- I tillegg er det merforbruk kr 10 mill på utgifter til KVP (kvalifiseringspenger) i 2023. Dette er et tiltak der deltakerne skaffer seg erfaring og kompetanse og er i aktivitet, og må ses som et alternativ til økonomisk sosialhjelp. Deltakerne i KVP avslutter raskere ved å gå til arbeid eller utdanning enn det som gjennomgående er tilfelle for de som mottar økonomisk sosialhjelp.
- Antall brukere som mottar sosialhjelp har økt med 10% i løpet av 2023. Likevel har utgiftene pr kvartal vært stabilt gjennom året.
- Flere av de som mottar statlige ytelser (dagpenger, uførepensjon, arbeidsavklaringspenger osv) har behov for supplerende sosialhjelp. Dette fordi statlige ytelser ikke har holdt tritt med prisveksten.

Organisasjon og utvikling

Hovedtrekk i avvik - mindreforbruk kr 12,6 mill:

- Ubenyttet på formannskapets disposisjonskonto kr 2 mill
- Kr 2,5 mill mindre enn budsjettet til lærlinger, jfr at tilgangen på lærlinger har vært lavere enn det måltallet en planlegger for
- Vakante stillinger i kortere eller lengre tid i flere av avdelingene i OU
- Inntekter fra IMDI vedr undervisning i norsk og samfunnskunnskap ble kr 3,5 mill høyere enn budsjettet

Byutvikling, drift og kultur

Hovedtrekk i avvik - mindreforbruk kr 15,8 mill:

- Energiutgiftene kr 6 mill lavere enn budsjettet. Her ble det lagt inn stor økning i budsjettet for 2023 grunnet et ustabil energimarked med høye og økende strømpriser.

Årsmelding 2023

- BDK har generelt hatt fokus på innsparing gjennom hele året, blant annet med tanke på å kunne dekke opp for merforbruk andre steder i kommunen.
- Holde igjen stillinger ved vakanser og sykefravær samt utsettelse av prosjekter.

Tjenesteovergrepene

Området består i hovedsak av avslutningsposter for pensjon, salg av konsesjonskraft, refusjon ressurskrevende brukere og inntekter kommunale eiendomsgebyrer

Hovedtrekk i avvik - merforbruk/mindreinntekt kr 71 mill:

- Refusjonsinntekter ressurskrevende brukere er betydelig lavere enn budsjett. Dette har delvis sammenheng med lav sats innbetalt pensjon pga bruk av premiefond og delvis at refusjonsgrunnlaget for øvrig er lavere enn det som ble lagt til grunn i budsjettet. Inntektsføringen er et anslag som korrigeres i 2024-regnskapet når beløpet er endelig kjent. Det er lagt et forsiktig anslag til grunn.
- Ca kr 1 mill ubudsjetterte utgifter til bankgebyr og forvaltningsgebyr plasserte midler. Disse har tidligere feilaktig inngått i og vært presentert sammen med finansutgiftene og har ikke vært synlig på budsjettområdet slik som nå. derav avviket.
- Inntekter fra kommunale eiendomsgebyrer ca kr 3 mill lavere enn budsjettet
- Netto pensjonskostnader ble kr 16 mill lavere enn budsjettet.

Investeringer

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Investeringer i varige driftsmidler	642 465	640 689	851 548	774 681	76 867	9,0 %
Tilskudd til andres investeringer	9 383	8 000	19 181	7 101	12 080	63,0 %
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	17 271	13 600	13 600	19 455	-5 855	-43,1 %
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	
Sum investeringsutgifter	669 119	662 289	884 329	801 237	83 093	9,4 %
Kompensasjon for merverdiavgift	-72 709	-78 185	-114 729	-99 067	-15 662	-13,7 %
Tilskudd fra andre	-9 006	-222 570	-228 467	-303 406	74 939	32,8 %
Salg av varige driftsmidler	-39 000	-8 000	-8 000	-30 831	22 831	285,4 %
Salg av finansielle anleggsmidler	-3 819	0	0	0	0	
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-467	0	0	-942	942	
Bruk av lån	-519 252	-331 933	-491 917	-360 704	-131 213	-26,7 %
Sum investeringsinntekter	-644 253	-640 689	-843 113	-794 949	-48 164	-5,7 %
Videreutlån	117 769	120 000	120 000	79 301	40 699	33,9 %
Bruk av lån til videreutlån	-75 553	-120 000	-120 000	-51 022	-68 978	-57,5 %
Avdrag på lån til videreutlån	18 450	40 000	40 000	16 626	23 374	58,4 %
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 725	-40 000	-40 000	-44 905	4 905	12,3 %
Netto utgifter videreutlån	3 941	0	0	0	0	
Overføring fra drift	-15 240	-13 600	-31 586	-13 565	-18 021	-57,1 %
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	8 908	-8 908	
Bruk av bundne investeringsfond	-6 941	0	0	0	0	
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 626	-8 000	-9 631	-1 631	-8 000	-83,1 %
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-28 807	-21 600	-41 217	-6 287	-34 929	-84,7 %
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	

Finansieringsbehov

Årets investeringsregnskap viser investeringer i varige driftsmidler på kr 775 mill mot budsjettet kr 852 mill. Det er en del prosjekter, som på grunn av forsinket fremdrift og dermed feil budsjettperiodisering mellom år, har ubenyttede midler ved utgangen av 2023. Lyngbakken sykehjem, ny lokasjon til MATS, småhus ved sykehuset Telemark samt nye boformer i Sandviksveien er prosjekter der det er ubrukte budsjettbevilgning på kr 20-30 mill som rebudsjetteres i 2024.

Prosjektene for belønningsmidler samt Smieøya har utgifter uten budsjetttramme. Dette er prosjekter som finansieres med eksterne midler, og inntekter og utgifter ligger i ulike regnskapsår. Barnevernets ressurscenter har heller ikke budsjettpost. Dette er et prosjekt vedtatt flere år tilbake og er rebudsjettet flere ganger, men ikke formelt for 2023.

Tilskudd til andres investeringer gjelder kirkelig fellesråd samt Fritidsparken. Investering i aksjer og andeler er først og fremst egenkapitaltilskudd til pensjonskassene. Det er også ført kr 5,9 mill som gjelder makeskifte av areal tilbake i 2021, der arealet kommunen overtok var organisert i et aksjeselskap, men ikke ble ført i kommunens regnskap. Dette er således en retting av feil fra tidligere år. Makeskiftet er finansiert med salg av areal.

Startlån er budsjettet med kr 120 mill men det er faktisk lånt ut bare kr 79 mill. Dette henger delvis sammen med tilgang på egnede boliger og delvis at mange setter boligplanene sine på vent på grunn av trangere økonomi. Mottaker av startlån skal selv ha evne til å betjene lånet, ved stigende rente vil det da også være flere som ikke oppfyller kriteriene for å få lån.

Bevilgningsoversikt investering under Årsregnskap viser nærmere tall for budsjett og regnskap på det enkelte investeringsprosjektet.

Finansiering

Salg av varige driftsmidler viser en merinntekt på nærmere kr 23 mill. Kr 5,9 av dette gjelder makeskifte som omtalt over. Videre er det salgsinntekter på kr 10,6 mill for arbeid utført på andres eiendom ifm investeringer kommunen gjør. Den største av disse på kr 8,4 mill er arbeid Smieøya som er fakturert til Telemarkskanalen. Det øvrige skyldes mer salg av eiendommer og maskiner ifm utskiftning enn det som er budsjettet.

Mindreforbruket knyttet til investeringer i anleggsmidler har ført til behov for ca kr 130 mill mindre bruk av lån enn budsjettet. Som på utgiftssiden vil bruk av lån bli rebudsjettet i 2024 jfr at dette skyldes forskyvning mellom år i pågående investeringsprosjekter. Det er i 2023 brukt kr 360 mill i lån til investeringsformål. Ubrukte lån til investeringsformål var kr 198 mill ved utgangen av 2023. Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

Balansen

Tall i 1000 kroner	2023	2022
Sum Anleggsmidler	14 564 333	14 026 548
Sum omløpsmidler	2 280 601	2 016 556
Sum eiendeler	16 844 934	16 043 104
Sum egenkapital	4 394 481	4 519 115
Sum langsiktig gjeld	11 660 272	10 824 518
Sum kortsiktig gjeld	790 181	699 471
Sum egenkapital og gjeld	16 844 934	16 043 104

Eiendeler

Kommunen har en relativt solid likviditet og har hatt gjennomsnittlig bankinnskudd gjennom året på ca kr 700 mill. Dette er tilstrekkelig til å dekke de løpende forpliktelser til enhver tid. I tillegg hadde kommunen pr 31.12.2023 ca kr 485 mill plassert i finansielle omløpsmidler, som i hovedsak raskt kan omgjøres i kontanter.

Likviditetsgrad 1 er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og uttrykker kommunens evne til å betale forpliktelser etter hvert som de forfaller. Likviditetsgrad 1 bør være minst 2. For Skien kommune er den på 2,9 ved utgangen av 2023.

Anleggsmidler økte med kr 538 mill i 2023. Økningen gjelder i hovedsak økning i bokført verdi på varige driftsmidler med kr 478 mill.

Egenkapital

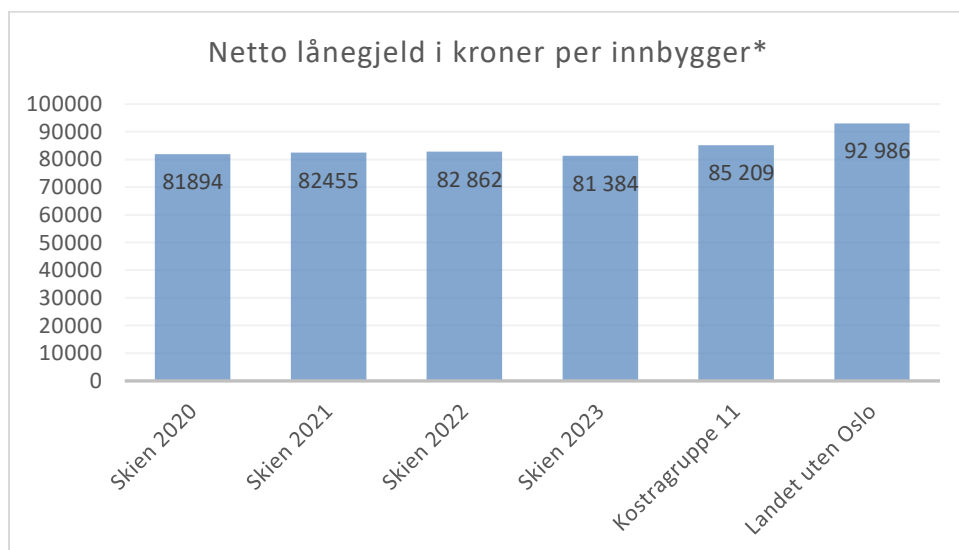
Kommunen hadde disposisjonsfond på totalt kr 954 mill ved utgangen av 2023. Fondet økte med kr 130 mill i 2023. Disposisjonsfondet er i sin helhet frie fond, men bystyret har reservert kr 31 mill til spesifikke formål og kr 75 mill til fremtidige investeringer gjennom tidligere vedtak. Frie investeringsfond utgjorde kr 127 mill, og er i stor grad vedtatt brukt til å finansiere Ibsenbiblioteket.

I tillegg var det ved årsskiftet bundne driftsfond på kr 77,8 mill, herav fond for overdekning på selvkostområdene på totalt kr 7,5 mill. Overdekningsfondet for renovasjon er det største med kr 5,6 mill i 2023. Vann og avløp har akkumulert underdekning med hhv kr 18,8 og 9 mill, og disse selvkostområdene er derfor ikke en del av fondene.

Långsiktig gjeld

Lånegjelden økte med netto kr 253 mill til kr 5,5 mrd i 2023. Det er ca kr 289 mill i ubrukte lånemidler ved utgangen av 2023, av dette kr 91 mill som gjelder startlån og kr 198 mill som gjelder lån til investeringer.

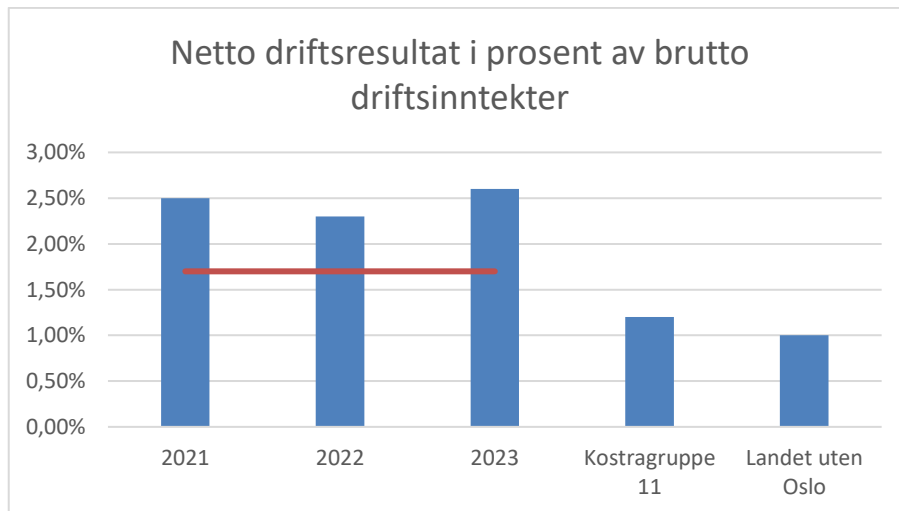
Netto lånegjeld pr innbygger vært relativt stabilt for Skien de siste årene. Netto lånegjeld er definert som lånegjeld ekskl pensjonsforpliktelser fratrukket utlån og ubrukte lånemidler. Tallene er justert for inflasjon med kommunal deflator.

* Justert for deflator for årene 2020-2022. Tallene er for konsolidert regnskap, dvs både kommunen og kommunale foretak.

Økonomiske perspektiver

Kommuneloven understreker at kommunens økonomi skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid, blant annet gjennom å vedta og styre etter finansielle måltall eller handlingsregler. Disse viser hvorvidt kommunens samlede økonomi er bærekraftig og gir handlefrihet i kommende år. Oppnåelse av måltallene skal gi rom for nødvendige investeringer fremover og gjøre kommunen robust i forhold til fremtidige økonomiske svingninger.

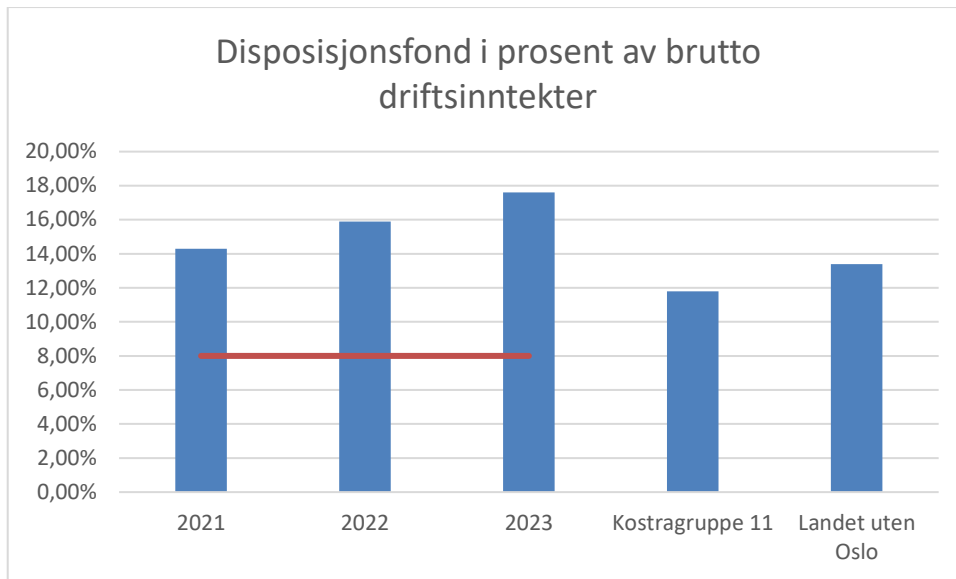

Skien kommune har avsluttet regnskapet for 2023 med et positivt netto driftsresultat på kr 139 mill. Dette tilsvarer 2,6% av brutto driftsinntekter. Resultatet er kr 89 mill bedre enn revidert budsjett og også bedre enn kommunegruppe 11 og landet uten Oslo. Uten ekstraordinært utbytte kr 152 mill ville resultatet vært -0,2%.

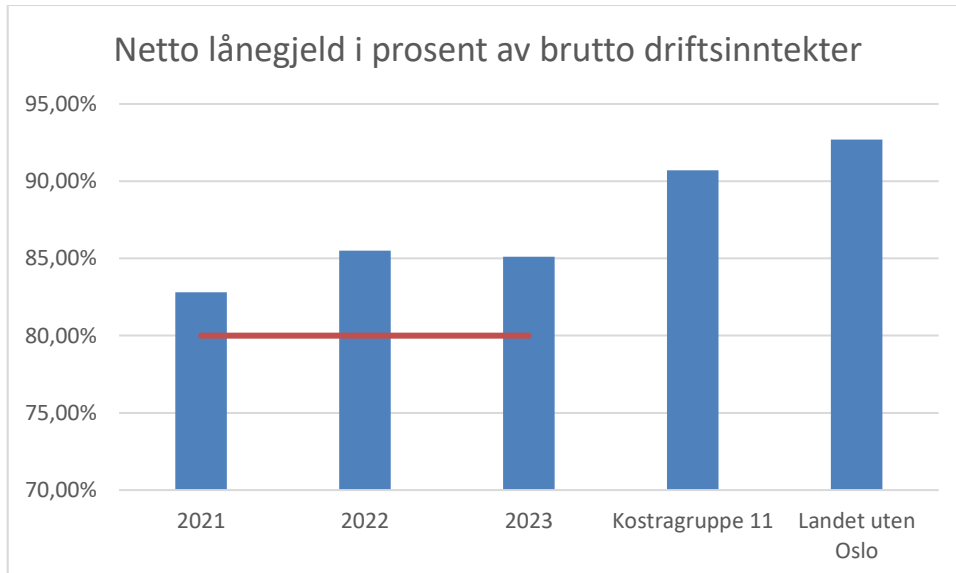
Noen elementer verdt å merke seg når det gjelder resultatet i 2023:

- Utbytteinntekter som er kr 227 mill høyere enn opprinnelig budsjett, kr 158 mill høyere enn regulert budsjett og kr 183 mill høyere enn fjoråret, som også var et år med unormalt store utbytteinntekter.
- Skatteinntekter inkl inntektsutjevning kr 51 mill høyere enn justert budsjett, som baserte seg på anslag ifbm revidert nasjonalbudsjett mai 2023.
- Merforbruk i kommunalområdene totalt kr 185 mill
- Netto finansutgifter ekskl utbytte kr 49 mill lavere enn budsjett, merinntektene gjelder renteinntekter og gevinst på langsiktige plasseringer.

Selv om resultatet isolert sett er på et akseptabelt nivå er det ikke-varige inntekter som ligger til grunn for resultatet. Når det samtidig er et betydelig merforbruk i driften, er dette en situasjon som ikke er bærekraftig over tid.

Skien kommune har et disposisjonsfond på 17,5% av driftsinntektene ved utgangen av 2023. Det er avsatt kr 130 mill til disposisjonsfond i 2023. Størrelsen på fondet gjør at kommunen kan tåle enkeltår uten avsetning til fond. Men samtidig vet en at blant annet demografiendringer innebærer både økte utgifter og investeringsbehov de kommende årene. Et relativt solid disposisjonsfond gir kommunen en buffer og et akseptabelt økonomisk fundament. Men en varig situasjon med høye merforbruk vil legge press på disposisjonsfondet. Det er derfor nødvendig å få kontroll på driften slik at løpende drift ikke tærer på fondet, men at fondet kan gå til ekstraordinære utgifter og investeringer samt fortsatt være en reell buffer for kommunen.

Kommunens netto lånegjeld er pr utgangen av 2023 også på et akseptabelt nivå, om enn noe høyere enn det som er målsettingen. Men med behov for framtidige investeringer knyttet til blant annet demografiendringer er også dette en størrelse som settes under press de neste årene.

De økonomiske rammene for kommunesektoren må forventes å bli strammere fremover. Dette skyldes en økende eldrebefolkning i Norge, og at det blir færre yrkesaktive per eldre innbygger. Dette vil også påvirke handlingsrommet i Skien kommune i årene som kommer. I tillegg er det knyttet usikkerhet til framtidig kostnadsnivå for kommunen. Dette gjelder for den løpende driften, der det har vært

ustabilitet i priser på både energi og andre innsatsfaktorer, og også for investeringer med svingninger i både råvarepriser og rentenivå. Rekrutteringsutfordringer og et høyt sykefravær bidrar også til et høyere utgiftsnivå.

Det vil være behov for omstilling i årene som kommer dersom vi skal lykkes med å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom. Omstillingsprogrammet «Handlingsrom 2026» ble påstartet administrativt rett etter nyttår 2023. Det er lagt inn en del konkrete tiltak i økonomiplanen 2024-2027. I løpet av 2023 er det også lagt planer for og igangsatt endringsarbeider både i Oppvekst og Helse og velferd med formål å både drive kvalitetsmessige forsvarlig og å tilpasse driften til de økonomiske realitetene og framtidsutsiktene.

Avvik fra bystyrets budsjettpremisser

Budsjettvedtaket for 2023 (bystyret sak 153/22)

Bystyret vedtok å redusere budsjettert overskudd med kr 20 mill i forhold til kommunedirektørens innstilling. Disse midlene ble disponert slik:

- Ibsen Venstøp kr 3 mill
- Tak Rådhus kr 3 mill
- Ekstraordinære tiltak for å styrke lærings- og arbeidsmiljø i skolene kr 5 mill
- Søkbare enøktiltak næringsliv/husholdning kr 4 mill
- Fritidsfond kr 2 mill
- Prosjekt økt bemanning barnehage kr 2 mill
- Områdeløft kr 1 mill

Bystyret la videre utvalgenes vedtak samt kommunedirektørens forslag til grunn for budsjett og økonomiplan for perioden 2023 -26 med følgende endringer.

Utvalg for Helse og Velferd

- Redusere leie av legekontor fra kr 1,7 mill til kr 800 000.
- Redusere utgifter til BPA med kr 3 mill. (Denne reduksjonen var ikke realistisk og ble reversert i budsjettregulering T1.)

Frigjorte midler disponeres slik:

1. Enhet for psykisk helse og livsmestring styrkes med 2 årsverk kr 1,7 mill
2. Styrking av fysioterapitjenesten kr 800 000 (1 stilling eller 2 hjemler)
3. Forebygge ensomhet blant hjemmeboende eldre kr 500 000
4. De frigjorte midler (leie kommunalt legekontor) kr 475 000 settes av til Mental helses chattetjeneste.
5. De frigjorte midler (leie kommunalt legekontor) kr 425 000 settes av til Lope

Utvalg for Oppvekst

Redusere utgifter til spesialundervisning med kr 1,8 mill. (Denne reduksjonen var ikke realistisk og ble reversert i budsjettregulering T1.)

1. Prosjektene på Menstad ungdomsskole og Åfoss barneskole videreføres å finansieres av Bufdir midler for våren 2023
2. Kulturskole-skole samarbeidsprosjekt videreføres og støttes med kr 500 000 + Bufdir midler
3. DuVerden vitensenter videreføres og bevilges kr 300 000

4. Opprette en søkbar sum på kr 500 000 til prosjekter knyttet opp mot aktiviteter for barn og unge etter skoletid
5. Opprette en søkbar sum på kr 500 000 til skolemat-prosjekter våren 2023

Budsjettrevisjonssak 1. tertial (bystyret sak 75/23)

Bystyret gjør følgende endringer i kommunedirektøren sin innstilling til vedtak, finansiert med redusert avsetning til disposisjonsfond:

1. Prosjektene på Menstad ungdomsskole og Åfoss barneskole videreføres å finansieres av Bufdir midler for våren 2023. Dette prosjektet videreføres ut 2023.
2. Tiltaket «Områdesatsing» Gulset / Skien ønskes videreført som prosjekt med ambisjon om å motta statlig støtte for 2024. Prosjektet skal prioriteres med nødvendige ressurser som i stor grad kan tilegne seg kompetanse og erfaring fra de områder som i dag ligger inne i ordningen. Forarbeid områdesatsing på Gulset igangsettes så raskt som mulig. Det engasjeres en prosjektleder, enten fra egen administrasjon eller fra eksternt hold. Målet er å ferdigstille en ny søknad innen søknadsfrist 2024.
3. Kontigentkassa tilføres 500.000.

Avvik fra budsjettvedtak og budsjettrevisjonssaken

Områdeløftet ble søkt om i 2023, prosjektlederrollen ble ivaretatt av rektor ved Gulset ungdomsskole i 2023. Prosjektleder ble ansatt og starter opp våren 2024. Bevilgningen i 2023 ble således ikke benyttet.

Konsolidert regnskap

Fra og med 2020 skal kommuner utarbeide konsolidert årsregnskap for alle enheter som er en del av kommunen som juridisk enhet, i tillegg til årsregnskap for de enkelte regnskapsenheter.

Det konsoliderte regnskapet for Skien kommune er et sammenslått regnskap for Skien kommune og Skien Fritidspark KF, og ligger som vedlegg til årsmeldingen.

Regnskapet for Skien Fritidspark KF viser et positivt netto driftsresultat i 2023 på kr 271 000. Dette ble i sin helhet disponert til å dekke akkumulert underskudd som var på kr 4,44 mill og nå er redusert til kr 4,17 mill. Positivt resultat skyldes ekstra tilskudd fra kommunen på kr 4,44 mill i 2023 til nettopp å dekke akkumulert underskudd.

Jfr tabell nedenfor er det små forskjeller mellom resultat og status for kommunens regnskap og konsolidert regnskap, da Skien Fritidspark KF utgjør en veldig liten andel av det totale konsoliderte regnskapet. Konsolidert regnskap omtales derfor ikke ytterligere i årsberetningen.

Økonomiske handlingsregler 2023	Mål	Skien kommune	Konsolidert
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	> 1,7 %	2,6 %	2,6 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	> 8,0 %	17,5 %	17,4 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	< 80 %	85,1 %	84,2 %

Etisk standard

En tydelig etisk standard er sentralt for en velfungerende og tillitsfull kommune. Den gir veiledning, fremmer rettferdighet og bidrar til en ansvarlig og profesjonell organisasjon.

Våre ansatte og folkevalgte skal handle i tråd med kommunens etiske standard. Etisk standard sier noe om hvordan vi som ansatte i Skien kommune skal forholde oss for å ivareta innbyggernes tillit og skape et positivt inntrykk av kommunen. Dette er en standard som hver enkelt ansatt må forholde seg til.

Etisk standard har, sammen med kommunens verdier, betydning og konsekvens for ledere og ansatte handlinger. Kommunen ivaretar en rekke roller i lokalsamfunnet, og dette stiller store krav til rolleforståelse og etisk bevissthet. Etikk er et tema som berøres i forbindelse med annen opplæring, som for eksempel i lederkurset om samtaleteknikk, HMS-opplæring samt kommunens onboardingprogram. Det er utarbeidet en mal for etisk refleksjon som enhetene kan bruke som en hjelp til refleksjon rundt etiske dilemma på personalmøter, i ulike arbeidsmiljøprosesser samt øvrige samlinger.

Den etiske standarden brukes aktivt, både forebyggende og ved korrigeringsbehov. I kommunens arbeidsreglement er etikk og varsling tatt inn som egne punkt. Arbeidsreglementet følger med alle arbeidsavtaler til nye medarbeidere. Kommunen har også en intern varslingsordning for ansatte. Generelt har kommunen få varslings saker som omhandler interne forhold.

Skien kommunes finansieringsreglement har etiske retningslinjer som bygger på FNs Global Compacts prinsipper. Disse retningslinjene gjelder områdene menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Porteføljens forvaltere er informert om de etiske retningslinjene og har signert på de FN-støttende Principles for Responsible Investment.

Betryggende kontroll

Kommunedirektøren har ansvaret for at kommunen drives forsvarlig og har en tilpasset internkontroll. Kommunedirektørens delegeringsreglement fra 2021 tydeliggjør virksomhetenes roller og ansvar ved delegering av myndighet og oppgaver knyttet til internkontroll.

Kommunen har fortsatt arbeidet med å få på plass en ny struktur og organisering av internkontrollen og med implementering av et felles overordnet ledelsessystem for kvalitet, TQM. Dette skal sikre hensiktsmessige rutiner for risikovurdering og avvikshåndtering, etterlevelse av lovverk og ikke minst, gode tjenester til innbyggerne.

Bruken av Framsikt som system for virksomhetsstyring er utvidet ved at vi er i ferd med å ta i bruk planmodul som gir oss mulighet til en mer helhetlig og gjennomgående struktur i planleggingen, og sikrer at målene som er formulert gjennom vedtak om kommuneplanens samfunnsdel høsten 2022 danner grunnlag for og videreføres i den kommunale planleggingen for øvrig.

I Framsikt rapporteres det videre på oppfølging av politiske vedtak, både vedtak fattet ifm budsjettet og gjennom året. Dette legges fram i virksomhetsplanen og rapporteres til politisk nivå i tertialrapportene.

Statlige tilsyn i Skien kommune i 2023

Tilsynsområde og tema	Dato for tilsyn	Rapport ferdig/resultat
<p>Statsforvalteren til KIE</p> <p>Om kommunen oppfyller sine lovpålagte plikter knyttet til differensiering av introduksjonsprogram og opplæring i norsk, jf. integreringsloven §§ 13 og 31, jf. § 46.</p>	<p>17.06.22</p>	<p>Pålegg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen skal sette et sluttmaal for den enkeltes deltakelse i introduksjonsprogrammet. • Kommunen skal sette et minimumsnivå for den enkeltes opplæring i norsk. • Kommunen skal sørge for at enkeltvedtak er i samsvar med forvaltningslovens regler om enkeltvedtak. <p>Alle pålegg ble rettet 01.09.23 og tilsynet er avsluttet.</p>
<p>Statsforvalteren til Barnehagemyndigheten</p> <p>Barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • om barnehagemyndigheten ivaretar sitt ansvar for å påse regelverksetterlevelse hos barnehageeierne gjennom veiledning og tilsyn, jf. barnehageloven §§ 10 og 53 • om barnehagemyndighetens saksbehandling i forbindelse med tilsyn er i samsvar med forvaltningsloven 	<p>08.09.22</p>	<p>Pålegg:</p> <p>Barnehagemyndigheten må</p> <ul style="list-style-type: none"> • tilegne seg tilstrekkelig kunnskap om hvordan alle barnehageeiere oppfyller sine plikter etter barnehageloven • bruke kunnskapene den har om barnehageeierne regelverksetterlevelse til å gjøre risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning og tilsyn • gjennomføre veiledning og tilsyn i tråd med sine risikovurderinger • bruke tilsyn som virkemiddel kun der dette er nødvendig for å påse at barnehageloven følges <p>Plan for oppfølging av pålegg er ferdig, og tilsyn ble avsluttet i oktober 2023.</p>
<p>Statsforvalteren til NAV</p> <p>Økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven § 9, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtering av henvendelser/søknader • kartlegging/ innhenting av relevante opplysninger • vurdering og beslutning 	<p>27.09-03.11.22</p>	<p>Avvik fulgt opp og besvart i brev til statsforvalter 17.07.2023.</p> <p>Oppfølgingsspørsmål i nytt brev fra statsforvalter 05.09.2023 besvares innen frist 06.10.2023. Tilsynet er ikke avsluttet. Statsforvalteren skal gjennomføre stikkprøve 04.04.24.</p>
<p>Arbeidstilsynet til NAV</p> <p>Kontrollere og bidra til at virksomheten arbeider systematisk med HMS for å forebygge at arbeidstakerne får arbeidsrelaterte psykiske plager og muskel- og skjelettplager, jf. AML §§ 2-2, 3-1, 4-1 + § 7-1 i forskrift om</p>	<p>01.11.22</p>	<p>Pålegg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Risikovurdering rundt psykososiale og organisatoriske forhold. Pålegg rettet opp. 2. Plan og tiltak rundt psykososiale og organisatoriske forhold. Pålegg rettet opp.

Årsmelding 2023

organisering, ledelse og medvirkning og internkontrollforskr § 6.		3. Sørge for skriftlig avtale mht. ansvar for samordning av virksomhetens HMS-arbeid, gjelder avtale mellom Nav og fylkeskommune knyttet til Talenhuset. NAV har bedt om utsatt frist for å svare.
Helsetilsynet til hjemmetjenesten Alvorlig hendelse i hjemmetjenesten der en pasient ble skadet. Helsetilsynet vurderte om kommunen har gitt forsvarlig helsehjelp	01.- 02.03.23	Internt analysearbeid i HV er avsluttet og arbeidet pågår. Endelig rapport fra SK sendes med frist 30.04.24.
Statsforvalteren Landsomfattende tilsyn med barne- og avlastningsboliger Om barn i barne- og avlastningsboliger får habilitering/opplæring i samsvar med sine behov	09.- 10.05.23	Endelig rapport fra Statsforvalter i mai 2023 uten anmerkninger. Sak lukket.
Statsforvalteren til hjemmetjenesten Alvorlig hendelse i hjemmetjenesten.	15.03.23	Statsforvalteren finner at kommunen ikke sikret forsvarlige tjenester fra 2020 og frem til pasienten døde 6. august 2022. Dette utgjør brudd på helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1, 4-1 og 4-2. Kommunen har brutt varslingsplikten i helse- og omsorgstjenesteloven § 12-3a. Sak lukket 29.12.23
Statsforvalteren som følge av alvorlig hendelse i hjemmetjenesten meldt fra kommunen til Helsetilsynet des. 2022. Brann med alvorlig pasientskade og senere dødsfall	25.04.23	Internt analysearbeid og rapport sendt Statsforvalteren juni 2023. SK sender endelig rapport innen 15.03.24.
Statsforvalteren til hjemmetjenesten på bakgrunn av obduksjonsrapport Dødsfall grunnet syreforgiftning som følge av dårlig regulert diabetes.	13.01.23	Opplysninger og dokumentasjon sendt fra SK 16.03.23. Statsforvalteren finner at kommunen ikke sikret forsvarlige tjenester fra 2020 og frem til pasienten døde august 2022. Dette utgjør brudd på helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1, 4-1 og 4-2. Kommunen har brutt varslingsplikten i helse- og omsorgstjenesteloven § 12-3a». Saken ble lukket 22.11.23
Statsforvalteren til legevakten etter klage fra pårørende Legevaktens vurdering og behandling av pasient på gitt dato i desember 2022	01.03.23	Pasienten fikk ikke forsvarlig helsehjelp av legen på legevakta. Brudd på helsepersonelloven § 4. Lukket 23.02.24
Arbeidstilsynet vedr. Stigeråsen skole	Juni 23	Pålegg rettet og tilsyn avsluttet høst 23.

Årsmelding 2023

Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket		
Arbeidstilsynet vedr. Elstrøm Renseanlegg Hvordan det jobbes for å få en sikker og trygg arbeidsplass, herunder risikovurderinger, tiltak for å forebygge ulykker, rutiner ved avvik, bedriftshelsetjeneste ved virksomheten	28.08.23	Rapport fra Arbeidstilsynet 08.09.2023. Ingen brudd på regelverket som det er nødvendig å følge opp med pålegg om retting.
Statsforvalteren Tilsyn med Gjerpen ungdomsskole Hendelsesbasert tilsyn vedr Opplæringsloven § 9a	Våren 2023	Pålegg rettet og tilsynet lukket.
Statsforvalteren Felles nasjonalt tilsyn ved Gjerpen ungdomsskole, Gimsøy ungdomsskole, Klyve barneskole, Åfoss barneskole Spesialundervisning	Høsten 23	Ingen pålegg og tilsynet lukket høst 23.
Arbeidstilsynet vedr. Røymyr og Vestre Gulset Bofellesskap Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket	04.10.23	Pålegg om kartlegging og risikovurdering av psykososiale og organisatoriske faktorer samt biologiske faktorer. Lukket 26.02.24
Arbeidstilsynet vedr. Haugesgate Bofellesskap Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket	05.10.23	Psykososiale og organisatoriske faktorer – kartlegging og risikovurdering. Lukket 29.01.24
Arbeidstilsynet vedr. Bakkane bo- og behandlingssenter Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket	19.10.23	Psykososiale og organisatoriske faktorer – kartlegging og risikovurdering. Lukket 15.02.24
Arbeidstilsynet vedr. Ytre Gjerpen hjemmetjeneste 1 Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket	30.10.23	Ingen pålegg. Lukket 16.11.23
Arbeidstilsynet vedr. Gulset sykehjem, skjermet avd. Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket	07.11.23	Ingen pålegg. Lukket 15.12.23

Årsmelding 2023

Arbeidstilsynet vedr. Gulset hjemmetjeneste 1 Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket	07.11.23	Ingen pålegg. Lukket 16.11.23
Arbeidstilsynet vedr. Gimsøy skole Tilsyn med at virksomheten følger kravene i arbeidsmiljøregelverket	17.01.24	Tilsynsrapport mottatt 26.02.24. Varslet tre pålegg med svarfrist 29.5.24.
Statsforvalteren til Barnevernstjenesten Varsel om åpning av tilsyn vedr. kommunens begrunnelse for beslutning om å utvide undersøkelsesfristen til 6 mnd. MERK: Sak u.offl.	Varsel mottatt 10.11.23	Frist for redegjørelse med dokumenter var 01.12.23. Svar sendt Statsforvalteren gjennom fagsystemet Familia. Ingen tilbakemelding fra Statsforvalteren. Tilsyn ikke åpnet.
Helsetilsynet til hjemmetjenesten Stedlig tilsyn etter en meldepliktig hendelse	01.03.23	Avslutningsrapport med frist 31.04.24
Stadsforvalteren til Skien interkommunale legevakt, alarmsentralen og nattjenesten Tilsyn etter en meldepliktig hendelse	Mottatt 15.12.23	Svarfrist Stadsforvalteren 15.02.24
Barnehagemyndigheten i Skien kommune Tilsyn Barnehageloven kap. VIII Psykososialt barnehagemiljø	01.09.23 Varsel for åpning av tilsyn	17.01.24 Tilsyn lukket etter svar på foreløpig tilsynsrapport.

Folkehelse

Kommunen skal etter folkehelselovens §5 ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen, og de positive og negative faktorene som kan virke inn på denne. Oversikten skal etter folkehelselovens §6 inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. Kommunen skal etter folkehelselovens §7 iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer etter §5.

I Skien kommune ivaretas det systematiske folkehelsearbeidet etter folkehelseloven og forskrift om oversikt over folkehelsen, av en tverrsektorielt sammensatt Folkehelsegruppe. Denne gruppa har det overordnede ansvaret for å samordne kommunens folkehelsearbeid, og er også ansvarlig for oversiktsarbeidet etter folkehelseloven. Det nye 4-årige oversiktsdokumentet etter §5 i forskrift om oversikt over folkehelsen, er utarbeidet i perioden 2023-2024, og vedtas politisk i 2024. Oversikten inngår som kunnskapsgrunnlag i kommunens nye planstrategi som også skal vedtas politisk i 2024. På denne måten sikres at kunnskap om folkehelse i kommunen ligger til grunn for hvilke planer og strategier kommunen vedtar. Kommuneplanen ivaretar og omfatter alle viktige mål og oppgaver i kommunen, og bygger videre på kunnskapsgrunnlaget og planstrategien. Kommuneplanens samfunnsdel danner grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen, og gir retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet. På denne måten sikres systematisk folkehelsearbeid i kommunens planer og tiltak.

Likestilling og mangfold

I tråd med Likestillings- og diskrimineringslovens §24 og §26 skal offentlige myndigheter arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering, jfr §6. Det skal redegjøres for arbeidet med likestilling og ikke-diskriminering i årsberetningen, jfr §24 og §26a, samt Kommunelovens §14-7.

Kjønnslikestilling - faktisk tilstand

Antall ansatte i Skien kommune har vært forholdsvis stabilt i perioden 2011-2023, med svingninger på +/- 1,5%. I tallene inngår alle fastlønnede ved årsskiftet, herunder også midlertidig ansatte på fastlønn og ansatte som er i første sykemeldingsår eller i lønnede permisjoner, f.eks. foreldrepermisjon. Det betyr at i enkelte tilfeller telles både en fast ansatt og dennes vikar for en og samme stilling (tabell 1).

Andelen kvinner (78%) og menn (22%) har vært stabil de siste 18 årene, men i tråd med kommunens rekrutteringspolitikk har det de siste 7 år har vært en økning av menn i kvinnedominerte yrker (tabell 2).

Kommunens arbeid med heltidskultur gir resultater i form av økt gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinner, jfr at denne har økt med 2 prosentpoeng siste år, og 9 prosentpoeng de siste seks år.

Gjennomsnittsalderen for kommunens ansatte, både kvinner og menn, har over lang tid holdt seg stabilt på cirka 45 år.

Tabell 1	2020	2021	2022	2023
Ansatte – totalt	4430	4360	4379	4415
Kvinner	3450	3393	3411	3442
% andel kvinner	77,9%	77,8%	77,9%	78,0%
Menn	980	967	968	973
% andel menn	22,1%	22,2%	22,1%	22,0%
Gjennomsnittsalder kvinner	45,7 år	45,9 år	45,6 år	45,5 år
Gjennomsnittsalder menn	45,1 år	45,4 år	45,2 år	45,3 år
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse kvinner	77,0%	77,6%	80,2%	82,1%
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse menn	84,8%	87,1%	88,0%	88,0%

Tabell 2	2016 - totalt	2016 - totalt	2023 - totalt	2023 - totalt	2016 - ledere	2016 - ledere	2023 - ledere	2023 - ledere
Kjønnsfordeling pr område	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Sentraladm/OU	44%	56%	66%	34%	33%	67%	73%	27%
Helse og Velferd	87%	13%	85%	15%	76%	24%	83%	17%
BDK	49%	51%	46%	54%	56%	44%	65%	35%
Oppvekst	81%	19%	79%	21%	70%	30%	65%	35%

Tabell 3 viser hvor stor andel av ansatte totalt i 2023 som var midlertidig ansatt, og andelen som hadde 100% fast eller midlertidig stilling (heltid). Tilkallingsvikarer er ikke tatt med da disse ikke har et forpliktende arbeidsforhold.

Årsmelding 2023

Tallene viser at andelen med midlertidige arbeidsavtaler er høyere blant menn enn blant kvinner. Tallene må ses opp mot kvalifikasjonskravene og føringer om midlertidig tilsetning etter Opplæringsloven §10-6 (Oppvekst), arbeidsmiljølovens rettigheter til midlertidig redusert stilling for småbarnsforeldre og medarbeidere over 62 år, midlertidig oppbemanning i forbindelse med flyktningearbeid (OU/KIE), kommunens sykefraværstall og fravær på grunn av foreldrepermisjon. Total andel med midlertidige arbeidsavtaler i kommunen er uendret fra 2022.

Tallene for 100% stilling viser at andelen ansatte med heltidsstilling har økt innenfor alle kommunalområdene siden 2022 i tråd med kommunens satsing på heltidskultur, men at det fortsatt er en stor andel medarbeidere som arbeider deltid. Andelen med deltid er størst blant kvinner. Kommunen planlegger en kartlegging av ufrivillig deltid i 2024.

Tabell 3	Midlertidig ansatt	Midlertidig ansatt	Midlertidig ansatt	Midlertidig ansatt	100% stilling	100% stilling	100% stilling	100% stilling
	Andel blant kvinner	Andel blant menn	Total andel	Total andel 2022	Andel blant kvinner	Andel blant menn	Total andel 2023	Total andel 2022
OU	10,6%	13,8%	11,4%	10,5%	91%	98%	93%	90%
Helse og Velferd	4,9%	10,3%	5,7%	5,3%	37%	45%	38%	34%
BDK	3,0%	4,2%	3,6%	3,1%	71%	91%	82%	80%
Oppvekst	9,8%	13,5%	10,6%	10,9%	67%	79%	70%	67%
Totalt	6,9%	10,2%	7,5%	7,5%	53%	72%	57%	54%

Lønnsforhold fordelt etter kjønn skal kartlegges hvert annet år og fremgå av likestillingsredegjørelsen, jfr Likestillings- og diskrimineringslovens §26 og §26a. Omfang av individuell avlønning er forholdsvis begrenset i kommunen, og lønnsforskjeller kan i hovedsak forklares med ulik utdanning, garantilønn, arbeidserfaring eller ansiennitet. Tabell 4 viser gjennomsnittlig årslønn v/100% stilling fordelt per kjønn.

Tabell 4	Kvinner	Kvinner	Kvinner	Menn	Menn	Menn	Totalt
	Antall	Gj.sn. årslønn	Gj.sn. still.str	Antall	Gj.sn. årslønn	Gj.sn. still.str	Antall
Stillinger uten særskilt krav til utdanning	522	422.300	65%	147	419.900	67%	669
Fagarbeiderstillinger	888	484.100	79%	254	487.100	92%	1142
Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagsk.	127	504.900	82%	14	497.400	97%	141
Lærer og stillinger med krav om 3-årig UH-utd.	813	566.100	87%	159	566.900	88%	972
Adjunkt og stillinger med krav om 4-årig UH-utd.	367	606.500	90%	83	593.500	91%	450
Adjunkt m/tilleggsutd. og st. med 5-årig UH-utd.	263	646.300	92%	82	643.300	98%	345
Lektor og stillinger med krav om mastergrad	57	654.900	94%	10	634.600	96%	67
Lektor m/tilleggsutd.	58	702.900	89%	27	692.800	95%	85
Kap. 5 – ingeniør	14	697.400	92%	24	688.400	98%	38

Årsmelding 2023

Kap.5 – rådgivere og akademikere	73	807.000	91%	61	785.700	89%	134
Kap. 3 – avdelingsledere og underv.inspektører	46	782.200	100%	11	795.900	100%	57
Kap. 3 – enhetsledere	87	808.700	100%	36	851.200	100%	123
Kap. 3 – seksjonsledere og fagsjefer	15	990.300	100%	7	1.006.900	100%	22

Når det gjelder uttak av lønnet foreldrepermisjon per kjønn har vi tall for alle som har påbegynt og avsluttet slik permisjon i perioden 01.01.22-31.12.23. De som har påbegynt permisjoner før 01.01.22 eller avsluttet permisjonen etter 31.12.23 kommer ikke med i rapporten. Tallene omfatter både de som har 80% og 100% foreldrepenger. Kjønnfordelingen på uttak av foreldrepermisjon gjenspeiler kjønnfordelingen blant de ansatte, jfr Tabell 1. Tabellen nedenfor viser at kvinner ansatt i Skien kommune tar ut mer av fellesperioden enn det de mannlige ansatte gjør.

Uttak av foreldrepermisjon	Antall	Antall i %	Gj.sn.uttak i dager	Gj.sn. uttak i uker
Totalt	388	100%	170,7	24,4
Kvinner	304	78%	187,5	26,8
Menn	84	22%	109,2	15,6

Kommunens arbeid med likestilling og mangfold

Skien kommune har som arbeidsgiver over tid etablert holdninger, målsettinger og retningslinjer knyttet til arbeidet med likestilling og ikke-diskriminering i tett dialog med fagforeningene. Eksempler på dette er:

- Arbeidsgiverpolitikk, hvor det bl.a. heter: «Skien kommune har som målsetning å oppnå full likestilling for alle, uavhengig av alder, kjønn, etnisk opprinnelse, nedsatt funksjonsevne, religion eller seksuell legning. Dette fordrer at vi aksepterer forskjeller mellom individer og grupper av individer, og tar høyde for særegne behov og praksiser.»
- Lønnspolitikk, hvor det bl.a. heter: «Et overordnet mål er at Skien kommunes lønnspolitikk skal bidra til å fremme og ivareta likestilling mellom kjønnene, og legge til rette for faglige karriereveier og avansementmuligheter.»
- Etisk standard, hvor det bl.a. heter: «Vi viser respekt for alle mennesker uavhengig av kjønn, alder, funksjonshemming, nasjonalitet, språk, livssyn og seksuell legning.»
- Rekrutteringsveileder, hvor det bl.a. heter: «Kommunen har som mål å øke mangfoldet i organisasjonen. Dette tas det bl.a. hensyn til i rekrutteringsprosesser hvor kvalifiserte kandidater med flerkulturell bakgrunn eller nedsatt funksjonsevne innkalles til intervju.»

Som en del av kommunens HMS-arbeid er det også etablert varslingsrutiner for kritikkverdige forhold og rutiner for å forebygge og håndtere vold, trusler om vold og trakassering.

Utøvelse av arbeidsgiverrollen skal i tråd med arbeidsgiverpolitikken være preget av et livsfaseperspektiv hvor man, så langt arbeidssituasjonen tillater det, legger forholdene til rette ut fra den livssituasjon den enkelte er i. Målsetningen er at en skal ha mulighet til å mestre jobben ved tilpassede, planmessige og forberedende tiltak i hele yrkesløpet. Vårt permisjonsreglement skal også bidra til gode velferdsordninger som understøtter dette. Skien kommune arbeider kontinuerlig med heltidskultur med mål om å redusere omfanget av uønsket deltid. Status i dette arbeidet rapporteres

jevnlig til Partssammensatt utvalg (PSU). Videre bidrar kommunen med språkpraksisplasser og varig tilrettelagte arbeidsplasser. Omstilling på grunn av helse er også ivaretatt gjennom veletablerte HR-systemer og IA-arbeid.

I 2023 ble det gjennomført et prosjekt med anonyme jobbsøknader hvor man valgte intervjuobjekter ut fra utdanning og kvalifikasjoner fremfor navn. Erfaringene med dette var varierte, men verktøyet vil i fremtiden kunne benyttes der det anses som hensiktsmessig. Samtidig har følgende tekst blitt lagt inn som ny standard i alle stillingsannonser: «*Vi tror at mangfold beriker våre arbeidsplasser og gjør oss bedre. Vi oppfordrer derfor kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av kjønn, alder, kulturell bakgrunn og nedsatt funksjonsevne*». Det har blitt jobbet videre med heltidskultur med mål om å øke deltidsansattes stillingsprosenter. Årsturnus, som kan bidra til bedre kombinasjon mellom den enkeltes arbeidsplan og familieliv, innføres også i stadig flere enheter. Kommunen deltar i prosjektet «Menn i helse» som har til hensikt å kvalifisere flere menn til helsefaglige stillinger. Fagforeningene er eller har vært involvert i de ovennevnte aktivitetene.

Av konkrete resultater i likestillings- og ikke-diskrimineringsarbeidet kan nevnes:

- Andelen ansatte med innvandrerbakgrunn har økt fra 14,4% i 2019 til 16,3% i 2022. I samme periode har andelen med innvandrerbakgrunn i Skienssamfunnet økt fra 16% til 17,6%. Tallene er levert av Statistisk Sentralbyrå (SSB).
- Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinner har økt med 2 prosentpoeng det siste året, jfr Tabell 1.
- Andelen menn i kvinnedominerte yrker har økt de siste syv år, jfr Tabell 2.
- Andelen ansatte med 100% stilling har økt fra 54% til 57% det siste året, jfr Tabell 3.

I 2024 vil arbeidet med heltidskultur og innføring av årsturnus fortsette. Som en del av dette vil det også bli gjennomført kartlegging av ufrivillig deltid i organisasjonen. I samarbeid med NAV settes det fokus på utenforskap, med målsetting om å få flere over i arbeidsrettet aktivitet. Kommunen tilbyr språkpraksisplasser og har et eget opplegg for språkopplæring for minoritetsspråklige lærlinger.

I tråd med Likestillings- og diskrimineringslovens §24 skal offentlige myndigheter også redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling og ikke-diskriminering i sitt arbeid. I Skien kommune er «inkluderende kommune» ett av tre satsingsområder i den overordnede kommuneplanen, og det er bl.a. vedtatt egen kommunedelplan for integrering 2018-2030. Temaet har også fokus gjennom ulike konkrete tiltak, slik som f.eks.:

- Fritidsaktiviteter med «Introkortet» og «Kulturvenn» som er tiltak for integrering av innvandrere eller flyktninger.
- Mangfoldspris som gir honnør for innsats med å fremme integrering, mangfold og inkludering av flyktninger og innvandrere i Skien og/eller synliggjøring av nasjonale minoriteter og urfolk.
- Tilgjengelighetspris som tildeles kandidater som har vist positiv holdning og forståelse for å ivareta funksjonshemmedes interesser og behov.

I ordensreglementet for skolene er det bl.a. innført en bestemmelse om oppførsel som ikke aksepteres: «*Utsette andre for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, rasisme, utestenging, vold eller trusler om vold.*»

Finansrapport

Formålet med forvaltningen er å maksimere avkastningen på kommunens aktiva og å minimalisere kommunens kapitalkostnader på kommunens passiva innenfor en akseptabel risiko.

Dagens finansreglement ble vedtatt i Skien bystyre 16.06.21 og trådte i kraft fra bystyrets vedtaksdato.

AKTIVASIDEN (langsiktig plassering av kommunens midler)

Midler

Kommunens finansaktiva består i hovedsak av obligasjoner, aksjer, ubrukte lånemidler og driftsmidler. Disse aktiva har i 2023 vært forvaltet samlet. Hovedmålsettingen man har jobbet etter er å plassere midlene mest mulig risikofritt til en akseptabel avkastning.

Risikohåndtering

Skien kommune har en avtale med aktivaforvalter Gabler AS. De gjennomgikk første gang vår totale portefølje i sommer 2021, og har forvaltet kommunens verdier gjennom hele 2023. Risikoen er fremdeles ivaretatt først og fremst ved valg av aktivaklasser med lav risiko, men kommunen har også plassert midler i aksjemarkedet gjennom Gabler AS.

På slutten av regnskapsåret 2023 hadde vi midler plassert i følgende segmenter:

Pengemarked, Norske aksjer, Globale aksjer, Norske obligasjoner, Globale obligasjoner, globale høyrenteobligasjoner og Norske anleggsobligasjoner.

Ved årsslutt 2023 så ligger kommunen utenfor sitt reglement på aktivaklasse Norske aggregerte obligasjoner med andel på 1,5% mens strategien i reglementet sier mellom 10%-30%. Bakgrunnen er som det står i Finansreglementet (vedtatt sommer 2021) pkt. 8.5 at porteføljen rett før vedtaket av ny strategi var annerledes da det var plassert en stor andel i anleggsobligasjoner. Planen er at disse skal løpe til forfall og så investeres fortløpende inn i ny/gjeldende strategi. Tertialrapporten til bystyret vil hele tiden rapportere på dette.

Samlet sett mener vi at kommunens strategi sikrer en lav risiko.

Avkastning

Per 31. desember 2023 var markedsverdien av kommunes portefølje 484,8 mill. Per utgangen av tredje tertial har porteføljen gitt en avkastning på 8,1% prosent, som tilsvarer en meravkastning på 0,4% målt mot indeksen på 7,7%.

- Aggregatet Pengemarked har i 2023 gitt en avkastning på 4,5%, tilsvarende en meravkastning på 1,1%.
- Aggregatet Norske aggregerte obligasjoner består av fondet Danske Invest Norsk Obl. Inst. Fondet har i 2023 levert en avkastning på 6,2%, mot indeksavkastning på 4,2%.
- Globale aggregerte obligasjoner består av fondene BlueBay IG Global Agg, PIMCO Global Bond Fund EGS og PIMCO Income Fund. Avkastning for året endte på 5,4%.
- Aggregatet globale høyrenteobligasjoner forvaltes gjennom fondet State Street HY. Fondets avkastning ble 10,9%, omtrent likt med indeksen.
- Norske anleggsobligasjoner utgjør per 31.12.2023 144,5 mill. Avkastningen i 2022 har vært 2,4%. Porteføljen forvaltes av DNB. Mandatet måles mot seg selv.

Årsmelding 2023

- Norske aksjer forvaltes per utgangen av 2023 gjennom fondene Arctic Norwegian Value Creation, Danske Invest Norske Aksjer Inst II, Fondsfinans Utbytte og Odin Norge A. Aksjer har i 2023 gitt en samlet avkastning på 12,4%. Dette tilsvarer en meravkastning på 1,2% mot indeks.
- Arctic Norwegian Value Creation har gitt en avkastning på 8,6%, tilsvarende en mindreavkastning på 2,6%.
- DI Norske Aksjer Inst II har gitt en avkastning på 8,5%, tilsvarende en mindreavkastning på 2,7%.
- Fondsfinans Utbytte har gitt en avkastning på 14,6%, tilsvarende en meravkastning på 3,4%.
- Odin Norge A har gitt en avkastning på 13,4%, tilsvarende en meravkastning på 2,2%.
- Globale aksjer forvaltes gjennom Ardevora, Generation Global og KLP AksjeVerdenIndeks. Samlet avkastning har for aggregatet vært 26,5% i 2023, omtrent likt med indeksen.

Ifølge finansreglementet til kommunen skal forvaltningen følge FNs Global Compact sine 10 prinsipper.

Porteføljens 11 forvaltere pr 31.12.2023 har alle signert på FN-støttede 'Principles for Responsible Investment' (PRI). PRI består av et nettverk av signatarer som har som mål å forstå hvilke konsekvenser investeringer har på miljø-, samfunns- og styringsrelaterte utfordringer (ESG) og støtter medlemmene med å implementere løsninger til disse utfordringene i investerings- og eierskapsbeslutninger. Forvalterne har også sine etiske retningslinjer, og flere av fondene har egne ESG-filter for å unngå plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil for kommunen.

Porteføljens markedsverdi ved inngangen til 2023 var på 448,1 mill. Ved utgangen av tredje tertial 2023 var markedsverdien 484,8 mill. Porteføljen har hatt en avkastning på 36,1 mill. i 2023.

- Pengemarked har i 2023 gitt en verdiendring på 1 mill.
- Norske og globale agg. obligasjoner har hhv. gitt en verdiendring på 0,4 mill. og 8,2 mill.
- Globale høyrenteobligasjoner har hatt en verdiendring på 2,2 mill.
- Norske anleggsobligasjoner har hatt en verdiendring på 4,1 mill.
- Norske aksjer har gitt en verdiendring på 5,3 mill., og globale aksjer på 14,9 mill.

Likviditet

Gjennomsnittlig kontantbeholdning pr uke:

	2020	2021	2022	2023
Kontantbeholdning	525 322	713 698	741 940	606 765

Utbytte

Kommunen hadde et budsjett på utbytte i 2023 på 183,2 mill. På bakgrunn av signaler fra Skagerak Energi i starten av året om økt utbytte, så ble utbytte forhøyet med 69 mill. i budsjettrevisjon i juni måned. På slutten av året kom det et ekstra utbytte fra Skagerak Energi på 152,1 mill.

Regnskapet viste en bokført inntekt på 341,4 mill. Utbytte mottatt fra Skagerak Energi på 325,4 mill., fra Kontorbygg med 3 mill. og fra Bjorstaddalen med 13 mill.

PASSIVASIDEN (kommunens innlån)

Gjelden

Kommunens låneportefølje er som de seneste årene forvaltet i samarbeid med Bergen Capital Management AS.

Bergen Capital Managements mandat er at det innenfor Skien kommunes finansreglement skal gjennomføres tiltak for å minimalisere kommunens finansutgifter.

Skien kommune sin sammensetning av gjeld er i henhold til kommunens finansreglement og innenfor definerte risikorammer som er vedtatt av bystyret. Renterisiko, refinansieringsrisiko og andre risikoelementer knyttet til lånegjelden er innenfor finansreglementets rammer og krav til risikohåndtering.

Risikohåndtering

Skien kommunes portefølje er i tråd med kommunens finansreglement og rentesikringsstrategi.

Kommunen har hatt økede betingelser på refinansieringer gjennom året på bakgrunn av hyppige rentehevelser fra Norges Bank. I februar hadde vi to refinansieringer på rundt 3,5%. I mai måned refinansierte vi til over 4% mens det fra august og ut året var lånenivåer på rundt 5,2% for refinansieringer over 12 mnd til 3 år. Årets låneopptak på 332 mill. i november ble splittet opp i et 11 og et 3 mnd. sertifikat i Handelsbanken og DNB, og ga kommunen renter på 5,1 og 4,5%.

Kommunens durasjonsoversikt i forhold til vår samlede låneportefølje viser at 61% av porteføljen har et durasjonsintervall på under 1 år, det vil si lån med 3 til 12 måneders forfall. Lånestrategien for året er gjennomført med en god miks av kortere sertifikatlån på mellom 3 og 12 mnd., sammen med noen lengre lån opp til 5 års varighet. For regnskapsåret 2024 er planen å fortsette denne fordelingen med kortere og lengre tidshorisont på våre refinansieringer og årets låneopptak.

Porteføljens forfallsstruktur, durasjon og sammensetning vurderes fortløpende og justeres i forhold til markedssyn og markedsforholdene i samarbeid med kommunens gjeldsforvalter Bergen Capital Management AS. Sammen ser vi på signaler fra markedet når rentenivåene er attraktive for kommunen og i tillegg må vi hensynta vårt finansreglement. Starten av 2024 har vært preget av svekkelser i markedets forventninger til rentekutt under kommende rentemøter hos Norges Bank. Generelt sett har markedet gått fra å forvente fire rentekutt i inneværende år til å nå forvente to kutt. Forventningsfallet har i stor grad vært drevet av økonomiske nøkkeltall som viser få tegn tilbakegang for norsk økonomi. Kommune må også huske at markedet er ustabil med mange geopolitiske/makro momenter som kan spille inn på kort varsel.

Kommunen har i starten av året kunne låne korte lån mellom 3-12 mnd på rundt 4,80 til 5%. Fastrentene for lån fra 3 til 10 år har ligget på mellom 4,7% til 4,4%.

Rentekostnad

Gjennomsnittlig rente i porteføljen er ved utgangen av 2023 på 3,5%. Dette er en betydelig økning fra 2,7% på starten av året.

Norges Bank gjennomførte hele seks hevelser av renten gjennom 2023 fra 2,75% på starten av året til 4,5% ved utgangen, dette er som fjoråret 2022 også en formidabel økning på så kort tid og har ført til høyere rentebetingelser enn markedet så for seg. Kommunen la inn en god buffer for rentekostnader da dette var et scenario som kunne oppstå, så kommunen fikk kun ca. 5 millioner høyere rentekostnad enn budsjett på grunn stadig høyere lånebetingelser i markedet.

Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet besluttet på rentemøtet i starten av januar 2024 å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent. Slik komiteen nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten trolig holdes på dette nivået en god stund fremover.

Utvikling i kommunens gjeld

Tall i hele tusen sum gjeld, pr. 31.12	2020	2021	2022	2023
Sum gjeld	4 781 703	5 115 669	5 257 220	5 510 689

Årsmelding 2023

Brutto lånegjeld pr. innbygger - kr.	86 713	92 153	94 007	98 539
--------------------------------------	--------	--------	--------	--------

Fordeling av gjeld etter låneformål

Tall i hele tusen, pr. 31.12	2020	2021	2022	2023
VARF-lån	1 380 196	1 462 283	1 614 748	1 734 890
Videre utlån / Formidlingslån	473 291	520 709	592 246	695 619
Lån til investeringer	2 928 216	3 132 677	3 050 226	3 080 180
Sum gjeld	4 781 703	5 115 669	5 257 220	5 510 689

Lånene til VARF (vann, avløp, renovasjon og feiing) og formidlingslån betales direkte av brukerne gjennom gebyrer og innbetalinger direkte fra innbyggerne/låntakerne. Lån til investeringer (3,1 mrd) er andel av gjeld som kommunen selv må dekke.

Renteutvikling i 2023

	01.01	30.06	31.12	Gj.snitt 2023
Styringsrente Norges Bank	2,75	3,75	4,5	3,63
3 mnd. NIBOR	3,26	4,33	4,70	4,17
Portefølje Skien kommune	2,70	2,94	3,50	3,05

For 2023 var det budsjettert en rente på gamle lån i kommunen på 3%, og med et snitt for regnskapsåret som viste 3,05%, så bidro dette til renteutgifter som gikk litt over budsjett selv med vesentlig høyere rentebetingelser i markedet.

Renterisiko

Rentebinding: Ved årsskiftet har 61% av lånene muligheter for renteregulering i 2024. Andelen lån med fast rente i 2024 og utover er 39%.

Avvik budsjett/regnskap

	Regn 2020	Regn 2021	Regn 2022	Regn 2023	Budsj 2023	Avvik 2023
Renteutgifter	86 937	69 172	94 007	156 714	151 796	4 918
Avdragsutgifter	184 085	199 068	183 691	180 451	180 000	451

Merkostnad renteutgifter skyldes økede rentebetingelser gjennom året, både på kortere sertifikatlån og lengre fastrentelån. Norges Bank økte renten gjennom året fra 2,75% til 4,5%. Dette førte til at gjennomsnittrenta for Skien kommunes gjeldsportefølje gikk fra 2,7% på starten av året og opp til 3,5% på slutten av året.

Totalt ser vi derfor at renteutgiftene for 2023 økte kraftig fra fjoråret, men totalt sett traff kommunen bra med sitt budsjett for rentekostnader i et marked med hyppige rentehevinger.

Avdragsutgifter er betalt etter gjeldende regelverk i kommuneloven.

Utsikter for 2024

For 2024 er det i driftsbudsjettet forventet en avkastning av langsiktige plasseringer på 5 %.

Så lenge kommunen ikke har noen bufferfond og all avkastning fra langsiktige plasseringer benyttes som driftsinntekter, er det ikke tilrådelig å ta større risiko enn dagens plasseringer i rentefond, obligasjonsfond, aksjefond og anleggsobligasjoner. Likviditeten var som de seneste årene også solid gjennom regnskapsåret 2023 med en gjennomsnittlig beholdning på nærmere 607 mill.

Fokus for økonomiavdeling er å øke våre finansielle verdier på lang sikt, for dermed å bygge opp fond for å finansiere tiltak og prosjekter i drifts- og investeringsregnskapet. Vår aktiva er hovedsakelig plassert i lavrisikosegmentet og en andel på 26% i aksjefond. Det er fremdeles høye renter sammenlignet med de

siste årene og usikkerhet i verdensøkonomien og de ulike finansmarkeder pr. mars 2024 gjør at er det vanskelig å spå hva avkastningen kan bli, men vi tror på en budsjettert avkastning på 5%.

Kommunens renteinntekter er budsjettert til 41 mill. i 2024, og at avkastning på fond, aksjer og obligasjoner vil medføre resultat mot budsjetterte tall. Men det er selvsagt usikkerhet rundt dette nå på grunn av markedet er usikre på om det kommer noen varslede rentenedsettelse eller om dette blir forsinket utover regnskapsåret og den generelle verdenssituasjon med krigen i Ukraina, presidentvalg i USA og variabel kinesisk økonomi.

På innlånene er det i 2024 budsjettert med 4,5% rente på gamle lån og 5,3% på nye lån. Høy lånegjeld fører til sårbarhet ved rentendringer. Renten på låneporteføljen er ved inngangen til året på 3,5% og reflekterer kommunens rentestrategi og evalueres fortløpende sammen med vår gjeldsforvalter.

Reduserte forventninger til rentekutt og vedvarende sterke økonomiske nøkkeltall har ført til renteoppgang både i Norge og hos våre handelspartnere.

Februar måned har vært preget av svekkelser i markedets forventninger til rentekutt under marsmøtet hos Norges Bank. Generelt sett har markedet gått fra å forvente fire rentekutt i inneværende år til å nå forvente to kutt. Forventningsfallet har i stor grad vært drevet av økonomiske nøkkeltall som viser få tegn tilbakegang for norsk økonomi. I Norge har inflasjonstallene for januar lagt marginalt under Norges Banks prognose i pengepolitisk rapport fra desember, med KPI-JEA på 5,3 prosent.

Totalinflasjonen endte på 4,7 prosent og viser dermed at inflasjonen holder seg på høye nivåer. I tillegg viser ferske tall fra NAV at den sesongjusterte ledigheten holdt seg uendret på 1,9 prosent fra januar til februar. Ledighetstallene ble dermed rapportert lavere enn hva Norges Bank har lagt til grunn i sine prognoser. Det taler for at første rentekutt tidligst vil komme mot slutten av året.

Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet besluttet på rentemøtet i januar 2024 å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent. Slik komiteen nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten trolig holdes på dette nivået en god stund fremover.

-Prisveksten er klart over målet. Den underliggende prisveksten har avtatt videre, men er fortsatt høy. Arbeidsledigheten er lav, men veksten i økonomien er svak. Både prisveksten og den økonomiske aktiviteten har vært om lag som anslått i forrige pengepolitiske rapport. Kronen er sterkere enn lagt til grunn. Utsiktene for norsk økonomi ser samlet sett ikke ut til å være vesentlig endret siden forrige rapport. - Vår vurdering er at renten nå er tilstrekkelig høy for å få prisveksten tilbake til målet innen rimelig tid, kommenterte sentralbanksjef Ida Wolden Bache.

Faktiske lånerenter for offentlig sektor ved utgangen av februar måned 2024 på anslagsvis: 3 år til 4,7%, 5 år til 4,6 og 10 år til 4,4%.

De indikerte sertifikatrentene har økt som følge av økende pengemarkedsrenter: 3 mnd. på 4,84%, 6 mnd. på 4,88% og 12 mnd. på 4,96%. Til sammenligning kunne kommunen på samme tidspunkt ifjor låne over 12 måneder til 4,1%.

Av kommunens låneportefølje på 5,5 mrd., så er 3,3 mrd. av dette oppe til rentejustering i løpet av 2024. Det er også viktig å huske på at når vi trekker bort VAR- og formidlingslån, så er det bare 3,1 mrd. av kommunens total gjeld som påvirker kommunens rentesensibilitet som går direkte på vår drift- og likviditetssituasjon.

Oppsummert:

Det er litt usikkerhet om den videre utviklingen i norsk økonomi. Dersom kostnadsveksten i bedriftene holder seg oppe, eller kronen igjen svekker seg, kan prisveksten holde seg høy lenger enn tidligere

anslått. Da kan Norges Bank heve renten igjen, men dersom vi får en kraftigere oppbremsing i norsk økonomi eller inflasjonen faller raskere, kan renten bli satt ned tidligere for norske kommuner.

For Skien kommune betyr dette fortsatt relativt høye renter på våre refinansieringer og låneopptak sammenlignet med 2021 og 2022, mens det for vår aktivaportefølje ser ut som vi fortsetter den gode tendensen vi så på slutten av 2023 og at dette kan stabilisere seg gjennom 2024, uansett er Skien kommune med her på lang sikt og vi er tro mot vår langsiktige strategi med lav risikovillighet og mer sikre plasseringer.

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Rammetilskudd		-1 738 617	-1 844 474	-1 886 537	-1 912 498
Inntekts- og formuesskatt		-1 841 892	-1 680 262	-1 708 668	-1 736 047
Eiendomsskatt		-158 138	-163 000	-163 000	-160 747
Andre generelle driftsinntekter		-78 936	-68 779	-93 324	-108 827
Sum generelle driftsinntekter		-3 817 583	-3 756 515	-3 851 529	-3 918 119
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		3 593 956	3 576 624	3 684 931	3 870 085
Avskrivninger		239 157	249 000	249 000	244 252
Sum netto driftsutgifter		3 833 113	3 825 624	3 933 931	4 114 336
Brutto driftsresultat		15 530	69 109	82 402	196 217
Renteinntekter		-27 673	-24 749	-24 749	-51 197
Utbytter		-158 078	-114 167	-183 167	-341 374
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		9 515	-8 416	-8 416	-36 118
Renteutgifter		95 021	152 578	152 578	156 856
Avdrag på lån		183 691	180 000	180 000	180 451
Netto finansutgifter		102 475	185 246	116 246	-91 381
Motpost avskrivninger		-239 157	-249 000	-249 000	-244 252
Netto driftsresultat		-121 151	5 355	-50 351	-139 415
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		15 240	13 600	31 586	13 565
Avsetninger til bundne driftsfond		20 190	615	615	9 943
Bruk av bundne driftsfond		-30 910	-7 294	-9 703	-13 663
Avsetninger til disposisjonsfond		136 889	15 225	73 297	129 571
Bruk av disposisjonsfond		-20 257	-27 500	-45 442	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		121 151	-5 355	50 351	139 415
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Selskaper og annen felles drift		94 301	248 289	234 180	227 136
Kommunedirektør		27 766	7 992	9 808	10 462
Oppvekst		1 341 326	1 342 251	1 457 054	1 476 036
Helse og velferd		1 575 968	1 510 220	1 668 882	1 785 911
NAV		164 137	168 114	180 723	195 009
Organisasjon og Utvikling		227 850	236 246	272 919	260 285
VARF		70 289	74 618	0	0
Byutvikling, drift og kultur		536 751	575 349	580 248	564 397
Tjenesteovergrepene		-458 497	-590 451	-720 799	-649 893
Sum bevilgninger drift, netto		3 579 890	3 572 629	3 683 014	3 869 343
Herav:					
Avskrivninger		0	0	0	0
Motpost avskrivninger		0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter		73	-193	-193	85
Overføring til investering		1 940	0	2 986	2 986
Avsetninger til bundne driftsfond		18 657	615	615	9 796
Bruk av bundne driftsfond		-23 329	-2 916	-5 325	-11 802
Bruk av disposisjonsfond		-11 407	-1 500	0	-1 806
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		3 593 956	3 576 624	3 684 931	3 870 085

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler		642 465	640 689	851 548	774 681
Tilskudd til andres investeringer		9 383	8 000	19 181	7 101
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		17 271	13 600	13 600	19 455
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		669 119	662 289	884 329	801 237
Kompensasjon for merverdiavgift		-72 709	-78 185	-114 729	-99 067
Tilskudd fra andre		-9 006	-222 570	-228 467	-303 406
Salg av varige driftsmidler		-39 000	-8 000	-8 000	-30 831
Salg av finansielle anleggsmidler		-3 819	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-467	0	0	-942
Bruk av lån		-519 252	-331 933	-491 917	-360 704
Sum investeringsinntekter		-644 253	-640 689	-843 113	-794 949
Videreutlån		117 769	120 000	120 000	79 301
Bruk av lån til videreutlån		-75 553	-120 000	-120 000	-51 022
Avdrag på lån til videreutlån		18 450	40 000	40 000	16 626
Mottatte avdrag på videreutlån		-56 725	-40 000	-40 000	-44 905
Netto utgifter videreutlån		3 941	0	0	0
Overføring fra drift		-15 240	-13 600	-31 586	-13 565
Avsetninger til bundne investeringsfond		0	0	0	8 908
Bruk av bundne investeringsfond		-6 941	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		-6 626	-8 000	-9 631	-1 631
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-28 807	-21 600	-41 217	-6 287
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Selskaper og annen felles drift					
Ventilasjon fritidsparken		0	0	0	81
Sum Selskaper og annen felles drift		0	0	0	81
Kommunedirektør					
Inventar KIE		546	0	0	0
Sum Kommunedirektør		546	0	0	0
Oppvekst					
Barnevernsreformen ressurscenter		24	0	0	10 945
Småprosjekter investeringer oppvekst		2 231	3 750	3 750	1 971
Den digitale skole		8 669	13 125	17 581	8 174
Sum Oppvekst		10 924	16 875	21 331	21 090
Helse og velferd					
Boliger rus		53	0	0	0
Elbil ladestasjoner, infrastruktur		1 968	2 200	2 925	2 055
Småprosjekter som understøtter driften helse og velferd		10 134	4 808	4 808	4 787
Personalrom Tamburlund2		11	0	4 989	160
Bygningsmessige justeringer tilrettelagte tjenester		269	0	2 231	1 949
Møbler til MATS på stevneplassen		0	1 500	1 500	0
Kommunalt fastlegekontor		0	5 000	5 000	339
Nytt kjøleanlegg Scheen mat		0	2 000	2 000	0
Tilpasning av boliger - Ilen		0	2 500	2 500	2 384
Skotfosstorvet oppgradering		0	2 500	2 500	0
Småhus STHF		453	19 500	19 500	0
ME-rom lavblokk		185	0	0	0
Fornyelser Kriesenteret		0	0	366	457
Sum Helse og velferd		13 073	40 008	48 319	12 131
Organisasjon og Utvikling					
Investeringsramme KID -Digitalisering sprosjekter		13 189	23 251	35 191	17 850
Sum Organisasjon og Utvikling		13 189	23 251	35 191	17 850
Byutvikling, drift og kultur					
Aksjon skoleveg		642	950	2 092	157
Oppgradering av veger/bruer/sikkerhetstiltak		15 020	14 000	14 000	16 361
Investering boliger		39 450	10 309	30 309	37 036
Investeringer		11 566	12 736	21 077	13 275
Maskinforvaltning/transformasjon biogass					
Kverndalen bo- og aktivitetssenter netto 48 plasser		240 822	149 971	199 971	241 697
Kommunal andel Bypakka		16 261	13 750	13 750	7 370
Byutviklingsprosjekter		576	1 199	6 423	1 173
Nytt bibliotek og besøkssenter		4 329	8 000	8 000	4 340
Småprosjekter investering BDK		5 295	6 098	6 098	6 051
Lekeplasser/rekreasjonsområder		746	500	500	455
Investeringsplan formålsbygg		6 648	6 790	9 415	9 413
Reduksjon andel grusveger		2 183	2 500	2 500	2 324
Veg og gatelyst i distriktene		500	500	500	500
Akutte tjenester, nye lokaler legevakt		438	0	0	0
Klima og energiplan		3 063	8 750	19 706	15 078
Infrastruktur i bakken		3 437	2 404	2 404	2 366
Uteområder skoler-barnehager-møtearena		557	602	602	604
Brannbiler		9 885	0	0	0

Årsmelding 2023

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Ladeinfrastruktur Skien		32	602	2 615	874
EPC 2		4 053	0	27 000	24 543
P-anlegg Fritidsparken		354	0	0	0
Utbyggingsavtale og tilrettelegging datasenter		0	0	0	65
NVE Rassikring Skienselva		97	0	0	2 503
Gimsøy skole		1 268	0	520	520
Etablere urnelund Gulset		468	1 000	1 000	88
Feierbil		0	0	4 063	0
Belønningsmidler		5 406	0	0	28 883
Tiltaksmidler Korona		1	0	0	0
Bakkestranda friområde		3 986	0	500	1 452
Arealutvikling næring og bolig		6 027	10 269	10 269	14 195
Springkling Rådhus/Torggata 4		2 995	0	9 477	6 584
Diverse driftsfinansiering BDK		2 563	0	2 120	2 945
Ny lokasjon Mats		642	27 500	39 295	10 171
Åfoss skole - nytt tak		4 343	0	1 867	1 772
Tak Skienshallen - oppgradering		29	0	3 096	4 553
Lyngbakken sykehjem - utvidelse plasser		596	30 000	30 000	4 467
Nye boformer		394	12 500	24 565	4 745
Aircondition Skien helsehus		0	5 000	5 000	408
Forsikringsaker/uhell bygg		1 304	0	0	2 598
Solceller i formålsbygg		0	22 500	22 500	6 272
Kjørbekekkgda skole		0	8 125	8 125	0
Kvikkleire rassikring		0	10 000	10 000	0
Mulighetsstudie for lokalt banetilbud i Grenland		1 413	0	0	0
Statlige spillemidler		1 729	0	0	0
Fangstkammer for pukkellaks		0	0	0	811
Nytt ventilasjonsanlegg Kjørbekekkgda		0	0	0	272
Bakkane varmpumpe		0	0	3 764	3 826
Lyngbakken solceller		0	0	3 608	3 671
Smieøya kombinert finansiering		0	0	0	48 693
Vann og Avløp- investeringer		202 593	194 000	199 978	189 737
Sum Byutvikling, drift og kultur		601 711	560 555	746 708	722 849
Tjenesteovergripende					
Avrunding og avstemming		58	0	0	0
Lån og mvakomp-fellesfinansiering		2 965	0	0	680
Sum Tjenesteovergripende		3 023	0	0	680
Investeringer i varige driftsmidler		642 465	640 689	851 548	774 681

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Investeringer Kirkevergen		5 000	5 000	5 000	5 000
Skien Fritidspark - investeringsramme		1 450	0	7 050	0
Underskuddsdekning Inv SF KF		0	0	1 631	1 631
El-bil ladestasjoner		0	0	0	2
Lyngbakken utvidelse 64 plasser		64	0	0	0
Tilrettelegging for tilknytning av spredt avløp		0	0	0	39
Dr. Backersveg		85	0	0	0
Tollnesvegen		0	0	0	5
Søndre Tollmo- fornyelse VA		70	0	0	0
Sveene 1 - VA anlegg		10	0	0	0
Bomhøvet - sanering VA		11	0	0	6
Uglevegen - rehab spillvann		4	0	0	0
Tangaråsen-Farebukta, overføringsledning		99	0	0	18
Tilknytning nye boligfelt m.m.- avløp		55	0	0	0

Årsmelding 2023

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Grinii - begge sider av Siljanvegen		0	0	0	91
Blåbærlia - Klamra		0	0	0	12
Nasjonalt Ibsensenter og bibliotek		26	0	0	0
Brannbil A23		0	0	0	31
Ventilasjon fritidsparken		0	3 000	5 500	0
Tollmotunet justeringsavtale		598	0	0	0
Hoppestad Nord justeringsavtale		204	0	0	0
Hoppestad Sør justeringsavtale		1 707	0	0	0
Klosterøya Øst fom. 2022 utbyggingsavtale		0	0	0	26
Strømdalsjordet - justeringsavtale		0	0	0	240
Tilskudd til andres investeringer		9 383	8 000	19 181	7 101

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Nytt investeringselskap Vekst i Grenland IKS		3 819	0	0	0
Egenkapitalinnskudd KLP		1 453	1 600	1 600	1 565
Makeskifte Cappelen 2021		0	0	0	5 890
EK Skien kommunale pensjonskasse (SKP)		12 000	12 000	12 000	12 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		17 271	13 600	13 600	19 455

4. Utlån

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Sum del 1-4		669 119	662 289	884 329	801 237

Årsmelding 2023

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Rammetilskudd		-1 738 617	-1 844 474	-1 886 597	-1 912 498
Inntekts- og formuesskatt		-1 841 892	-1 680 262	-1 708 668	-1 736 047
Eiendomsskatt		-158 138	-163 000	-163 000	-160 747
Andre skatteinntekter		0	0	0	-2 205
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-167 054	-133 814	-159 244	-201 866
Overføringer og tilskudd fra andre		-589 053	-506 016	-513 274	-661 948
Brukerbetalinger		-132 181	-129 311	-128 829	-138 673
Salgs- og leieinntekter		-558 159	-639 690	-644 193	-629 868
Sum driftsinntekter		-5 185 094	-5 096 567	-5 203 806	-5 443 852
Lønnsutgifter		2 474 058	2 436 154	2 458 788	2 599 863
Sosiale utgifter		640 286	623 811	668 495	684 028
Kjøp av varer og tjenester		1 458 991	1 522 560	1 544 381	1 688 125
Overføringer og tilskudd til andre		388 133	334 152	365 544	423 802
Avskrivninger		239 157	249 000	249 000	244 252
Sum driftsutgifter		5 200 625	5 165 676	5 286 208	5 640 070
Brutto driftsresultat		15 530	69 109	82 402	196 217
Renteinntekter		-27 673	-24 749	-24 749	-51 197
Utbytte		-158 078	-114 167	-183 167	-341 374
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		9 515	-8 416	-8 416	-36 118
Renteutgifter		95 021	152 578	152 578	156 856
Avdrag på lån		183 691	180 000	180 000	180 451
Netto finansutgifter		102 475	185 246	116 246	-91 381
Motpost avskrivninger		-239 157	-249 000	-249 000	-244 252
Netto driftsresultat		-121 151	5 355	-50 351	-139 415
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		15 240	13 600	31 586	13 565
Avsetninger til bundne driftsfond		20 190	615	615	9 943
Bruk av bundne driftsfond		-30 910	-7 294	-9 703	-13 663
Avsetninger til disposisjonsfond		136 889	15 225	73 297	129 571
Bruk av disposisjonsfond		-20 257	-27 500	-45 442	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		121 151	-5 355	50 351	139 415
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Balanseregnskap §5-8

BALANSE (regnsk.forskr §5-8)	Note	2023	2022
A. Anleggsmidler			
<i>I. Varige driftsmidler</i>			
Faste eiendommer og anlegg	11	6 880 927	6 425 322
Utstyr, maskiner og transportmidler	11	281 115	258 859
<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>			
Aksjer og andeler	7	721 671	702 216
Obligasjoner		0	0
Utlån	12	616 484	577 111
<i>III. Immaterielle eiendeler</i>			
<i>IV. Pensjonsmidler</i>	2	6 064 137	6 063 040
Sum anleggsmidler		14 564 333	14 026 548
B. Omløpsmidler			
<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>		729 995	680 929
<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>			
Aksjer og andeler	10	340 286	259 595
Obligasjoner	10	144 000	188 000
Sertifikater			0
Derivater			0
<i>III. Kortsiktige fordringer</i>			
Kundefordringer		303 119	419 400
Andre kortsiktige fordringer		42 524	0
Premieavvik	2	720 677	468 632
Sum omløpsmidler		2 280 601	2 016 556
SUM EIENDELER		16 844 934	16 043 104

Årsmelding 2023

C. Egenkapital			
<i>I. Egenkapital drift</i>			
Disposisjonsfond	8	-954 252	-824 681
Bundne driftsfond	8,15	-77 784	-81 504
Merforbruk i driftsregnskapet			0
Mindreforbruk driftsregnskapet			0
<i>II. Egenkapital investering</i>			
Ubundet investeringsfond	8	-127 150	-128 781
Bundne investeringsfond	8	-51 883	-42 975
Udekket beløp i investeringsregnskapet			0
Udisponert beløp i investeringsregnskapet			0
<i>III. Annen egenkapital</i>			
Kapitalkonto	9	-3 193 175	-3 450 936
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	14	9 763	9 763
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
Sum egenkapital		-4 394 481	-4 519 114
D. Langsiktig gjeld			
<i>I. Lån</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	-4 088 531	-3 158 349
Obligasjonslån	13	-1 256 754	-1 701 754
Sertifikatlån	13	-165 754	-397 467
<i>II. Pensjonsforpliktelser</i>	2	-6 149 233	-5 566 949
Sum langsiktig gjeld		-11 660 272	-10 824 519
E. Kortsiktig gjeld			
<i>I. Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		-243 595	-207 153

Årsmelding 2023

Likviditetslån			0
Derivater			0
Annen kortsiktig gjeld		-543 118	-485 264
Premieavvik	2	-3 468	-7 054
Sum kortsiktig gjeld		-790 181	-699 471
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		-16 844 934	-16 043 105
F. Memoriakonti			
<i>I. Ubrukte lånemidler</i>		289 114	248 907
<i>II. Andre memoriakonti</i>		-255 856	-213 911
<i>III. Motkonto for memoriakontiene</i>		-33 257	-34 996
Sum memoriakonti		0	0

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner §5-9

	Samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - drift (regnsk.forksr. §5-9)	Regnskap 2023
1	Netto driftsresultat	-139 415
2	Avsetninger til bundne driftsfond	9 943
3	Bruk av bundne driftsfond	-13 663
4	Overføring til investering ihht årsbudsjettet og fullmakter	31 586
5	Avsetninger til disposisjonsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	73 297
6	Bruk av disposisjonsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	-45 442
7	Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk	0
8	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-83 696
9	Strykning av overføring til investering	-18 021
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	45 442
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-56 274
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	0
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	56 274
18	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

Årsmelding 2023

	Samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - investering (regnsk.forskr. §5-9)	Regnskap 2023
1	Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	418 014
2	Avsetninger til bundne investeringsfond	8 908
3	Bruk av bundne investeringsfond	0
4	Budsjettet bruk av lån	-611 917
5	Overføring fra drift ihht årsbudsjettet og fullmakter	-31 586
6	Avsetninger til ubundet investeringsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	0
7	Bruk av ubundet investeringsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	-9 631
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9	Årets budsjettavvik (udisponert eller udekket beløp før strykninger)	-226 212
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0
11	Strykning av bruk av lån	200 191
12	Strykning av overføring fra drift	18 021
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	8 000
14	Udisponert eller udekket beløp etter strykninger	0
15	Avsetning udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	
10	Fremført til inndekning senere år (udekket beløp)	0

Noter til regnskapet

Note 1 - Arbeidskapital

Balanseregnskapet :	01.01.2023	31.12.2023	Endring
2.1 Omløpsmidler	2 016 554	2 280 601	
2.3 Kortsiktig gjeld	-699 469	-790 181	
Arbeidskapital	1 317 085	1 490 420	173 335

Drifts- og investeringsregnskapet :	Sum
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter	-5 443 852
Sum driftsinntekter	5 395 818
Netto finansutgifter	-91 381
Netto driftsresultat	-139 415
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	801 237
Sum investeringsinntekter	-794 950
Netto utgifter videreutlån	0
Netto utgifter i investeringsregnskapet	6 287
Endring ubrukte lånemidler (økning -/reduksjon+)	40 207
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-173 335

Note 2 Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Skien kommunale pensjonskasse (SKP), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Ordningen ga tidligere, ved full

Årsmelding 2023

opptjening, en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser en som utgjorde samlet bruttopensjon på 66% av pensjonsgrunnlaget.

Stortinget har vedtatt endringer i regelverket for offentlig tjenstepensjon. Pensjonsordningen er ytelsesbasert og fra 1.1.20 er det påslagsordning for alle født 1963 eller senere.

I tillegg til alderspensjon omfatter pensjonsytelsene uførepensjon, ektefellepensjon og pensjon til barn som har mistet en eller begge foreldre.

Ordningen med AFP fra 62 år til 65 år er ikke en del av tjenstepensjonsordningen, men administreres av pensjonskassen for arbeidsgiver. AFP regler for de som er født etter 1963 eller senere er ikke avklart p.t.

Framtidige premier vil påvirkes av risikomessig over- eller underskudd på nåværende og tidligere ansatte både i kommunen og i andre kommuner som inngår i ordningen. Premien vil også være påvirket av avkastning, lønnsvekst og utvikling i folketrygdens grunnbeløp.

Etter gjeldende lov og forskrift for kommunalt regnskap skal alle påløpte betalingsforpliktelser utgiftsføres når forpliktelsen påløper, dvs i dette tilfelle når den ansatte arbeider, og ikke på det tidspunkt den ansatte har gått av med pensjon. Påløpt pensjonsforpliktelse som vedrører kommunens egenandel for medarbeidere som tar ut AFP fra fylte 62 og fram til fylte 65 år, skulle ha blitt klassifisert som langsiktig gjeldsforpliktelse. Dette er imidlertid ikke kommunal regnskapspraksis, slik at regnskapet kun er belastet med den egenandelen som faktisk er innkrevd i regnskapsåret.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring igjen over de neste 7 årene.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

<i>alle tall i hele 1000</i>	SKP	KLP	SPK	2023	2022
Årets netto pensjonskostnad					
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	164 469	37 607	34 508	236 584	241 388
Rentekostnad av årets pensjonsforpliktelse	171 951	24 872	13 208	210 031	165 974
Brutto Pensjonskostnad	336 420	62 479	47 716		
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-186 271	-30 939	-8 532	-225 742	-202 544
Netto Pensjonskostnad	150 149	31 540	39 184	220 873	204 818
Sum Amortisert premieavvik	85 189	10 977	1 444	97 610	91 307

Årsmelding 2023

Avregning for tidligere år	0	0	0	0	0
Administrasjonsomkostninger	28 107	1 833	1 290	31 230	28 214
Samlet kostnad	263 445	44 350	39 030	346 825	320 889
Premieavvik					
Forfalt premie (inkl. adm.kostn.)	426 140	89 272	55 470	570 882	321 360
Administrasjonskostnad	-28 107	-1 833	-1 290	-31 230	-28 213
Netto pensjonskostnad	-150 149	-31 540	-39 184	-220 873	-204 819
Premieavvik	247 884	55 899	14 996	318 779	88 328
Arbeidsgiveravgift av premieavvik	34 952	7 882	2 114	44 948	12 454
Akkumulert premieavvik (inkl. arb.giv.avg.)					
Akkumulert 01.01.	396 591	67 702	-14 632	449 661	453 060
Premieavvik for året	282 836	63 781	17 110	363 727	100 782
Amortisering av premieavvik fra tidligere år	-97 201	-12 525	-1 648	-111 373	-104 181
Akkumulert premieavvik 31.12.	582 226	118 958	831	702 015	449 661
Pensjonsforpliktelse og -midler					
Brutto påløpt forpliktelse (inkl. arb.giv.avg.)	4 990 766	722 847	425 105	6 138 718	5 628 254
Pensjonsmidler	4 949 261	835 469	279 408	6 064 138	6 063 040
Netto pensjonsforpliktelse	41 505	-112 622	145 697	74 580	-434 786
Estimatavvik forpliktelser					
Faktisk forpliktelse 01.01.	4 838 268	685 686	377 388	5 901 342	5 426 198
Estimert forpliktelse 01.01.	4 521 671	683 947	426 861	5 632 479	5 190 648
Estimatavvik forpliktelse	316 597	1 739	-49 473	268 863	235 550
Estimatavvik midler					
Estimerte pensjonsmidler 01.01.	5 076 301	750 848	238 854	6 066 003	5 650 893
Faktiske pensjonsmidler 01.01.	4 547 616	742 409	216 695	5 506 720	5 771 392

Årsmelding 2023

Estimatavvik midler	-528 685	-8 439	-22 159	-559 283	120 499
Bruk av premiefond til innbetaling av premie	65 000	4 356	0	69 356	100 954

BEREGNINGSFORUTSETNINGER	2022	2023
Diskonteringsrente	3,00 %	3,50 %
Forventet lønnsvekst og G-regulering	1,98 %	2,48 %
Forventet pensjonsregulering	1,22 %	1,71 %**
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,50 %*	4,00 %

*SPK 3% i 2022

**KLP og SPK 2,48% i 2023

Note 3 Ytelse til ledelse

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Honorar og godtgjørelse for verv	Tilleggs-godtgjørelse	Naturalytelser
Ordfører 01.01 - 18.10.23	0	1 130 636	0	1 370
Ordfører 19.10 - 31.12.23		412 680		950
Kommunedirektør	1 752 699	0	0	834

Note 4 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Vestfold og Telemark Revisjon IKS.

Skien kommune er medeier i selskapet og betalte i 2023 et samlet driftstilskudd revisjonstjenester på kr 2 803 487.

Det er ikke fakturert noe ut over dette for rådgivning eller andre tjenester fra Vestfold og Telemark Revisjon IKS i 2023.

Revisjonsoppdraget består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og attestasjoner.

Note 5 Garantiansvar

		2023	2022	2021	utløper
Brekke barnehage BA		81 642	160 690	239 512	2025
Einaren barnehage		23 266	161 198	296 590	2024
Trollmyra Barnehage Læringsverkstedet AS		0	0	0	2033
Gjerpenhavna barnehage BA		2 720 000	3 040 000	3 360 000	2033
Klyveskogen barnehage Læringsverkstedet AS		0	0	0	2033
Kapitelberget Barnehage		1 744 201	1 886 058	2 039 875	2034
Gregorius barnehage		2 697 969	3 026 994	3 290 214	2034
Skien Diakonale Senter		312 121	363 741	412 474	2033
Totalt Husbanken		7 579 199	8 638 681	9 638 665	
Stiftelsen Tabernaklet omsorgsboliger		610 000	1 220 000	1 830 000	2024
Arkaden Atrium borettslag		3 536 000	3 978 000	4 420 000	2031
Ibsenhuset AS		4 700 000	4 700 000	4 700 000	2023
Totalt Kommunalbanken		8 846 000	9 898 000	10 950 000	
Garantier Sosiallån, liste unntatt offentlighet, jf off.lovens § 5a		4 123 955	3 373 415	2 578 727	
Andre kredittinstitusjoner					
Ibsenhuset AS*	Teller AS				
Løyve persontransport (TFK)	DnB Bank ASA	243 000	243 000	243 000	
Renovasjon i Grenland	KLP Kommunekreditt	11 103 284	11 361 500	11 621 500	2066
Renovasjon i Grenland	KLP Kommunekreditt	1 157 750	1 475 000	1 792 750	2028
Renovasjon i Grenland	KLP Kommunekreditt	2 607 142	3 128 571		2028
Renovasjon i Grenland	KLP Kommunekreditt	3 480 000	3 915 000		2031
Renovasjon i Grenland	KLP Kommunekreditt	1 040 000	1 120 000		2036

Årsmelding 2023

Totalt andre kredittinstitusjoner		19 631 176	21 243 071	13 657 250	
Totalt garantier Skien kommune		40 180 330	43 153 167	36 824 642	

* Garantien innebærer at kunder som har kjøpt billett av Ibsenhuset AS får refundert billettprisen ved avlyst forestilling

Kommunen har i løpet av regnskapsåret ikke måttet innfri noen garantier.

Note 6 Fordringer og gjeld til KF

Skien Fritidspark KF	tall i hele 1000	Fordringer 31.12.2023	Gjeld 31.12.2023	Fordringer 31.12.2022	Gjeld 31.12.2022
213.890.110	Kundefordringer	12		26 611	
213.890.112	Kundefordringer	-	-	447	-
213.890.160	Kundefordringer	12		-	
213.890.180	Kundefordringer	2			
214.650.001	Diverse	10 000	-	10 000	-
232.50.007	Strøm		-	-	-
232.890.000	Leverandørgjeld		4 869	-	32 781
Sum gjeld og fordringer. FRITIDSP		10 026	4 869	37 058	32 781

Renovasjon i Grenland IKS	tall i hele 1000	Fordringer 31.12.2023	Gjeld 31.12.2023	Fordringer 31.12.2022	Gjeld 31.12.2022
213.890.100	Kundefordringer		-	-	-
213.890.180	Kundefordringer		-	-	-
213.890.110	Kundefordringer	194		190	
213.890.112	Kundefordringer		-	454	-
213.890.140	Kundefordringer	2			
232.890.000	Leverandørgjeld		-		-
Sum gjeld og fordringer. RIG		196	-	644	-

Årsmelding 2023

Skien Fritidspark KF har i 2019 fått stilt til rådighet en trekkrett i Skien kommune slik at virksomhetens likviditetsbehov ivaretas. Denne trekkretten er tatt i bruk, og kr 10.000.000 står som konsernintern kortsiktig fordring i balansen.

Note 7 - Aksjer

	Selskapets navn	Eierandel 31.12.2023	Bokført verdi 01.01.2023	Bokført verdi 31.12.2023
	Skien tomteselskap AS	100,0 %	22 000	22 000
	Kontorbygg AS	100,0 %	60 000 000	60 000 000
	Ibsenhuset AS	100,0 %	23 864 000	23 864 000
	Biblioteksentralen SA	1,0 %	11 700	11 700
	GREP Grenland AS	49,0 %	757 850	757 850
*	Skien næringsfond AS	100,0 %	7 789 000	7 789 000
	Skagerak Energi AS	15,2 %	257 914 314	257 914 314
*	Bygasjen AS	100,0 %	81 014 000	81 014 000
	Rehabiliteringssenteret AIR AS	0,3 %	5 000	5 000
	Skien Dalen Skipsselskap AS	10,0 %	76 324	76 324
	Telemark og Vestfold Regionteater AS	33,3 %	35 000	35 000
	Filmparken AS	0,2 %	-	-
	E134 haukelivegen AS 10	2,2 %	10 000	10 000
	Bjorstaddalen avfallsanlegg AS	100,0 %	26 223 172	26 223 172
	Skien datasenter utvikling as	34,0 %	-	-
	Grenlandssamarbeidet oppgavefelleskap	16,7 %	3 818 779	3 818 779
	Bjorstaddalen AS	100,0%	-	5 890 000
	Grenland Vestfold Biogass AS	10,4 %	10 330 229	10 330 229
	Sum aksjer		471 871 368	477 761 368

Årsmelding 2023

	Egenkapitalinnskudd i KLP		21 485 528	23 050 426
	Egenkapitalinnskudd i SKP		208 000 000	220 000 000
	Yrkesskolenes Hybelhus Oslo		75 000	75 000
	Einaren Barnehage BA		16 000	16 000
	Skogmusa Barnehage		5 000	5 000
	Sør Øst 110 IKS	8,0 %	763 140	763 140
	Grenland Havn IKS	33,3 %	-	
	Gea Norvegica Geopark IKS	9,6 %	-	-
	Sum andeler		230 344 668	243 909 566
	Sum aksjer og andeler		702 216 036	721 670 934
*	Nedskrevet verdi, vesentlig ikke forbigående			

Note 8 Avsetning og bruk av fond

Jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5 nr. 6

Tall i hele tusen

Type fond	2022	2023
Bundne driftsfond - kap. 251		
Beholdning pr.01.01	92 224	81 504
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	30 910	13 663
Avsetning til bundne driftsfond	20 190	9 943
Beholdning pr. 31.12	81 504	77 784
Ubundne investeringsfond - kap. 253		
Beholdning pr.01.01	135 407	128 781
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskapet	6 626	1 631
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0

Årsmelding 2023

Beholdning pr. 31.12	128 781	127 150
Bundne investeringsfond - kap. 255		
Beholdning pr.01.01	49 915	42 974
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskapet	6 941	0
Avsetning til bundne investeringsfond	0	8 909
Beholdning pr. 31.12	42 974	51 883
Disposisjonsfond - kap. 256		
Beholdning pr.01.01	708 050	824 682
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet	0	0
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	20 257	0
Avsetning til disposisjonsfond	136 889	129 571
Beholdning pr. 31.12	824 682	954 253
Samlet avsetning og bruk av fond i året		
Beholdning pr.01.01	985 597	1 077 942
Bruk av avsetninger	64 734	15 294
Avsetninger	157 079	148 422
Netto avsetninger (Negativt tall betyr netto forbruk)	92 345	133 128
Beholdning pr. 31.12	1 077 942	1 211 070

Note 8b Fond

	DISPOSISJONSFOND	Fond pr 01.01.2023	Fond pr 31.12.2023
256080001	Forsikringsfond	-66 826	0
256080005	Utbytte Skagerak	-5 730 000	0
256080012	SF KF drift vedlikehold mvamidler	-5 535 438	0
256080022	Påregnelige tap	-1 000 000	0
256080023	Regnskapsavslutning 2017	-3 930 351	-3 100 000

Årsmelding 2023

256080024	Regnskapsavslutning 2018	-21 785 148	-19 739 485
256080110	Utstyrssentralen	-50 000	-50 000
256080118	Kjøleanlegg datarom ITG	-206 120	0
256080125	Attraktiv og næringsvennlig kommune	-3 000 000	-3 000 000
256080611	Ekstraordinært vintervegvedlikehold	-10 000 000	0
256080632	Lekeplasser fond vedlikehold/oppradering mv	-1 500 000	-1 500 000
256080633	Grunnbeløp oppstart grønt fond	-399 000	-399 000
256080710	DF-Krisesenter	-1 852 398	-1 852 398
256080900	DISPOSISJONSFOND	-292 935 380	-847 764 159
256080901	Egenkap finansiering investeringer	-75 000 000	-75 000 000
256080909	Forsøpling	-164 500	0
256080910	Muggsanering	-1 847 402	-1 847 402
256080999	Ikke regnskapsførte pensjonsutgifter	-399 679 000	0
	SUM DISPOSISJONSFOND	-824 681 563	-954 252 444

	BUNDNE DRIFTSFOND	Fond pr 01.01.2023	Fond pr 31.12.2023
251080002	STIM.TILSK.- LÆRLINGER	-1 000 000	-1 000 000
	Dette fondet har vi hatt stående i mange år, kun som en buffer i tilfelle vi skulle få tak i flere lærlinger enn det vi har budsjettmidler til. Vi har til nå ikke hatt behov for å bruke midlene		
251080109	Felles arkivdepot Bergsland	-1 085 600	-1 085 600
	Opprinnelig avsatt til ombygging/tilrettelegging/inventar og utstyr i arkivet på Bergsland. Planene om ombygging av Bergsland lagt på is. Dokumentsenteret drifter arkivet som medførerutgifter. Drifting av arkivet i Bergsland vil foregå i mange år fremover.		
251080110	Oppstartsmidler GKI	-1 679 380	-1 679 380
251080112	Regional ordning barnehage	-466 019	-816 082

Årsmelding 2023

251080114	Beredskapsnettverk Grenland	-692 517	-514 517
251080115	Kompetansenettverket i Grenla	-113 141	-113 141
251080117	AMOT-plasser bosatt 2017-18	-99 589	-99 589
251080119	Ny rammeplan barnehage	-27 500	-27 500
251080120	"Rustfritt, robust og rettfer	-611 557	-548 529
251080121	Yrkesnorsk KIE	0	-250 000
251080122	Beredskapsrigg Grenlandssamar	-200 000	-200 000
251080123	ITG 2021	-10 869 632	-11 038 265
251080124	Utstyrssentralen	-14 482	-220 496
251080125	Partnerskapsarbeid folkehelse	0	-40 000
251080200	FERIE- OG FRITIDSTILTAK FOR U	-40 000	-40 000
251080207	Kongerød uskole sykkelmidler	-4 000	-4 000
251080208	OV forbygge radikaliserings	-23 000	-23 000
251080209	Svømmeopplæring barnehage	-70 550	-110 550
251080210	Kompetansemidler knyttet til	-47 000	-47 000
251080212	Økt barnehagedeltakelse	-1 543 966	-1 543 966
251080213	OV Den teknologiske skolesekken	-84 157	-84 157
251080214	OV kompetanse og innovasjonst	-29 275	-29 275
251080215	OV Tilskudd til veiledning av	-1 216 341	-1 088 773
251080216	Kompetansemidler til lokalt k	-75 359	-75 359
251080217	OV stimuleringsmidler lærings	-691 200	-691 200
251080220	Tilskudd mot barnefattigdom:	-110 000	-110 000
251080222	Tilskudd mot barnefattigdom:	-232 912	-232 912
251080224	Den kulturelle spaserstokk	-5 013	-5 013
251080225	StøpeSkien	-65 000	-65 000
251080227	Lørdagsbarn	-23 478	0

Årsmelding 2023

251080229	Stipend for minoritetsspråkli	-94 666	-94 666
251080232	Friby Bibliotek	0	-50 000
251080234	Skolen som profesjonell part	-240 000	-240 000
251080235	Desentralisert kompetanseutvi	-3 638 747	-3 289 183
251080237	Aspirantordning biblioteket	-400 000	-850 000
251080238	OV SOS-barnebyer Under samme	-497 000	-497 000
251080239	OV SOS-barnebyer Familiepartn	-100 000	-100 000
251080240	Tilskudd digital undervisning	-600 000	-600 000
251080241	Studietilskudd barnevern	-447 646	-47 646
251080245	Stigeråsen - Alle skal med	-314 000	-414 000
251080248	OV styrking av norsk for minoriteter	-643 155	-1 326 000
251080249	Tilskudd til skolebibliotek	0	-311 000
251080251	Arena for lydkunst - teknisk	-240 000	0
251080252	OV MIKS-mangfold, inkludering	-100 000	-150 000
251080253	OV Sparebankstiftelsen	-190 167	-110 167
251080254	OV Tilretteleggingsmidler for	-118 410	-271 410
251080258	Kompetanseutvikling	-872 528	-872 528
251080262	Trollets hjerte	-20 000	0
251080265	Økologisk Norge	-38 862	-38 862
251080266	Idrett og nærmiljøanlegg	-100 000	-100 000
251080267	Den naturlige skolesekken	-57 000	0
251080269	Den kulturelle skolesekk	-887 201	-887 201
251080275	NAV utv. sosiale tjenester	-656 421	-46 421
251080278	AMOT HLM	-21 540	-21 540
251080285	Jobbsjansen	-187 207	-187 207
251080289	Verdendagen for psykisk helse	-17 522	-17 522

Årsmelding 2023

251080292	Natteravntjeneste	-36 125	-36 125
251080293	OV Kompetanseheving Rus	-55 455	-55 455
251080295	Tine-premie Skotfoss oppvekst	-2 600	-2 600
251080297	First Lego League	-6 134	0
251080298	Skien Atlas	-25 016	-20 610
251080300	TESTAMENTARISK GAVE TIL ELDRE	-685 605	-717 703
251080301	"Kom videre mann"	-20 029	-20 029
251080305	Nettverk psykologer	-8 288	-8 288
251080306	Tilsk til psykologer i de kom	-410 000	-410 000
251080307	MATS	-9 000	-9 000
251080308	Marensro	-47 700	-47 700
251080309	Holbergsgate	-8 955	-8 955
251080310	Akuttmedisin - kompetanse	-60 240	-60 240
251080311	ALIS-midlene 2020	-1 751 326	-400 800
251080314	Soltoppen	-10 000	-10 000
251080315	Digital hjemmeoppfølging	-1 385 332	-356 083
251080316	Styrket integrering	-249 702	-110 024
251080317	Godkjennersamling	-150 000	-16 841
251080325	Samskaping	-102 854	-86 670
251080326	Smittevern og oppfølgingsarbe	-750 000	-750 000
251080327	Tilskudd Rus - Statsforvalter	-1 190 000	-640 000
251080328	INNSKUDD BEBOERE GJERPEN	-188 771	-215 763
251080330	INNSKUDD BEBOERE GULSET BOKOL	-108 034	-169 207
251080331	Helsenorsk i arbeid	-53 834	-53 834
251080333	Gave fra A.M.G. til Lyngbakke	-45 212	-45 212
251080334	Opp`s (Opplevelser Puls Praks	-1 531 817	-1 531 817

Årsmelding 2023

	Mål for ordningen er å styrke tjenestilbudet til voksne med alvorlige psykiske helseutfordringer og/eller rusmiddelproblemer. Siste år for tilskudd var i 2020. I følge fylkesmannen kan ubrukte midler overføres til 2021 og bruk av midlene skal benyttes til prosjekt Opp's.		
251080335	Nye springbrettet	-263 836	-263 836
251080336	Hverdagsrehabilitering	-500 000	0
251080345	Brann og nytt innkjøp	-1 318	-1 318
251080346	Testamentarisk gave Melum	-38 207	-38 207
251080351	Kompetanse NAV	-60 000	-60 000
251080353	Intervensjonsmodell ved demen	-30 000	-30 000
251080355	Kicking the Habit	-9 400	-9 400
251080356	Gave til Samba	-81 370	-81 370
251080357	Opplæringsmidler fra Fylkesma	-180 000	-180 000
251080358	Ergo og fysio	-132 343	-132 343
251080363	Veiledning sykepleiestudenter	-29 946	-29 946
251080368	Ekstra tilskudd lærlinger	-20 013	-20 013
251080369	Innskudd beboerne Gulsetmyra	-1 613	-98 042
251080371	Innskudd beboerne Haugsåsen e	-46 062	0
251080372	Innskudd beboerne Haugsåsen e	-195 579	-273 310
251080373	Innskudd beboerne Østli/Vestl	-56 081	-83 476
251080374	Gaver til lindrende enhet	-9 701	-9 701
251080376	Kompetanseløftet, midler fra	-3 255 271	-2 692 663
251080379	Stines minnefond	-26 760	-26 760
251080381	ALIS-avtaler	-128 800	-128 800
251080382	Friskvernsmidler fra Fylkesko	-271 617	-322 597
251080384	Treffpunkt prosjekt	-24 000	-24 000
251080386	Klasseundervisning fagskole	-35 741	-35 741

Årsmelding 2023

251080387	Psykologer rekrutteringstilsk	-510 000	-510 000
251080388	Juridisk bistand - midler fra	-55 462	-55 462
251080390	Tilskudd til spesielle rettst	-19 125	-19 125
251080393	Fengselshelsetjenesten dubler	-69 000	-69 000
251080394	Forsterket hjemmetjeneste	-790 000	0
251080395	Tilretteleggingsmidler	-35 782	-35 782
251080396	Røymyr gavefond	-5 000	-5 000
251080397	HV Fysio/ergo - Berntsen Bein	0	-141 519
251080402	Boligtilskudd etablering	-6 402 619	-6 402 619
251080403	Boligtilskudd utbedring	-161 529	-161 529
251080603	OVERDEKNING - UBEHANDLET VANN	-889 661	-562 669
251080606	OVERDEKNING - RENOVASJON	-6 317 032	-5 558 734
251080607	OVERDEKNING - FEIING	-1 909 819	-1 282 642
251080608	VILTILTAK	-42 146	-44 119
251080609	Fiskekortsalg	-1 144 016	-1 144 016
251080610	Eierseksjonering	-89 875	-156 647
251080614	OVERDEKNING - SLAMTØMMING	-250 017	-100 700
251080615	LANDBRUKSPLANEN	-96 800	-96 800
251080616	Handlingsplan for mink i Skie	-80 000	-80 000
251080618	BIOTOPFORBEDRENDE TILTAK	-361 627	-361 627
251080619	BIOTOPFORBEDRENDE TILTAK-ÅRLI	-447 719	-522 119
251080620	Responssenter Telemark	-1 063 035	-1 063 035
	I 2019 ble midlene til kommuner som ikke ble med videre i nytt samarbeid tilbakebetalt. Resterende midler til deltakerkommuner pr nå.		
251080625	Bundet driftsfond skogbrantr	-176 348	0
251080628	Fremtidens byer	-365 388	-365 388

Årsmelding 2023

251080629	Kverndalen i nytt lys 202x	-200 000	-200 000
251080635	Svanen skole	-79 069	-79 069
251080636	Sølvåre - Ordføreren - Ibsen	-24 000	-24 000
251080660	Bare bok - Nasjonalbiblioteke	-40 000	-40 000
251080661	Bærekraftstigen - Nasjonalbib	-100 000	-100 000
251080662	Brukermedvirkning Ibsenbiblio	-50 000	-50 000
251080663	Enklere hverdag Helsedirektor	-80 000	-80 000
251080664	Fagdag universell utforming	-38 657	0
251080665	IMDI-midler Kulturkontoret	-19 607	-54 607
251080666	Mer jul i Skien	-148 134	-148 134
251080667	Greenlight district 2023	-50 000	-50 000
251080668	Grafikkverksted på Spriten ku	-120 000	-93 922
251080669	1110-kurator	-60 000	0
251080670	Beitetaksering	-225 000	0
251080671	Ibsen 2028	-1 116 000	-1 266 000
251080672	Logos of Telemark	0	-70 000
251080674	Demokratiprojektet	0	-201 687
251080675	Inn i et litterært og kunstne	0	-100 000
251080676	Scenearvisningene	0	-70 000
251080710	BF-Krisesenter - Arvefond	-429 186	-449 279
251080712	BF-Krisesenter - Gavefond	-555 500	-618 637
251080713	BF-Krisesenter - Overskudd 20	-1 533 545	-1 168 003
	Overskudd 2013-2015 ble tilbakebetalt kommunene i 2016. Skiens andel har blitt stående igjen		
251080714	Mosaikk	-1 261 343	-683 488
251080720	Mulighetsstudie Smieøya	-200 000	-200 000

Årsmelding 2023

251080721	Kultur - forfatterskole	-20 000	-20 000
251080724	Telemark Regionalpark	-34 905	0
251080725	Kanalbyen Skien	-50 000	-50 000
251080726	Ibsenprodukter	-25 700	-25 700
251080727	Bredbånd og mobilutbygging	-731 521	0
251080802	FLYKTNINGER - FUNKSJONSHEMMA	-440 886	-84 542
251080803	SKOGAVGIFT-KOMM.SKOGER I SKIE	-485 302	-593 528
251080804	Skogavgift-komm.skoger i Lard	-789	-789
251080807	Opplæring-overgrepsmottaket i	-528 399	-528 399
251080810	Grenlandsamarbeidet	-103 209	-103 209
251080811	Velferdsteknologi i Grenland	-270 868	-270 868
251080813	Brukerråd Villa Aktiv	-48 688	-48 688
251080814	Grenland Friluftsråd Interkom	-877 673	-1 187 432
251080819	Lønnstilskudd fra staten, (vi	-248 000	-248 000
251080821	Odas Minnefond - kulturskolen	-181 153	0
251080833	Lavterskel rus-LAV	-60 000	-60 000
251080835	Vold i nære relasjoner	-136 500	0
251080836	Leie idrettsanlegg	-19 667	-19 667
251080837	Statlige spillemidler	-1 028 000	-4 829 000
251080841	Gjerpen barneskole -Elevrådet	-67 608	-67 608
251080842	Gjerpen bygdepark	-176 339	-176 339
251080843	Bedre tverfaglig innsats (BTI	-50 000	0
251080844	Tannbehandling rus	-43 174	-43 174
251080848	Byggeskikkprisen 2012 - Krise	-10 000	-10 000
251080849	Grenland friluftsråd	-255 000	-255 000
251080850	IMDI	-89 000	-89 000

Årsmelding 2023

251080855	Natursti ved Gjerpen Sykehjem	-20 000	-20 000
251080857	Arv til Gjerpen Sykehjem	-182 349	-182 349
251080859	Gulset Kultirekafe	-5 000	-5 000
251080863	Erik Fidjes dødsbo- gave til	-123 000	-123 000
251080870	Særskilt tilskudd ved bosetti	-289 750	-289 750
251080871	IMDI midler prosjekt 34508	-19 264	-19 264
251080872	Fritidskort	-10 845	-10 845
251080873	Blågrønn standard	-9 000	-9 000
251080875	ADV Grenland	-79 547	-279 547
251080883	Forebygging sykefravær/uførhe	-292 296	-292 296
251080885	Digital veiledningstjeneste	-200 000	-200 000
251080886	OV Tine	-10 000	-10 000
251080887	Vipeprosjekt - tilskudd utenf	-51 116	-51 116
251080888	Ungdom og fritid	0	-93 685
251080890	Ferieaktiviteter	-50 000	-50 000
251080892	Tilskudd FM Corona - forebygg	-202 840	-144 384
251080893	Tilskudd FM Corona - aktivite	-353 454	-99 679
251080894	Besøksverter - Tilskudd FM Co	-118 877	-77 527
	SUM BUNDNE DRIFTSFOND	-81 504 185	-77 783 879

	UBUNDNE INVESTERINGSFOND	Fond pr 01.01.2023	Fond pr 31.12.2023
253080000	Kapitalfond	-110 054 819	-108 423 863
253080012	SF KF invest.vedl.h. mvamidler	-9 840 777	-9 840 777
253080016	Salg av PC	-3 070 540	-3 070 540
253080030	Garantifond restinvestering Lyngbakken	-362 625	-362 625

Årsmelding 2023

253080040	Tilrettelegging nye leietakere flyplassen	-5 451 991	-5 451 991
	SUM UBUNDNE INVESTERINGSFOND	-128 780 752	-127 149 796

	BUNDNE INVESTERINGSFOND	Fond pr 01.01.2023	Fond pr 31.12.2023
255080103	Etableringslån Husbanken innlån	-38 275 820	-38 275 820
255080703	Mulighetsstudie	-206 462	-206 462
255080704	Tilskudd Husbanken - boliger - flykningbolig	0	0
255080706	Nytt bibliotek og Ibsen besøkssenter	-241 192	-8 445 248
255080707	Skien kommunes fond for uterom i murbyen	-137 500	-841 800
255080709	Tiltaksmidler Korona 2020	-1 014 852	-1 014 852
255080710	Stevneplassen	-3 099 119	-3 099 119
	SUM BUNDNE INVESTERINGSFOND	-42 974 945	-51 883 301

Note 9 Kapitalkonto

Saldo kapitalkonto 1.1.2023	3 450 936 206
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	782 033 208
Reversert nedskrivning eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	14 371 788
Kjøp av aksjer/andeler	19 454 898
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	0
Utlån	86 908 626
Avdrag på eksterne lån	198 463 674
Endring pensjonsmidler KLP	84 620 717

Årsmelding 2023

Endring pensjonsmidler andre selskap	40 553 741
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	0
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	20 183 205
Avskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	244 251 657
Nedskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	54 109 043
Salg aksjer/andeler	0
Nedskrivning aksjer/andeler	0
Avdrag på utlån	46 081 170
Avskrivning på utlån	1 455 066
Bruk av lånemidler	411 726 004
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	582 284 327
Endring pensjonsmidler SPK	124 077 688
Saldo kapitalkonto 31.12.2023	3 193 174 699

Note 10 Finansielle omløpsmidler

Obligasjoner pr 31.12.2023:

Navn på obligasjon	Dato Kjøpt	Utløps dato	Rest levetid (år) ved kjøp	Gjenst.år med avskr.	Pålydende	Anskaff.kost (oppgjørs-beløp)	"Gevinst" ved anskaffelsen	"Tap" ved anskaffelsen	Avskriv. Årets Gevinst	Avskriv. Årets Tap	Saldo gevinst 31/12-2023	Saldo tap 31/12-2023
Sandnes Sparebank	jan. 18	des. 23	5	0	innløst 2023	-	-	-	-	-	-	-
Sparebanken sør	mar. 18	sep. 23	5	0	innløst 2023	-	-	-	-	-	-	-
Sparebank1 SR.Bank	aug. 18	aug. 23	5	0	innløst 2023	-	-	-	-	-	-	-
Sparebank1 SMN	nov. 18	jan. 24	6	1	7 000 000	6 988 310	11 690	-	2 004	-	-	-
Telemark Fylkeskomm	nov. 18	nov. 23	5	0	innløst 2023	-	-	-	-	-	-	-
Sparebank 1 SR-bank	mar. 19	jan. 24	5	1	5 000 000	5 029 189	-	29 189	-	5 838	-	-
Trøndelag fylkeskomm	jul. 19	jul. 24	5	1	12 000 000	12 007 382	-	7 382	-	1 476	-	-
Trøndelag fylkeskomm	mar. 20	jul. 24	4	1	1 000 000	1 024 777	-	24 777	-	6 194	-	-
BN Bank ASA	okt. 19	sep. 25	6	2	10 000 000	9 863 641	136 359	-	22 727	-	22 727	-
DNB Bank ASA	nov. 19	nov. 23	4	0	innløst 2023	-	-	-	-	-	-	-
Oslo kommune	sep. 20	nov. 25	5	2	4 000 000	4 426 363	-	426 363	-	85 273	-	85 273
Voss Herad kommune	mar. 20	mar. 25	5	2	7 000 000	7 098 101	-	98 101	-	19 620	-	19 620
Karmøy kommune	feb. 21	jan. 26	5	3	13 000 000	13 741 142	-	741 142	-	148 228	-	296 457
Vestland fylkeskommune	mar. 21	feb. 26	5	3	8 000 000	7 938 156	61 844	-	12 369	-	24 738	-

Årsmelding 2023

Nittedal kommune	sep. 21	mai. 27	6	4	14 000 000	14 319 022	-	319 022	-	53 170	-	159 511
Sparebank1 Østlandet	des. 21	jun. 26	5	3	10 000 000	10 000 000	-	-	-	-	-	-
Entra ASA	mai. 22	mai. 26	4	3	8 000 000	8 300 800	-	300 800	-	75 200	-	150 400
Sandnes kommune	jun. 22	jan. 28	6	5	13 000 000	11 534 858	1 465 142	-	244 190	-	976 762	-
Eidsiva Energi AS	aug. 22	aug. 27	5	4	10 000 000	9 625 000	375 000	-	75 000	-	225 000	-
Sparebank1 Østfold Akershus	okt. 22	okt. 26	4	3	14 000 000	13 034 000	966 000	-	241 500	-	483 000	-
Sparebank1 SMN	nov. 22	nov. 28	6	5	8 000 000	8 040 014	-	40 014	-	6 669	-	26 676
Sum alle obligasjoner					144 000 000	142 970 755	3 016 035	1 986 790	597 790	401 669	1 732 226	737 937

Omløpsmidler - aksjer og andeler pr 31.12.2023:

Selskapets navn	Bokført verdi 01.01.2023	Omplassering/res 2023	Bokført verdi 31.12.2023
Pengemarked	22 125 353	3 417 596	25 542 949
Norske Aksjer	42 043 602	7 414 658	49 458 260
Globale Aksjer	54 964 766	21 056 940	76 021 706
Norske aggregerte obligasjoner	6 701 021	405 824	7 106 845
Globale aggregerte obligasjoner	118 381 002	38 215 108	156 596 110
Globale høyrenteobligasjoner	15 379 410	10 180 231	25 559 641

Note 12 Utlån og tap på utlån

Låntaker	Utlån pr 01.01.2023	Utlån pr 31.12.2023
ODD Stadion AS	2 700 000	1 125 000
Gulset Menighets barnehage	8 322 207	7 855 539
Gjerpen Håndball	375 000	162 500
Grep Grenland AS		7 350 000
Sum lån næring	11 397 207	16 493 039
Startlån/Etableringslån	564 211 006	598 606 488
SOSIALLÅN	1 288 444	1 203 380
Sosialstønad omgjort til lån	214 626	180 766
Sum alle utlån	577 111 283	616 483 673

- Lån til AS Odds stadion er ettergitt 50% pr april 2023 jfr bystyresak 71/22.
- Avdrag på lån til Gulset Menighets barnehage er nedbetalt med kr 466.668 i.h.t. avtale.
- Gjerpen Håndball har i februar 2024 fått innvilget ettergivelse av restlån på 162.500,-
- Grep Grenland AS har fått innvilget lån på 7.350.000,- jfr bystyresak 104/23

Note 13 Langsiktig gjeld

	Långiver	2023	Rentetype	Rente	Utløpsdato	Lånetype
245.395.540	Husbanken startlån 11520820 9	-1 191 149		3,854 %	01.01.2043	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11524184 10	-1 277 352		3,873 %	01.05.2043	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11524184 20	-10 656 285		3,873 %	01.05.2043	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11528654	-25 750 005		3,873 %	01.05.2043	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11528654 20	-14 951 007		3,873 %	01.10.2044	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11528654 30	-11 291 917		3,873 %	01.04.2045	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11531933 10	-32 183 020		3,873 %	01.05.2045	Annet

Årsmelding 2023

245.395.540	Husbanken startlån 11531933 50	-21 666 689		3,873 %	01.11.2045	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11534801 3	-44 366 808		3,873 %	01.05.2046	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11537644 4	-49 291 211		3,873 %	01.05.2047	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11539842 2	-68 008 720		3,873 %	01.05.2048	Annet
245.355.540	KLP 8317.56.25324	-300 000 000	Fast	2,050 %	19.06.2024	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11541700 8	-80 265 463		3,873 %	01.08.2049	Annet
241.320.530	Nordea NO0010865710	-187 000 000	Fast	1,974 %	07.10.2024	Obligasjon
245.355.530	Kommunalbanken 20200051	-330 500 000	Fast	1,925 %	13.02.2025	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11543270 0	-63 495 834		3,873 %	01.06.2050	Annet
245.355.530	Kommunalbanken 20200396	-273 315 000	Flyt	5,042 %	25.03.2024	Annet
245.355.530	Kommunalbanken 20200421	-268 600 000	Fast	1,000 %	13.10.2025	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11544273 3	-65 482 863		3,873 %	01.04.2051	Annet
245.355.540	KLP 8317.58.90893	-286 562 000	Fast	2,031 %	22.04.2026	Annet
245.355.530	Kommunalbanken 20210394	-414 812 000	Flyt	4,895 %	12.11.20.24	Annet
241.320.520	Swedbank NO0010936206	-406 780 000	Fast	1,000 %	19.02.2024	Obligasjon
245.355.530	Kommunalbanken 20220067	-215 537 000	Fast	2,965 %	18.03.2027	Annet
245.355.530	Kommunalbanken 20220150	-200 000 000	Fast	3,780 %	21.06.2027	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11545107 2	-86 903 436		3,873 %	01.04.2052	Annet
245.355.530	Kommunalbanken 20220249	-262 605 640	Flyt	5,500 %	22.09.2042	Annet
245.355.530	Kommunalbanken 20230027	-475 630 000	Fast	3,540 %	15.02.2028	Annet
245.395.540	Husbanken startlån 11545876 1	-118 837 649		3,873 %	01.04.2053	Annet
245.355.530	Kommunalbanken 0230116	-365 000 000	Fast	4,100 %	24.05.2027	Annet

Årsmelding 2023

241.320.500	DNB NO0012991415	-350 174 000	Flyt	5,177 %	21.08.2025	Obligasjon
241.320.540	SEB NO0013023432	-312 800 000	Flyt	5,240 %	23.03.2026	Obligasjon
243.320.500	DNB NO0013072181	-165 754 000	Fast	5,125 %	07.10.2024	Sertifikat
	SUM langsiktig gjeld	-5 510 689 048				

Note 14 Regnskapsprinsipp

Endringer i regnskapsprinsipp som følge av regelendring og presiseringer fra departementet er gjennomført fra 1993 til i dag ved direkte bokføring mot egenkapitalen (likviditetsreserven) . Slike utgiftsøkninger er ikke kompensert ved økte overføringer fra staten.

I kommuneregnskapet ble nettoutgiftene fra endringene i regnskapsprinsipp tidligere innarbeidet i konto for likviditetsreserve som negativ egenkapital. Kommunen har i 2009 gjort opp/avviklet likviditetsreserver mot både drifts- og investeringsregnskapet.

Oppstillingen nedenfor viser de beløp kommunen har ført som endring i regnskapsprinsipp. Det har ikke vært endringer i 2023

Tall i hele tusen	2023	2022	Endring
Avsatt i driftsregnskapet	-45 387	-45 387	0
Avsatt i investeringsregnskapet			0
Endring i regnskapsprinsipp (prinsippendringer ført direkte mot egenkapitalen - feriepenger 1992)	55 150	55 150	0
Balanseført 31.12.23	9 763	9 763	0

Note 15 Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Skien kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til «Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (Selvkostforskriften)». Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil ikke være direkte sammenlignbare. I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal det i selvkostberegningene gjøres fratrukk av ekstern finansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + ½ % -poeng. I 2023 var denne lik 4,296 %. Til sammenligning var kalkylerenta i 2022 på 3,536 % og i 2021 var den 1,956 %.

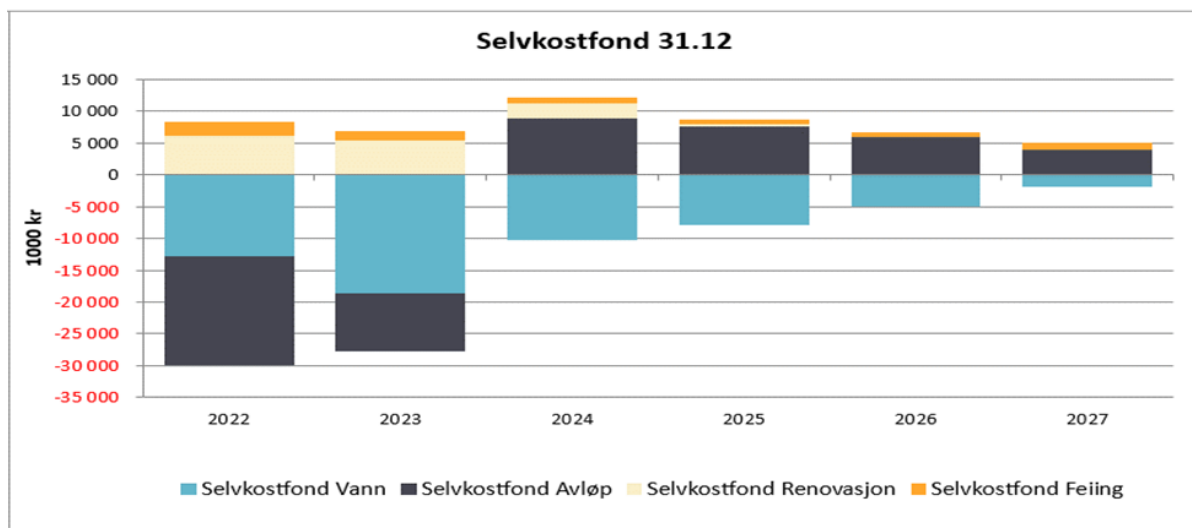
Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. Kostnaden ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettår. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2023 i sin helhet være disponert innen 2028.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste, må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylerne som gir grunnlaget for gebyrsatsene. Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsansene, herunder fremtidig kalkylrente, utvikling i brukerantall og saksmengde. Resultatet for 2023 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Selvkostfondene i Skien kommune viser følgende utvikling:

Etterkalkyle for 2023 er basert på regnskapet datert 31.januar 2024.

Etterkalkyle selvkost 2023	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Direkte driftsutgifter	47 290 344	68 394	74 138 237	2 934 209	192 757 715

Årsmelding 2023

Avskrivningskostnad	30 578 596	35 478 933	1 225 171	185 196	67 467 892
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	34 159 907	37 315 879	213 076	27 846	71 716 707
Indirekte driftsutgifter (netto)	1 370 716	1 131 190	118 538	35 095	2 655 539
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	68 536	56 559	5 927	1 755	132 777
Driftskostnader	113 468 099	142 377 486	75 700 949	3 184 097	334 730 631
+/- Gevinst/tap ved salg/utrangering av anleggsmiddel			-1 017 747		-1 017 747
- Øvrige driftsinntekter	-257 499	-2 286 439	-5 560	-585 124	-3 134 622
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	113 210 600	140 091 047	76 713 135	2 598 973	332 613 755
Gebyrinntekter	107 945 465	148 725 410	75 705 110	2 442 281	334 818 266
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-5 265 135	8 634 363	-1 008 025	-156 692	2 204 511
Finansiell dekningsgrad i %	95 %	106 %	99 %	94 %	101 %
Selvkostfond 01.01	-12 826 765	-17 056 376	6 317 032	250 017	-23 316 092
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-5 265 135	8 634 363	-1 008 025	-156 692	2 204 511
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-664 133	-547 276	249 727	7 375	-954 306
Selvkostfond 31.12	-18 756 032	-8 969 289	5 558 734	100 699	-22 065 887

Etterkalkyle selvkost 2023	Feiing	Reguleringsplaner	Bygge- og delesaker	Oppmåling	Totalt
Direkte driftsutgifter	8 212 672	2 936 921	8 705 728	5 940 464	25 795 785
Avskrivningskostnad	76 401	964	822 509	113 077	1 012 952
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	36 563	103	266 868	24 174	327 708
Indirekte driftsutgifter (netto)	162 236	273 241	1 404 413	694 693	2 534 584
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	8 112	13 662	70 221	34 735	126 729
Driftskostnader	8 495 984	3 224 891	11 269 739	6 807 143	29 797 757
+ Tilskudd/subsidiering	0	1 071 816	1 936 274	3 389 300	6 397 391
- Øvrige driftsinntekter	-269 677	- 23 935	-21 429	-415 352	-730 393

Årsmelding 2023

Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	8 226 307	3 200 956	11 248 310	6 391 791	29 067 364
Gebyrinntekter	7 531 998	2 129 140	9 312 035	3 002 491	21 975 664
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-694 309	-1 071 816	-1 936 275	-3 389 300	-7 091 700
Finansiell dekningsgrad i %	92 %	67 %	83 %	47 %	76 %
Selvkostfond 01.01	1 909 819	0	0	0	1 909 819
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-694 309	0	0	0	-694 310
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	67 132	0	0	0	67 132
Selvkostfond 31.12	1 282 642	0	0	0	1 282 642

Etterkalkyle selvkost 2023	Ubehandlet vann	Eierseksjonering	Forurensningsmyndighet		Totalt
Direkte driftsutgifter	137 651	69 478	1 482 858		1 689 987
Avskrivningskostnad	359 272	0	0		359 272
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	194 810	0	0		194 810
Indirekte driftsutgifter (netto)	34	6 523	116 484		123 041
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	2	325	5 824		6 152
Driftskostnader	691 770	76 327	1 605 166		2 373 263
- Øvrige driftsinntekter	0	-12 505	-23 596		-36 101
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	691 770	63 822	1 581 570		2 337 162
Gebyrinntekter	334 237	125 410	1 264 659		1 724 306
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-357 533	61 588	-316 911		-612 856
Finansiell dekningsgrad i %	48 %	196 %	80 %		74 %
Selvkostfond 01.01	889 661	56 374	-2 225 900		-1 246 364
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-357 533	30 961	-316 911		-612 856

Årsmelding 2023

+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	30 540	2 541	-102 432		-66 708
Selvkostfond 31.12	562 669	89 875	-2 645 243		-1 925 928

Etterkalkylene for 2023 er utarbeidet med rådgivningsselskapet Momentum Solutions som har mer enn 20 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost. Momentums selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Note 16 Minsteavdragsberegning

Kommuneloven § 14-18 inneholder bestemmelser om minste tillatte nivå på årlige avdrag på lån til investeringer:

Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler. Justeringen etter andre punktum skal gjøres ut fra lånegjeldens og anleggsmidlenes bokførte verdi ved inngangen av regnskapsåret.

GRUNNLAG FOR BEREKNING AV MINSTEAVDRAG	<i>hele tusen</i>
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler pr 01.01.23	6 362 468
Lån til investeringer pr 01.01.23	4 665 324
Sum avskrivninger 2023	244 252

MINSTEAVDRAG OG BETALT AVDRAG	<i>hele tusen</i>
Beregnet minimumsavdrag på lån til investeringer	179 099
Betalt avdrag lån til investeringer	180 451

Note 17 Vesentlige forhold

Periodisering av inntekter

Enkelte enheter fakturerer på etterskudd. I enkelte tilfeller kan inntekten derfor komme i januar/februar året etter at tjenesten er levert. Det finnes ingen beregninger på dette, men det antas å ikke utgjøre mye. Hoveddelene av inntektene faktureres og regnskapsføres innenfor året inntekten gjelder.

Andre vesentlige forhold

Skien kommune etablerte oppreisningsordning for barnevernssaker høsten 2021. Saker under denne ordningen behandles fortløpende og kan medføre økonomiske forpliktelser. Ut over dette er det ingen kjente forhold som kan medføre vesentlige økonomiske konsekvenser, herunder vesentlige betingede forpliktelser, ikke regnskapsførte fordringer eller hendelser etter balansedagen.

Vedlegg

Forskriftsskjema for konsoliderte selskap

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6 – konsolidert regnskap

Økonomisk oversikt drift (regnsk.forskr. §5-6)		Regnskap 2022	Regnskap 2023
	Driftsinntekter		
1	Rammetilskudd	-1 738 617	-1 912 498
2	Inntekts- og formuesskatt	-1 841 892	-1 736 047
3	Eiendomsskatt	-158 138	-160 747
4	Andre skatteinntekter	0	-2 205
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-167 102	-201 866
6	Overføringer og tilskudd fra andre	-575 784	-648 368
7	Brukerbetalinger	-132 181	-138 673
8	Salgs- og leieinntekter	-627 771	-701 397
9	Sum driftsinntekter	-5 241 485	-5 501 801
	Driftsutgifter		
10	Lønnsutgifter	2 517 171	2 646 887
11	Sosiale utgifter	652 256	696 873
12	Kjøp av varer og tjenester	1 459 291	1 683 035
13	Overføringer og tilskudd til andre	380 558	426 254
14	Avskrivninger	240 362	245 552
15	Sum driftsutgifter	5 249 638	5 698 601
16	Brutto driftsresultat	8 153	196 800
	Finansposter		
17	Renteinntekter	-27 865	-51 427
18	Utbytter	-158 078	-341 372

Årsmelding 2023

Økonomisk oversikt drift (regnsk.forskr. §5-6)		Regnskap 2022	Regnskap 2023
19	Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	9 515	-36 119
20	Renteutgifter	95 146	157 085
21	Avdrag på lån	184 174	180 898
22	Netto finansutgifter	102 892	-90 935
23	Motpost avskrivninger	-240 362	-245 552
24	Netto driftsresultat	-129 317	-139 686
	<i>Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat</i>		
25	Overføring til investering	15 240	13 565
26	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-10 720	-3 720
27	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	116 631	129 570
27a	Bruk av tidligere års merforbruk	0	0
28	Dekning av tidligere års merforbruk	8 165	271
29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	129 317	139 686
30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd - konsolidert regnskap

Bevilgningsoversikt - investering (regnsk.forskr §5-5, 1. ledd)		Regnskap 2022	Regnskap 2023
1	Investeringer i varige driftsmidler	644 380	775 243
2	Tilskudd til andres investeringer	7 933	5 486
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	17 271	19 455
4	Utlån av egne midler	0	0
5	Avdrag på lån	0	0
6	Sum investeringsutgifter	669 584	800 184
7	Kompensasjon for merverdiavgift	-72 807	-99 090

Årsmelding 2023

8	Tilskudd fra andre	-9 906	-303 406
9	Salg av varige driftsmidler	-39 000	-30 830
10	Salg av finansielle anleggsmidler	-3 819	0
11	Utdeling fra selskaper	0	0
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-467	-942
13	Bruk av lån	-519 252	-360 704
14	Sum investeringsinntekter	-645 251	-794 972
15	Videreutlån	117 769	79 301
16	Bruk av lån til videreutlån	-75 553	-51 022
17	Avdrag på lån til videreutlån	18 450	16 626
18	Mottatte avdrag på videreutlån	-56 725	-44 905
19	Netto utgifter videreutlån	3 941	0
20	Overføring fra drift	-15 240	-13 565
21	Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-6 041	8 477
22	Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-6 972	-1 631
22a	Bruk av tidligere års udisponert beløp	0	0
23	Dekning av tidligere års udekket beløp	1 610	1 631
24	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-26 643	-5 088
25	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	1 631	124

Balanse etter § 5-8 - konsolidert regnskap

BALANSE (regnsk.forskr §5-8)		Regnskap 2022	Regnskap 2023
A. Anleggsmidler			
I. Varige driftsmidler			
1	Faste eiendommer og anlegg	6 425 322	6 880 927
2	Utstyr, maskiner og transportmidler	268 023	289 557
II. Finansielle anleggsmidler			
3	Aksjer og andeler	702 216	721 671

Årsmelding 2023

4	Obligasjoner	0	0
5	Utlån	577 111	616 484
6	III. Immaterielle eiendeler	0	0
7	IV. Pensjonsmidler	6 155 198	6 150 628
Sum anleggsmidler		14 127 870	14 659 267
B. Omløpsmidler			
8	I. Bankinnskudd og kontanter	684 467	734 454
	II. Finansielle omløpsmidler		
9	Aksjer og andeler	259 595	340 286
10	Obligasjoner	188 000	144 000
11	Sertifikater	0	0
12	Derivater	0	0
	III. Kortsiktige fordringer		
13	Kundefordringer	448 694	300 617
14	Andre kortsiktige fordringer	0	43 761
15	Premieavvik	478 831	729 400
19	Sum omløpsmidler	2 059 587	2 292 518
20	SUM EIENDELER	16 187 457	16 951 784
C. Egenkapital			
	I. Egenkapital drift		
16	Disposisjonsfond	-824 681	-954 252
17	Bundne driftsfond	-81 535	-77 815
18	Merforbruk i driftsregnskapet	4 442	4 171
19	Mindreforbruk driftsregnskapet	0	0
	II. Egenkapital investering		
20	Ubundet investeringsfond	-128 781	-127 150
21	Bundne investeringsfond	-43 529	-52 006
22	Udekket beløp i investeringsregnskapet	1 631	125
23	Udisponert beløp i investeringsregnskapet	0	0
	III. Annen egenkapital		
24	Kapitalkonto	-3 481 248	-3 214 295
25	Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	9 763	9 763
26	Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0
Sum egenkapital		-4 543 938	-4 411 459
D. Langsiktig gjeld			
	I. Lån		
27	Gjeld til kredittinstitusjoner	-3 161 255	-4 090 990
28	Obligasjonslån	-1 701 754	-1 256 754
29	Sertifikatlån	-397 467	-165 754
30	II. Pensjonsforpliktelser	-5 635 053	-6 220 587
Sum langsiktig gjeld		-10 895 529	-11 734 085
E. Kortsiktig gjeld			

Årsmelding 2023

	I. Kortsiktig gjeld		
31	Leverandørgjeld	-236 944	-248 206
32	Likviditetslån	-1 984	-1 456
33	Derivater	0	0
34	Annen kortsiktig gjeld	-502 009	-553 109
35	Premieavvik	-7 054	-3 468
	Sum kortsiktig gjeld	-747 991	-806 239
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-16 187 457	-16 951 784
	F. Memoriakonti		
36	I. Ubrukte lånemidler	248 907	289 114
37	II. Andre memoriakonti	-213 911	-255 856
38	III. Motkonto for memoriakontiene	-34 996	-33 257
	Sum memoriakonti	0	0

Note - konsolidert regnskap

Konsolidert årsregnskap skal vise kommunen som én økonomisk enhet, og utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå i konsolideringen. Transaksjoner og mellomværende mellom enhetene skal elimineres så langt det følger av god kommunal regnskapsskikk.

I det konsoliderte årsregnskapet for Skien kommune 2023 inngår følgende enheter:

- Skien kommune
- Skien Fritidspark KF

Transaksjoner mellom kommunen og foretak som er eliminert er tilskudd, kjøp/salg av tjenesteleveranse og leiekostnad/-inntekt arealer. Mellomværende som er eliminert er likviditetslån kr 10 mill som Skien kommune har stilt til rådighet for Skien Fritidspark KF.

For øvrige noteopplysninger vises til noter for hhv Skien kommune og Skien Fritidspark KF